

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ

---

7. SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÇALIŞTAYI

28 ŞUBAT - 2 MART 2019
ANTALYA

Hazırlayanlar

Faruk COŞKUN – Yönetim Kurulu Başkanı

Dr. Buket YAZICIOĞLU ALTINTAS – Genel Sekreter

Ashhan BEKTAŞ – Mühendis

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
AÇILIŞ KONUŞMALARI	1
1. GÜN OTURUM KONUŞMALARI	17
2. GÜN OTURUM KONUŞMALARI	43
PANEL VE DEĞERLENDİRME	69
SONUÇ VE ÖNERİLER	85
GÜNDEM	96
KATILIMCI LİSTESİ	98
SPONSOR LİSTESİ	121
STANT AÇAN FİRMALAR LİSTESİ	123
FOTOĞRAFLAR	124

ÖNSÖZ

Dünya su ürünleri üretimi içerisinde, avcılık yoluyla sağlanan üretim; aşırı avcılık, giderek artan kirlenme, baskın türlerin diğeri üzerindeki etkisi, küresel ısınma nedeniyle istilacı türlerin artması ve bunun doğal sonucu olarak biyoçeşitlilikte denetim ve yaşanan değişim, denetim ve kontrollerde istenen başarının sağlanmaması gibi etkenlerle giderek azalmaktadır.

Dünya nüfusunun artan bir seyir takip etmesi ve insanın sağlıklı beslenmesi için gerekli olan hayvansal protein açığının nasıl ve nereden giderileceği hususu önemli bir konu haline gelmiştir.

Ülkemiz, su ürünleri yetiştiriciliğine uygun doğal ve yapay su kaynaklarına sahip şanslı ülkelerden birisidir. Karlı bir yatırım alanı olması ve Devletçe sağlanan teşvik ve destekler sonucu Yetiştiricilik sektörü hızlı bir gelişme izlemiş ve 2018 yılı toplam su ürünleri üretiminin %44'ü bu yolla sağlanan üretim oluşturmuştur.

Sektör örgütlenerek koordineli ve daha güçlü bir yapıya kavuşturulmuş, kurulan Üretici İl Birlikleri ve Merkez Birliğimiz, sektörün hızlı gelişmesinin yanında, bu süreçte yaşanan veya yaşanabilecek sorunların belirlenmesi ve giderilmesi amacıyla çabalarını sürdürmektedir. Bu amaçla, Merkez Birliğimiz her yıl Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayları düzenlemekte, kamu ve özel ilgili tüm paydaş kurum ve kuruluşları, sektör çalışanlarıyla bir araya getirmektedir.

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı, 28 Şubat – 02 Mart 2019 tarihlerinde 700 kişinin katılımıyla Antalya da gerçekleştirilmiştir. İki gün süren çalıştaya, yurdun her yerinden gelen üreticiler, işletmeciler, pazarlamacılar, yetkili, sorumlu ve ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, yetiştiriciliğe girdi ve destek sağlayan kuruluşlar katılmıştır. Yetiştiricilik sektörümüz ile ilgili planlama, üretim, yem, pazarlama, tüketim vb. konularda kaydedilen gelişmeleri tespit etmek, yaşanan sorunları ve çözüm önerileri geliştirmek üzere 'Balık Sağlığı', 'Yem ve Besleme', 'Yetiştiricilik', 'Damızlık İşletmeciliği', 'İhracat ve Pazarlama' olmak üzere oturumlar düzenlenmiştir. Su ürünleri sektörünün yaşadığı sorunlar, çözüm önerileri ve geleceğine ilişkin fikir alışverişi, görüş ve önerilerde bulunularak bu hususları görüşüp tartışılmıştır. Bunların neticesinde, Çalıştayda alınan tavsiye kararlarına istinaden; sorun, görüş ve öneriler maddeler halinde belirlenmiştir.

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği olarak, Sektörümüz için çok faydalı geçen bu Çalıştaya katıldığımız, desteklediğiniz ve yaptığımız değerli katkı, görüş ve önerileriniz için hepinize teşekkür ederiz.

Faruk COŞKUN

Başkan

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Dr. M. Altuğ ATALAY
Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü

Çok değerli Rektörüm, Sayın Müsteşarım, Sayın Genel Müdür Yardımcılarım, Bakanlığımın Daire Başkanları, Sayın Dekanlarım, Merkez Birliği Başkanım, Bölge Birlik Başkanlarım, Bakanlığımın çok değerli çalışanları ve bugün burada toplanmamıza vesile olan, ülkemize önemli gıda temini sağlayan ve ihracatta rekorlar kırdıran çok değerli üreticiler, hepinizi saygıyla, muhabbetle bakanlığım adına selamlıyorum. Sabah yedi civarında telefonum çaldı. Sayın Bakanımız özellikle sizlere selamlarını iletmemi istedi. Ayrıca bir müjde vermemi istedi: Yarın itibariyle alabalık ve diğer destekleme ödemeleri hesaplarınıza geçiyor. Sayın Bakan Yardımcımız da burada olmayı istediğini ama yoğun olduğu için katılmadığını ilettiler. Üreticilerimizin arkasındayız dedi ve selamlarını ilettiler.

Hedeflerimizi artırıyoruz, büyütüyoruz. Bu sene üretimimiz 315 bin tona ulaştı. Yaklaşık 105 – 110 bin tonu iç sularda alabalık, diğer çoğunluğu da levrek ve çipura. Alabalıktaki sıkışıklığı ortadan kaldıran büyük alabalık ciddi miktarda bir artış sağladı. İşlerimizin sürdürülebilir olması gerek. Ben üretim

için yer bulabilir miyim gibi bir probleminiz olmasın. Uygun olan her yeri temin edeceğiz. 2019 yılı içerisinde denizlerimizde 170 bin ton kapasiteli yeni üretim alanı açacağız. İç sularımızda da en az 30 bin tonluk üretim kapasitesi mevcut alanları belirleyip üreticilerimize açacağız. Desteklemeler artarak devam edecek. İhracattaki sıkıntılardan dolayı alabalıktaki desteği çok değiştiremiyoruz. Ama büyük alabalıktaki, midyedeki, alternatif türlerdeki desteklemeleri arttıracacağız. İlk kez sazana 50 krş destekleme ödemesi yapacağız. Midye yetiştiriciliği için yeni yöntemler geliştirip, yeni alanlar açacağız.

İhracatta iyiyiz fakat tüketim konusunda sıkıntılarımız var. Bunu aşmak için pek çok faaliyet yürütüyoruz. İlk olarak Sayın Bakanımızın kırmızı etteki sıkışıklığı çözenin alternatifini olarak balık yiyin demesi kendi başına verdiği desteğin göstergesidir. Su ürünleri tanıtım grubu tarafından hazırlanmış tanıtım filmi güncellendi ve prime time da verilmeye başlandı.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'yle birlikte çalıştığımız ve dünyada ilk olan "Su Ürünleri Organize İhtisas Bölgesi" Adana'da kuruldu. Ülkemizin alabalık, çipura, levrek üçgeninden kurtulmasında önemli bir adım olarak görüyoruz. Aydın'da planladığımız alanda jeotermal ısı var. Bu ısı ile alternatif türlerin üretilebileceğini düşünüyoruz. Bunun için Ar-Ge çalışmaları gerekecek bu sebeple üniversiteler, TAGEM, girişimciler herkesin desteğini bekliyoruz.

Bu çalıştay bizim için son derece önemlidir. Bu tür olumlu gelişmeleri aktarabilmek için ciddi gayret sarf ediyoruz. Desteklemeleri bu tarihe göre yetiştirmeye çalışıyoruz. Yeni faaliyetlerimiz var ise size müjde olsun diye gayret gösteriyoruz. Organizasyonda emeği geçen, katılan herkese teşekkür ediyoruz. Merkez Birliği Başkanımıza teşekkür ediyoruz bizleri ağırlıyor ve bir araya gelmemizi sağlıyor. Bu birlikteliğin daha da artarak, güçlenerek devam etmesini dileyerek sözlerime son veriyorum. Hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Prof. Dr. İbrahim DİLER
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörü

Sayın Başkan, Sayın Genel Müdürlerim, Değerli Hazirun, bürokratlar, öğretim üyeleri ve çok değerli üreticilerimiz. 7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı öncelikle ülkemize, sektörümüze hayırlı olsun. Sizleri Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörü sıfatıyla, ikinci olarak yaklaşık 1982'den beri eğitim veren Su Ürünleri Fakültelerinden mezun olan Su Ürünleri Mühendislerinin ilk rektörü olma sıfatıyla da aranızda bulunmaktan ayrı bir mutluluk ve gurur duymaktayım. Sizleri bu duygu ve düşüncelerle selamlıyor ve sözlerime başlamak istiyorum. FAO kayıtlarına göre 2050 yılında gıda ihtiyacı %60 oranında artış gösterecek. Yıllara göre dağılımına baktığımızda hayvansal üretimde %2'lik artış, bu hayvansal üretiminde %90'ının sadece su ürünleri kaynaklı olacağı ifade edilmektedir. Su ürünleri stratejik bir üründür ve insanlık tarihi boyunca artarak devam edecektir.

Yetiştiricilik trendlerini değiştirmemiz gerekiyor. Balık unu teminindeki en büyük güçlük olan balıktan ziyade artık balık ununa alternatif omnivor veya herbivor türlerin üretimine geçme konusunda sektörle birlikte hareket etmeliyiz. 2011

yılından beri fakültelerde yaşanan öğrenci tercih sıkıntısına çözüm bulabilmek için ilk 3 tercihinde orman, ziraat, su ürünlerini tercih eden tüm öğrenciler aylık 750 tl burs almaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nda su ürünleri istihdamı oldukça az. Bizim istediğimiz az bile olsa her yıl sürekli sürdürülebilir bir istihdamın olmasıdır.

Fakültemizde 7+1 sistemine geçiyoruz. Gelecek sene başlayacak olan bu sistemde 3. Sınıfın son dönemi veya 4. Sınıfın ilk dönemi boyunca öğrenciler iş yerlerinde tam zamanlı çalışacaklar. Birliğimizden son bir isteğimiz Su Ürünleri Yetki Kanununun herkesin uzlaşabileceği bir şekilde olmasıdır. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Doç. Dr. İlhan AYDIN
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcısı

Sayın Başkan, Sayın Rektörüm, Sayın Genel Müdürüm, Kıymetli dostlar bugün çok güzel bir hava var. Memleketin bir kısmında kar varken biz burada güneşli bir havadayız. Bu muhteşem toplulukla bir arada olmanın gururunu yaşıyorum. Sizlere Sayın Genel Müdürümüz Özkan Kayacan'ın selamlarını iletmek istiyorum. Biraz enstitülerin faaliyetlerinden ve kişisel duygu ve düşüncelerimden bir buket sunmak istiyorum. Tarım Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü olarak, araştırma enstitülerimizle sektörün hizmetkârı olarak çalışıyoruz. Bizim görevimiz üreticilerimize Ar-Ge noktasında hangi iş ve işlemlerde katkı sağlayabiliriz diye gayret göstermektir. Sadece sorunlara değil hedeflere dönük, hedef oluşturacak çıktılarının oluşması gerekir. TAGEM olarak 50 enstitüde, tarımın birçok alanında faaliyet gösteriyoruz. Türkiye'nin en büyük Ar-Ge kurumuyuz. Su ürünleri araştırma enstitüleri 30 yıllık geçmişi olan kurumlardır.

Su ürünleri, özellikle yetiştiricilik sektörü hızlı büyümesine rağmen sorunları ve çözüm önerileri diğer sektörlerle göre daha basittir. Gerek tarım gerekse

hayvancılıktan edindiğimiz deneyimlerle su ürünlerinde çözüm üretmek istiyoruz. Bu bir fırsattır ve bunu bilimin ışığında yapmalıyız. Araştırma tek başına sonuca gidemez. Üniversitelerin yaptığı çalışmaların tek başına sonuca gitmesi mümkün değildir. Çiftçi tek başına her şeyi biliyorum diyorsa sonuca gitme şansı yoktur. Bilimin önderliğinde uygulayıcı, üretici ve sivil toplum kuruluşları hep birlikte hareket etmeliyiz. Sorunlarımızı birlikte çözmeliyiz.

Trabzon'daki su ürünleri enstitüsü kurulduğundan beri sektörün önünde, sektöre yön verme çabasıyla faaliyetlerini yürütüyor. Buradan çok önemli bir ders çıkardık. Biz ilk somon üretimi noktasında Trabzon'daki enstitümüz öncülüğünde başladığında bazı tedbirsizliklerden dolayı çok ciddi sıkıntılar yaşadık ve yeniden ayağa kalkmak uzun yıllar aldı. Onun için hevesli, gayretli olalım ama önümüzü tam görmeden, hedeflere çok hızlı koşup duvara toslamayalım. Bazen heyecanımızı kontrol altına alıp bilimsel faaliyetlerle destekleyelim.

Enstitümüz karadeniz alabalık yetiştiriciliğinde, kalkan balığı yetiştiriciliğinde, mersin balığının yaygınlaştırılmasında çok ciddi rol oynuyor. Son dönemlerde Türkiye'de eşi benzeri olmayan, konsept itibarı ile de dünyada tek olan "Ulusal Su Ürünleri Gen Bankası'nı" Trabzon'a kuruyoruz. 2020 de açılışını gerçekleştireceğiz. Son dönemde büyük alabalık yetiştiriciliği arttı. Ülkenin üretime, istihdama ihtiyacı var. Bununla bilimle, ilimle olması gerekiyor.

Antalya'daki enstitümüz levrek ve alabalık konusunda oldukça iyi bir noktadadır. Süs balıkları ithalatçısıyız o konuda ciddi çalışmalarımız olacak. Eğirdir'deki enstitümüzde kurduğumuz kapalı devre sistemlerle yetiştiricilikte alternatif türler konusunda çalışmaları başlattık. Sağlıkla ilgili alanlarda su ürünleri olarak alternatif tedavi yöntemlerinde söz sahibi olalım istiyoruz. Sülük, salyangoz konusunda Eğirdir enstitümüzü üs olarak belirledik. Yakın gelecekte ciddi çalışmalar olacaktır.

Elazığ enstitümüz üretimde önemli bir bölgededir. Sektöre hizmet için altyapı çalışmalarımız sürüyor. Antalya'daki enstitüde ekstrüde yem deneme sistemi kurulacak ve sektörün ihtiyacı olan yemi uygun şartlarda üretmeye çalışacağız. Karadeniz alabalığının ıslah çalışmalarını Trabzon'da başlatacağız. Hastalık ve aşı önemli problemlerimiz. Özel sektöre Ar-Ge projesi ile yerli milli aşı geliştirme konusunda proje verdik. TÜBİTAK 1007 Aşı Geliştirme Programına balığı da dahil etme sürecimiz devam ediyor.

TAGEM olarak Milli Eğitim Bakanlığı aracılığıyla yurtdışına lisans mezunu meslektaşlarımızı gönderiyoruz. Üstelik sadece mezuniyet notu ve ALES puanına göre sıralıyoruz. İhtiyacımız olan alanda eğitim aldıktan sonra enstitülerimizde çalışmaya başlıyorlar. Bu hem sektörümüz adına yetişmiş Ar-Ge bilen eleman açığını kapatma hem de mezunların ilgisini çekme ve motivasyon unsuru açısından önemlidir. Son olarak bizim bizden başka dostumuz yok, yeteri kadar düşmanımız var gelin birlik olalım. Teşekkür ederim.

Mustafa ÖZEN
Antalya İl Tarım ve Orman Müdürü

Sayın Genel Müdürüm, Sayın Başkan, çok değerli protokol üyeleri, değerli katılımcılar. Öncelikle her ne kadar yazın başlangıcı olmasa da böyle güzel bir günde ilimizde sizleri görmekten, ağırlamaktan büyük bir memnuniyet duyduğumu ifade etmek istiyorum. Yedincisi düzenlenen Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı'nın da öncelikle ilimize, ülkemize ve sektörümüze olumlu katkılar sunacağını temenni ediyorum ve başarılar diliyorum. Antalya 640 km sahil şeridinde sahip ve altyapısı çok iyi durumda bir şehir. Ancak üretim miktarlarına bakıldığında bu altyapıyla çok uyuşmayan bir tablo var. Su ürünleri yetiştiriciliği anlamında baktığımız zaman bu kadar iyi bir altyapının üretime dönüşmemesinin nedenlerinden bir tanesi turizm sektörünün tarıma olan baskısıdır.

Her şeyin bir sınırı belli ise yerleşim alanı, ticari alan, turizm alanı gibi tarımsal alanların da sınırlarının net belirlenmesi ve bu sınırların kırmızı hatlarla çizilmesi gerektiğini sürekli ifade ediyoruz. Bitkisel, hayvansal, su ürünleri fark etmez

tarımsal üretim gelecek nesilde, gelecek dünyada ayakta kalması gereken büyük bir stratejik öneme sahiptir.

Zaman kaybının önüne geçmek için kürsülerdeki söylemlerin bir an önce eyleme geçmesi gerekiyor. Tarım sektörünü sağlam bir şekilde emanet edebilmemiz için zaman kaybetmek gibi bir lüksümüz yok. Antalya olarak büyük bir potansiyele sahibiz. Ancak su ürünlerinde 2017 verilerine göre yıllık 6 bin – 6 bin 500 ton arasında üretimin olması bize bu altyapının gerçekten hakkını vererek kullanılmadığının bir göstergesidir.

Turizm başkenti olduğumuzdan dolayı su ürünleri anlamında baskıya maruz kalıyoruz. 85 işletmenin 75 tanesi faal durumda. Balık üretim çiftliklerinin doğayı ve denizi kirletmediğini yaygınlaştırır ve anlatırsak ve sektörün önündeki yatırım alanlarını belirler ve açarsak Antalya’da büyük, güçlü ve kapasitesi geniş yatırımcıların geleceğini ümit ediyorum ve eminim. Türkiye üretiminin %1’ine bile katkı sağlayamıyoruz. Bu durumu değiştirebiliriz. Hepinizi ilimizde görmekten tekrar mutlu olduğumu ifade ederek hepinize saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim.

Faruk COŞKUN
Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Sayın Genel Müdürlerim, Sayın Genel Müdür Yardımcılarım, Sayın Daire Başkanlarım, Sayın İl Müdürlerim, Sayın Hocalarımız, Sayın Rektörümüz, Sayın Kurum Temsilcileri, Sayın Birlik Başkanları, Değerli Sivil Toplum Kuruluş Temsilcileri, Basın Mensupları, Emekli olmuş değerli arkadaşlarım ve değerli katılımcılar hepimiz hoş geldiniz.

Geleneksel hale gelerek, üreticilerimiz, işletmecilerimiz, pazarlamacılarımız, tedarikçilerimiz, ilgili bakanlıklarımız, üniversitelerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız, kısacası tüm paydaşların bir araya geldiği, sizlerin değerli katkı ve katılımlarıyla gerçekleştirilen bu çalıştayda sizlerle olmaktan çok mutlu olduğumu belirtir, sizlere şahsım, merkez birliğimiz ve tüm üyelerimiz adına çok teşekkür eder, hepimizi sevgi ve saygıyla selamlarım.

Değerli Misafirler;

Dünya nüfusunun her geçen gün ivme kazanarak artmasına karşılık karasal kaynakların kullanımının sınırlı olması, protein ihtiyacının ise sadece karasal kaynaklardan karşılanmasının zor olması, bu açığı karşılayabilecek en önemli kaynakların başında su ürünlerinin olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Hepimizin bildiği üzere su ürünleri yetiştiriciliği dünyada en hızlı büyüyen gıda üretim sektörüdür. Ülkemiz su ürünleri yetiştiricilik potansiyeli açısından çok zengin olup, sektörümüz bu kaynaklardan en iyi şekilde istifade etmeye çalışmaktadır. Son verilere göre ülkemiz su ürünleri üretimi toplam 630 bin ton olup, bunun yaklaşık %44'ü yani 276 bin 500 tonu yetiştiricilik yoluyla sizlerin üstün çabaları ile bugünlere gelen yetiştiricilik sektörümüzce elde edilmiştir. Emegi olan herkese teşekkürlerimi sunarım.

Sektörümüzün Değerli Temsilcileri;

İhracatımız her geçen yıl artarak ilerlemekte, 2017 yılında %9 artarak 856 milyon dolara ulaşmış, 2023 hedefimiz olan 1 milyar dolar ise 2018 yılında neredeyse yakalanmıştır. Ülkemizde yetiştirilen balıkların büyük bir kısmı yurt dışına ihracı yapılmaktadır. Özellikle çipura, levrek, alabalıkta Avrupa'nın sayılı üreticilerinden olduğumuz gibi ihracatta da Avrupa da söz sahibi olduğumuzu söylemekten gurur duymaktayım.

Sevgili Arkadaşlar;

Bu durum gurur verici olsa da bizim göz ardı edemeyeceğimiz başka bir gerçeğe dikkat etmemizi göstermektedir. "İç tüketim". Ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrili olmasına rağmen halkımızın kırmızı ete olan düşkünlüğü de Türkiye'de balık tüketiminin en büyük engellerinden birisidir. Bu durum ihracatımızdan dolayı balık üretimimizi etkilemese de, ülkemiz için üzücü bir durumdur. Sizin de çok iyi bildiğiniz üzere, su ürünleri yetiştiricilik üretimimiz hızla artmasına rağmen, kişi başına düşen su ürünleri tüketimimiz her geçen yıl düşmektedir. Bu rakam 200 yılında 8kg iken, 2017 yılında 5,4 kg'a düşmüştür ki bu sektörümüzün imajı ve prestiji açısından ciddi bir olumsuzluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu durum ülkemizde su ürünleri tüketimini arttırmak için çok ciddi bir çalışma yapmamız gerektiğini göstermektedir. Öncelikle halkımızın "kültür balıkçılığına" karşı olan önyargılarını yıkmamız gerekmektedir. Balık denilince akla sadece avcılık yoluyla elde edilen hamsi, istavrit, barbun ve palamut gibi balıkların geliyor olması kültür balıklarının tüketimini büyük ölçüde etkilemektedir. Balığın yetiştiricilik veya

avcılık, hangi yolla elde edilmiş olmasının bir önemi olmadığını açıkça anlatılması gerektiğini düşünmekte ve bu kapsamda sosyal medya dahil her kanalı kullanarak tanıtıcı ve anlatıcı reklam yapılması, bilinçlendirilmesi ve bu konuda farkındalık yaratılması büyük önem taşımaktadır, devletimizin de bu konuda destek vermesi gerektiğine inanmaktayım.

Sayın Konuklar;

Yetiştiricilikte, üreticiler yaşadıkları veya karşılaştıkları sorunları çözebilmek veya nasıl çözülebileceğine dair bir yol haritası belirlemek için her zaman merkez birliğini arayabilmektedir. Bizler, merkez birliği olarak önce soruları ve sorunlarını dinler ve nasıl çözülebileceğine dair fikirlerimizi, tecrübelerimizi aktarır, aynı zamanda da merkez birliği olarak atmamız gereken adımları üreticilerimiz için atmaktayız.

Bu bağlamda sizlere kısaca merkez birliğimizin, geçtiğimiz sene neler yaptığını özetlemek isterim;

Değerli Arkadaşlar; Öncelikle yönetim kurulumuz düzenli bir şekilde toplanmakta ve sektörümüzün karşılaştığı sorunları, olabilecek çözüm önerileri ile birlikte atılması gereken adımları karara bağlamaktadır. Bu konular ile ilgili ise kurumlara yazılar göndermekte ve görüşmeler yapmaktadır.

Tabii başta söylemek isterim ki keşke bizlerin her başvurusu veya her talebi dikkate alınıp çözüme ulaşabilse ancak bizler merkez birliği yönetim kurulu olarak elimizden geleni hatta elimizden gelenin fazlasını yapmaya çalışıyor ve yapmaya devam edeceğimizi belirtmek isterim.

Merkez Birliği olarak neler yaptık veya yapmaktayız, kısaca onlardan bahsetmek istiyorum:

Öncelikle ufak tefek olanlardan başlayayım. Geçen seneki çalıştay kitapçığımızı, neler konuşuldu ise toparlayıp, aynı zamanda sonuç ve öneriler ile birlikte bastırıp, ilgili tüm kurum ve kuruluşlara ilettik. Bahsi geçen konularda ilgili kurumlardan çözüm için neler yapılabileceği hususunda görüş talep etmiştik. Maalesef ki %100 cevap aldık diyemiyorum. Ama en azından biz üstümüze düşeni yaptık.

Bunun yanı sıra, “Neden Kültür Balığı” isimli tanıtıcı broşür bastırılarak üye birliklerimiz ile birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüklerine göndermiş bulunmaktayız.

Davet aldığımız, bakanlıkça veya üniversiteler tarafından düzenlenen sektörümüzü ilgilendiren birçok toplantıya merkez birliğimiz olarak katılım sağlamış bulunmakta ve gerektiği noktalarda sorunlarımız ile birlikte görüş ve önerimizi belirtmiş bulunmaktayız.

Mesela, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü bünyesinde yem konusunda Tarım Kredi Kooperatifleri ile düzenlenmiş olan toplantıya katılım sağladık. Yine genel müdürlüğümüz tarafından oluşturulan “Balıkçılık ve Su Ürünleri Danışma Kurulu’nda” Merkez Birliğimiz de bulunmakta ve yapılan bu toplantıya katıldık.

Diğer taraftan, Merkez Birliğimizin talebiyle TARSİM tarafından düzenlenen toplantıya TARSİM yetkilileri, Merkez Birliği yetkilileri ve üye il birlik temsilcilerimiz katılmış olup, TARSİM Sigortaları ile ilgili yaşanan sorunlar görüşülmüş olup, iyileştirmeler için neler yapılabileceği konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Yaşanılan sorunlara en kısa sürede çözüm getirileceği TARSİM yetkililerince belirtilmiştir. Kendileri de çalıştayımızda bulunmaktadır. Kendilerine sorularınız var ise birebir görüşme sağlayabileceğinizi umuyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Birliklerde su ürünleri mühendislerinin danışman olarak istihdam edilmesi için bir destekleme modeli geliştirilmiş ancak birlikler olarak bundan faydalanamıyorduk. Çünkü bu mühendislerin bakanlıkça verilen bir “danışmanlık” sertifikasına sahip olması gerekmektedir. Fakat bu mühendisleri bizler bir türlü bulamadık. Bu konuyu çözmek amacıyla Eğitim Yayın Dairesi Başkanlığı ile görüşmeler yaptık, umuyoruz ki bir çözüme ulaşır ve mühendis arkadaşlarımıza başka bir istihdam kapısı açılır.

Aynı zamanda Merkez Birliği olarak yılda bir defa Genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısı düzenlemekteyiz. Geçen yılki toplantımızda Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü Temsilcileri, Muğla İl Müdürlüğü Temsilcileri, Yönetim Kurulu Üyelerimiz ile birlikte Üye İl Birlik Temsilcilerimizin katılımıyla Genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısını Fethiye’de gerçekleştirdik.

Ayrıca düzenlenen bölge birlik başkanları tarafından düzenlenmiş olan bölgesel toplantılara Merkez Birlik olarak katılım sağladık.

Burada şunu belirtmek isterim ki, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüz ile yapmış olduğumuz yazışmaları veya görüşmeleri tek tek belirtemem, o zaman

konuşmam bitmez. Ancak şunu söyleyebilirim ki, her karşılaşılan sorunu ve yapılması gerekenleri kendileriyle sürekli irtibat halinde olarak konuşmakta, görüşmekte ve koordineli olarak çalışmaktayız. Bizlere bu imkanı sağlayıp, samimiyetle bizlere kapılarını açtıkları için sizlerin huzurunda bir kez daha kendilerine teşekkür ederim.

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Sayın Akif ÖZKALDI Bey ile makamında bir görüşme yapmış bulunmaktayız. Bu görüşme esnasında sektörümüzün gelişimi ile birlikte yaşanan dar boğazları kendisine ilettik. Bahsettiğimiz konular ile yakinen ilgilenen Sayın Akif ÖZKALDI Bey'e huzurunuzda ilgileri için ayrıca teşekkür eder, her zaman sorunlarımıza çözüm getireceğini biliyor ve takdir ediyoruz.

Tüm bunların yanı sıra, bildiğiniz üzere geçtiğimiz sene mart ayı sonunda orman kanunu değişikliği ile ilgili sorun yaşamıştık. Bu konuda tüm üreticilerimizle birlik olup, aleyhimize olacak bu değişimin önüne geçmek için gerekli her adımı attık. Sonucunda ise olumlu sonuçlarını aldık.

Değerli Konuklar,

Değinmeden geçemeyeceğim birkaç sorunumuzdan bahsetmek istiyorum. Yıllardır bir türlü çözüme ulaştıramadığımız birkaç konumuz var. Bunlardan biri: KDV'dir. Bizlerin talebi balık satışlarında KDV'nin kırmızı ette olduğu gibi %8'den %1'e inmesidir. Bu konuda yıl içinde Maliye Bakanlığı'na gerekli açıklamaları yaparak birçok kez yazı yazılmıştır. Ayrıca Maliye Bakanlığı'na giderek konu ile ilgili toplantı yapılmış, olumlu bir yaklaşım gösterilmiş olsa da daha bir çözüme ulaştırılamamıştır.

İkinci bir konu ise: Orman Kiraları. Bu konu üzerinde sade yazı gönderdik demeyeceğim çünkü bu konunun üreticiler için, bizler için ne kadar önemli olduğunu bilmekteyiz. Yakın bir zamanda Orman Genel Müdürümüz Sayın Bekir KARACABEY ile görüştük. Çözüm getireceğini belirtti ve Sayın Bakanımızda kira bedellerinin %50 oranında indirileceğini duyurdu.

Üçüncü konu ise Desteklemeler. Destekleme modelinin değişmesini, bu değişim ile birlikte tüm üreticilerimizin istisnasız faydalanabileceğini düşündüğümüzü uzun süredir dile getiriyoruz. Bir sonuca ulaşına kadar da olabilecek her mecrada dile getirmeye devam edeceğiz.

Bir diğer konu ise, olmazsa olmazımız; Yem. Zaman zaman yemin kalitesinden şikayetçi olmakla birlikte yemlerin kalitesinin devamlılığının sağlanamadığı

belirtilmektedir. Bu konuda görüşmeler yaptık. Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü ev sahipliğinde bir toplantıya katıldık ve sorunlarımızı/ taleplerimizi dile getirdik. Bu toplantının tekrarı daha sonra geniş kapsamlı olarak gerçekleşecek olup, yine orada da bulunup artık bir çözüme ulaştıracağımızı umuyorum.

Sayın Üreticiler,

Büyümemiz gerçekleşirken dikkat etmemiz gereken hususlardan en önemlisi atıl kapasite yaratılmasıdır. Önceliği hali hazırdaki tesislerin tam kapasite ile çalıştırmaya verip, daha sonrasında yeni kullanım alanlarının açılması, atıl kapasite yaratılmaması konusunda çok büyük önem arz edeceğini düşünmekteyim. Daha fazla atıl kapasite oluşmaması için bu hususta dikkatli olunması gerektiğine inanmaktayım.

Başka bir önemli konu ise; Üretici Birliklerinin Kurulmasıdır. Potansiyeli olan, yeterli üretici sayısına sahip illerde il birliklerin kurulması, şuan da ihracatta söz sahibi olan bir sektör için çok önemli olduğunu düşünmekteyim. En az 20 tane il de üretici birlikleri kurma potansiyeli var iken halen kurulmamakta veya kurulamamaktadır.

Bunun sebeplerini şuan sorgulamak veya tartışmak için bahsetmiyorum. Yalnızca daha güçlü bir yapı olabilmemiz için bu konunun elzem olduğu görüşümdedir.

Konu sadece yeni birliklerin kurulması değil, aynı zamanda su ürünleri üretici örgütlerinin güçlendirilmesidir. Kabul etmemiz gereken bir konu vardır ki üretici birliklerimiz yeterli yasal yetki ve yaptırım gücüne sahip olmadıkları için, yeterince güçlü ve etkin değildirler. Birliklerimizin yaşayabilmesi, güçlü ve söz sahibi olabilmeleri için bakanlığımızca mevcut yasada değişiklik yapılarak; yetkilerin verilmesi ve üreticilere de üyelik mecburiyeti getirilerek gönüllülük esasının kaldırılması üretici birliklerimizin yaşamasını sağlayacaktır. Önceden de dile getirdiğimiz gibi Merkez Birliği kalıcı bir birim, içindeki kişiler ise değişebilir. Bizim bu isteğimiz her kim olursa olsun Merkez Birliğinin güçlü olması içindir.

Sayın Misafirler;

Çalıştaya su ürünleri sektörünün doğrudan veya dolaylı olarak ilgilendiren birçok birim katılmaktadır. Bu kapsamda 7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayında balık sağlığından yem ve beslemeye, yavru üretiminden yetiştiriciliğe kadar birçok konu ele alınacak ve konuşmalar yapılacaktır. Dikkatinizi çekeceğini ve aktif katılım sağlayacağınızı umuyorum. Aynı zamanda şimdiye kadar ki olan değerlendirme

toplantımızın formatını bu sene biraz değiştirmiş bulunmaktayız ve değerlendirme toplantısı ile birlikte panel yapmayı planladık. Bu panelde birçok birimden yetkili kişi yer alacaktır. Bu sayede sorun ve çözüm önerilerinizi kendilerine direk olarak yöneltebileceğiniz bir ortam yaratmayı amaçladık. Umuyorum ki başarılı ve verimli bir şekilde çalıştayı sonlandırırız.

Bu vesile ile çalıştayımızın düzenlenmesi konusunda her zaman bizlere destek olan sponsorlarımıza ve emeği geçen herkese çok teşekkür eder, çalıştayımızın başarılı geçmesini diler, hepinize sevgi ve saygılarımı sunarım.

1.GÜN
1.OTURUM
OTURUM BAŞKANI: Mehmet Nuri YILMAZ
Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdür Yardımcısı

Mehmet Nuri YILMAZ

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdür Yardımcısı

Sayın Genel Müdürüm, Sayın Başkan, Değerli Katılımcılar 7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı'nın başta sektörümüze, bölgemize, memleketimize hayırlı olmasını diliyorum. Çalıştayı sonunda çıkacak sonuçların iyi bir şekilde değerlendirileceğine inanıyorum. Dünyada yaşayan insanların gıda kaynakları farklılık göstermektedir. Gelişmiş ülkeler protein kaynaklı besinlere yönelmekte, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ise nişasta kaynaklı besinlere yönelim vardır. Bu kaynakların sürdürülebilirliği de çok önemlidir. Kaynaklar sınırsız olmadığı için en iyi şekilde kullanılması gerekmektedir.

Özerdem MALTAŞ
Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü
Yetiştiricilik Daire Başkanlığı

Sayın Genel Müdürüm, Merkez Birlik Başkanım, değerli hocalarımız, değerli il birlik başkanlarımız, değerli katılımcılar herkesi saygıyla selamlıyorum. Ülkemizin su ürünleri yetiştiriciliğinde 2018 yılı üzerinden mevcut durumu konusunda bilgilendirme yapacağım. En önemli amacımız halkın hayvansal protein ihtiyacının karşılanması, gıda güvenliğinin sağlanmasıdır. Makro ve mikro ölçüde ülke ekonomisine katkı sağlıyoruz.

Dünyada yaklaşık 170 milyon ton su ürünleri üretimi yapılıyor. Bunun %46'sı yetiştiricilikten geliyor. Yetiştiricilikte genelde Avrupa'da 1 ve 2. Sıradayız. Çipura, levrek ve alabalıkta hızlı bir şekilde büyüyor. Deniz balıkları yetiştiriciliğinde dünyanın ilk 10 ülkesinden biriyiz. Yaklaşık 200 bin ton üretimimiz var.

Hep söylüyoruz 26 milyon hektarlık alanlarımız var, 3 tarafımız denizlerle çevrili, nehirlerimiz, ırmaklarımız, baraj göllerimizle iyi bir potansiyel arz ediyoruz. Bunu

da ülkenin dört bir yanındaki tesislerle değerlendiriyoruz. Yaklaşık 2300 tane tesisimiz var. 1900 tanesi iç sularda, 426 tanesi denizlerde yetiştiricilik yapıyor. Kişi başı tüketimimiz az. Yurtdışına balık yediyoruz ama kendi insanımıza yediremiyoruz. Bu konuda çalışmalarımızı arttıracamız. 2019 da yeni yerlerin de açılmasıyla yetiştiricilikte bu yılki gibi güzel rakamlara ulaşacağız. Üretimimizin yaklaşık %66'sı denizlerden, %34'ü iç sulardaki yetiştiricilikten elde ediliyor.

Bölgelere göre bakacak olursak 315 bin tonun yaklaşık 220 bin tonu Ege Bölgesinden yapılıyor. Daha sonra Karadeniz ve Doğu Anadolu geliyor. Türler bazında en büyük üretimimiz denizlerde 116 bin tonla levrek, iç sularda 105 bin ton ile alabalık. Türkiye'nin hayvansal ürünler ihracatı 2018 yılında 2,5 milyon dolar. Bunun içinde bizim payımız 1 milyon dolar. Ülke bazında 85 ülkeye ihracat yapıyoruz. Bunların çoğunluğu AB ülkeleri ayrıca Japonya, Rusya gelişen pazarlarımız. Önümüzdeki dönemlerde Çin pazarının açılmasıyla daha farklı pazarlara açılacağız. Sektör için sevindirici olan bir diğer şey ise su ürünleri ithalatımız azalıyor.

Ülkemizdeki suların önemli bir kısmı yeni türlerin yetiştiriciliğine uygun durumdadır. Kapalı sistem yetiştiriciliğini destekleyelim. Destekleme kapasitelerinde 250 – 500 sınırlamasını kaldıracağız. 350 ton kapasitesinde sabitleyeceğiz. Barajlarda su sıkıntısı yaşıyoruz bu nedenle kapalı sistemlerde üretim yapmayı değerlendirmeliyiz. Midye yetiştiriciliği turizm baskısı nedeniyle geliştirilemiyor ama bu sorunu çözeceğiz. En önemli önceliğimiz yenilikçi uygulamalar ve yüksek teknoloji. Kapalı sistemlerde yetiştiriciliğin yaygınlaştırılması, su ürünleri yetiştiriciliğine uygun yeni yerlerin belirlenmesidir.

Aylin VELİOĞLU
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım Daire Başkanlığı

Genel Müdürlerim, İl Müdürlerim, Daire Başkanlarım, hocalarım, Merkez Birliği Başkanı, meslektaşlarım, üreticilerimiz sizleri Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Çalıştayda emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum. İyi tarım uygulamaları 1997 yılında AB ülkelerindeki büyük perakendeci kuruluşlar tüketicilerin güvenli gıdaya ulaşma taleplerini karşılamak üzere bir kurum kurmuş. Ülkemizde iyi tarım uygulamaları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmekte ve ilk yönetmelik 2010 yılında çıkmıştır. İyi tarım uygulamaları 3 ana kapsamda yapılmaktadır. İyi tarım uygulamaları; çevre, insan – hayvan sağlığına zarar vermeyen, doğal kaynakları korumayı hedefleyen, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirliği tesis eden, gıda güvencesi ve güvenliğini sağlayan bir tarımsal üretim metodudur.

Kontrol ve sertifikasyon sürecine bakacak olursak iyi tarım uygulamaları gönüllülük esaslıdır. Üretici, kontrol noktaları ve uygunluk kriterlerini inceleyip bunu

tesisinde uyguladıktan sonra hasat ve kesim dönemine yakın bir tarihte başvurur ve bir sözleşme imzalanır. Daha sonra kontrolör saha denetimini yapar. Tesisle ilgili herhangi bir sorun yok ise sertifika verilir. Uygunsuzluk durumunda düzeltilmesi için 28 gün süre verilir. Bu süre sonunda sorun etkin bir şekilde giderildiyse sertifika verilir. Sertifika en fazla 1 yıllık düzenlenir.

Su ürünleri yetiştiriciliğinde kontrol noktaları ve uygunluk kriterlerine bakacak olursak toplam 239 tane kontrol noktası bulunmaktadır. 2017 yılında su ürünleri yetiştiriciliğinde iyi tarım uygulamaları yapanlara destekleme ödemesi verilmesiyle beraber sayı artmış ve 54 işletmede yaklaşık 71 bin ton kapasite sertifikalandırılmış balığımız bulunmaktadır. 301 milyon yavru balıkta sertifika kapsamındadır. Anaç balıktan hasada kadar izlenebilirlik sağlanmalıdır.

Hangi yemler kullanılıyor, hangi havuzlarda bakılıyor gibi yapılan her faaliyetin izlenebilirliğinin muhakkak sağlanması gerekiyor. Destekleme yapılan türler alabalık, levrek ve çipuradır. En fazla 250 kg balık destekleme kapsamındadır. Kg başına 25 krş gibi bir destek verilmektedir. Birden fazla yerde işletmesi olanlar için tek bir işletme olarak değerlendirilip destekleme hesaplaması buna göre yapılır. Sonuç olarak su ürünleri yetiştiriciliğinde iyi tarım uygulamaları ile çevresel konular, kaynakların korunması, izlenebilirlik, ürün kalitesinin geliştirilerek tesisten sofraya güvenilir ürün sağlanması, mesleki sağlık ve güvenlik, balık refahı konularında önemli adımlar atılmıştır. Teşekkür ederim.

Orhan SARITEPE
TARSİM - Tarım Sigortaları Havuzu

Sayın Genel Müdürlerim, Sayın Başkanım, Bakanlığımızın ve özel sektörün değerli temsilcileri, Sayın Hocalarım ve Kıymetli yetiştiricilerimiz, kurumum ve şahsım adını sizleri saygıyla selamlıyorum. Sizlere devlet destekli tarım sigortaları sistemi içerisindeki su ürünleri hayat sigortasını özetlemeye çalışacağım. 14 Haziran 2005 yılında Türkiye’de 5360 sayılı Tarım sigortaları kanunu yayınlandı. Devlet destekli tarım sigortaları uygulanmaya başlandı. Tarsim; devlet, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinin bir araya gelerek oluşturduğu bir sistemdir. Tamamen gönüllülük esastır.

Primlerin daha ödenebilir kılınması için devlet prim desteğinde bulunmaktadır. Örneğin 100 tl’lik bir sigorta primi oluşuyorsa bunun yarısını devlet diğer yarısını yetiştirici ödüyor. 5 gr ağırlıktan itibaren su ürünlerinde meydana gelebilecek her türlü ölüm riskini ve isteğe bağlı olarak kafes ve ağlara da ilave olarak sigorta yapılabiliyor. Hastalık, zehirlenmeler, kirlenmeye bağlı ölümler, doğal afetler, kazalar, predatör saldırıları, oksijen yetersizliğine bağlı ölümler sigorta kapsamındadır.

Birliklerin talepleri doğrultusunda primlerde yaklaşık %15-20'lere yakın indirim yaptık. Muafiyet oranını %10'dan %5'e çektik. Karadaki tesisler için havuz başına bir sigorta yoktu, toplamdan bir muafiyet uyguluyorduk. Özellikle karada üretim yapan üreticilerimiz için artık kara çiftliklerinde havuz başına bir muafiyet uygulaması aynen denizde ve baraj göllerinde olduğu gibi mümkündür. Fiyatlar üzerinden belirli indirimler yapılıyor. Sigorta poliçenizi yenilerken eğer herhangi bir hasar olmamışsa %10 daha eksik prim ödeyebilirsiniz. Buna hasarsızlık indirimi diyoruz. Taksit veya peşin ödeme imkanları var. Peşin öderseniz %5'lik bir indirim söz konusudur. Kadın çiftçi veya genç çiftçilere (30 yaş altı) %5 ekstra bir indirim sağlanmaktadır.

Sözlerime son verirken geçen yıldan şunu anladım ki iletişimde zaman zaman sıkıntılar yaşıyoruz. Bizim web sayfamızda bütün bölge müdürlüklerimizin iletişim numaralarını bulabilirsiniz. Mobil uygulamamız var oradan da bize ulaşabilirsiniz. Sigorta yaptırırsanız kendi ihbarınızı hiçbir aracıya gerek kalmadan kendiniz de ihbar edebilirsiniz. Teşekkür ediyorum.

2.OTURUM
OTURUM BAŞKANI: Hakan AÇAR
SUYMERBİR Yönetim Kurulu Üyesi

Hakan AÇAR
Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği
Yönetim Kurulu Üyesi

Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, Değerli Hazirun, Değerli Üretici Arkadaşlarım hepiniz hoş geldiniz. İsmim Hakan Açar, Burdur İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği Başkanayım aynı zamanda Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesiyim. Çalıştayımızın bu yıl yedincisini yapıyoruz. İnaniyorum bütün herkes çalıştayın dışında birbirini özlüyor ve hasret gidermek istiyor. Şimdi sunum yapacak olan arkadaşlarımız da gerçekten hazırlık yaptılar ve onlar da sizleri özlediler. Önceliği bu arkadaşlarımıza tanırırsanız onlar da bizler de çok memnun olacağız.

Rosa Maria Merino PÉREZ
HIPRA

Alabalık Sağlığında Aşımın Yararları ve Çiftlik Ekonomisine Katma Değeri

Çoğu hastalığın sessiz (belirtisiz) vakaları, çok sayıdaki teşhis konulan vakalara göre fazla olduğundan, belirtisiz hastalığın ekonomik maliyeti genellikle daha fazla olmaktadır.

Klinik vakaların sahadaki maliyetleri, ölmüş balıkların çıkarılması ve atılması için gereken zaman ve işgücünün yanı sıra nihai ürünün belirgin bir şekilde kayba uğradığını göstermektedir. Buna ek olarak, ekstra bir maliyetin ortaya çıkabileceği de dikkate alınmalıdır. Mesela; öngörülen ölümleri telafi etmek için tesise eklenecek ekstra balıklar ve bununla birlikte gelen ekstra ürün ve yem maliyetleri vs.

Aşılama Metotları:

- Ağız yolu ile aşılama: Bilindiği üzere hasta balıkların yem alım oranları düşük olmaktadır ve bu nedenle klinik belirti gösteren balıkların çoğunun doğru dozu alıp/almadığı yemleme ile anlaşılammaktadır. Ayrıca bu noktada, hem hastalık

belirtisi göstermeyen balıklar hem de normal balıklar ilaçlı yem ile beslendiğinde iyi bilindiği gibi, antibiyotikler doğal bağırsak florasını etkilemektedir, bu nedenle bir süre sonra da normal sürünün bir dereceye kadar bozulması, yem almaması ve dolayısıyla FCR'yi artırarak daha az büyüme gösterebilmektedir. Dolaylı olarak ise, bu, yemlerin tankın dibinde toplanması, sudaki nitrat ve nitrit miktarının artmasına sebep olabilmektedir. Ayrıca doz oranı belirlenemez ve düşük etki gösterir.

• Suya daldırma yolu ile aşılama: Balık boyu 1-5 g arasında olmalıdır. 2 farklı uygulama yöntemi bulunmaktadır:

1- Batırıp çıkarma metodu: 30 sn süre ve 1:10 solüsyon uygulaması yapılır.

2- Banyo metodu: 1 saatten fazla tutulur ve 1:100 solüsyon uygulaması yapılmaktadır.

• Enjekte yolu ile aşılama: Balık boyu 15 g'dan fazla olmalıdır. Kas içine veya periton içine uygulanmaktadır.

Aşı uygulamasındaki önemli noktalardan biri; popülasyondaki her balık aşılama almalı ve mutlaka doğru dozda olmalıdır. Ayrıca bahsi geçen uygulama metodların içinde uzun süreli koruma sağlayanlardan biridir.

Özetle, uzun süreli bir bağışıklığın ekonomik yararları temel olarak iki faktöre dayanmaktadır:

1- Daha iyi hayatta kalma

- Yüksek verimli hasat (ki bu daha fazla kazanç demektir)

- İş gücünün azaltılması – ki bu ölü balıkların toplanmasından kaynaklı beden gücünün kullanımını azaltmaktadır (daha verimli çalışanlar olur)

2- Salgın olma ihtimalinin azaltılması

- Büyüme hızının yüksek olması (hasat miktarının iyi olması)

- Daha az tedavi uygulaması (daha az masraf)

- Hasat öncesi balık kayıplarının ortadan kaldırılması (yeni eklenecek balıklar için boş tanklara eklenecek olan balıklar ve bunlara verilecek yemin maliyetini düşürür)

- Ülser / patlak göz / kırmızimsı cilt vb sebeplerden kaynaklanan balıkların işleme sırasında ayrılıp atılma oranının düşürür (ki bu da nihai ürünün kalitesini yükseltir).

Tamer DEMİRKAN

Sayın Müsteşarım, Sayın Genel Müdürüm, Sayın Merkez Birliği Başkanım, Sayın Daire Başkanlarımız, Sayın devletimizin makamlarında çalışan arkadaşlarımız, Kıymetli Bölge Birlik Başkanlarımız, Üniversitelerimizin Kıymetli Akademisyenleri ve çok değerli balıkçı dostlarımız hepimiz hoş geldiniz. Ülkemizde 1970’li yıllarda istatistiki kayıtlarda 3 bin ton ile başlayan su ürünleri yetiştiriciliği günümüzde iç su ve denizlerimizde 315 bin tona kadar artmıştır. Üretim artışı ile birlikte üretim alanlarında yoğun stok, biyolojik ve fiziksel kirlilikler, ürün çeşitlilikleri gibi sebepler ile balık hastalıklarında çeşitlilik ve yoğunlukta artışlar olmuştur. Hastalık bir sonuçtur. Hastalığın oluşabilmesi için kötü çevre, zayıf balık, patojen üçlüsünün olması gerekir. Ülkemizde teşhisi yapılmış bakteriyel ve viral hastalıklar listesi aşağıdaki gibidir.

- Kırmızı ağız (*yersiniois*),
- *lactococcosis*,
- sıcak su (*streptococcosis*),
- soğuk su (*vagococcosis streptococcosis*)

- *staphylococcosis*,
- bulaşıcı kan kangreni (IPNV),
- viral hemorajik septisemi (VHS),
- frunküloz,
- hareketli *aeromonas* septisemi (MAS).

Hastalık yanlış planlama ve eksik fizibilitenin bir sonucudur. Yetiştirilen balık türünün biyolojisinin ve çevresel isteklerinin çok iyi şekilde bilinmesi ve bunları karşılayacak tesis ve üretim planlamalarının yapılması şarttır. Ülke genelinde balık üretim havzalarında düzenli olarak balık hastalıkları taramaları yapılmadığından üretim alanlarındaki yeni balık hastalıklarının tespiti ve dağılımı belirlenememektedir. Dolayısıyla biyogüvenliğinin en önemli adımı olan aşılama programları yapılamamaktadır. Sadece bir hastalığa karşı aşılama yapmak yeterli koruma sağlamaz ama mevcut, teşhisi yapılmış, antijeni üretilmiş hastalıklara karşı aşı programlarının oluşturulması sağlam ve ekonomik balık sürüleri açısından çok daha önemlidir.

Ülkemizdeki balık hastalıklarının dağılımını etkileyen başlıca faktörler;

- Balık nakilleri ve balık hareketlerinin kontrol altına alınmaması
- Balık nakli esnasında meydana gelen manipülasyonlar,
- Balık kasaları
- Koliler ve strafolarlar
- Kullanılan diğer malzemeler
- Aşılama enjektörleri
- Aşı serum hortumları,
- Balık kepçeleri
- Nakil yapılan araçlar
- Şoförler,
- Üretim bölgelerindeki kullanılmayan ağ, kafes, platform, tekne gibi ekipmanların başka üretim bölgelerine taşınması.
- Sektörde bazı firmaların hemen hemen her üretim havzasında işletmelerinin bulunması ve firmanın kendi şubeleri arasındaki yavru balık ve balık transferleri

Alabalık yetiştiriciliğinin sürdürülebilir ve karlı bir şekilde yapılması için tecrübenin, bilginin, devlet kurumlarının bir masa etrafında tartışmaları ve çıkan sonuçları kapsayan bir eğitim tüm sektör paydaşlarına verilmesidir. Teşekkür ederim.

Prof. Dr. Serap BİRİNCİOĞLU
Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Sayın Başkan, Sayın Genel Müdürümüz, Sayın Daire Başkanlarımız, Sayın Rektörümüz, Bürokratlarımız, Öğretim Üyeleri, balığa emek veren, suya emek veren tüm katılımcılar hepimizi saygılarımla selamlıyorum. Sizlere çipura ve levrek hastalıklarından bahsedeceğim. Anlayacaklarım bizzat sahadan alınmış ve ekip arkadaşlarımla birlikte tespit ettiğimiz vakalardır. Histopatoloji bulgusu tüm dünyada balık sektörünün en önemli teşhis ayaklarından biridir. Doğru teşhis tedavinin yarısıdır. Öncelikle bizde hangi hastalıklar var, onları doğru teşhis edebiliyor muyuz bunu vurgulamak istiyorum. Balık hastalıklarında teşhis koymak kolay değildir. Dıştan baktığımız bir lezyonla sonuca gitmemiz kolay olmuyor. Biz teşhis ayaklarında nekropsi yaparız ve oradan bir parça alıp patoloji adına mikroskobik yapısına bakılır, histokimya ve immünohistokimya yaparız. Doğru teşhisi yapmak için birçok yöntem kullanırız. Patolojik incelemede klinik bulgularına bakarız.

Diyelim ki bir tane balık kafeste hasta, bunu incelemekle ve bulguları tanımlamakla hastalığı teşhis edemezsiniz. Balık bir bütündür. Kuluçkahanesinden kafes ağlarına, su ortamına kadar bütün olarak değerlendirilmesi gereken multi bulgulara dayalı bir teşhisi

gerektirir. Her hastalanan balık bakteri ile enfekte değildir. Kafes ve ağlardan dolayı da hastalık olabilir. Kirli ağlar potansiyel hastalık nedenidir. Ağların kirlenmemesi, ağ gözlerinin kapanmaması ve oksijen satürasyonunun düşmemesi gerekir.

Kuluçkahane tüm sektörün başlangıç kalbini oluşturuyor. Kuluçkahanelerde su kalitesi, balık sağlığı çok önemlidir. Adaptasyon tesislerinden sağlıklı balıkların çıkışı çok önemlidir. Antibiyotik kullanmadan sahaya balık gönderebiliyorsanız ne ala. Özellikle adaptasyon tesislerinde ve yeni sahaya çıkmış yavru balıklarda antibiyotik kullanımları çok risklidir. Yavru döneminde antibiyotik kullanırsak bu doğal oluşan ve bakteriyi hasata kadar götürecektir olan, onu koruyacak olan doğal florayı ve mikrobiyatayı sonlandırmış oluruz.

Yavru balıklarda kas nekrozları vardı ve bu bakteriyel değildi. 45 gr'lık çipura yavruları geldi. Hiçbir organında lezyon yok. Mide kalınlaşmış ve kanama var. Mide de ülser var. Kafeslerdeki midye kabuklarını yemişler ve bu da mide de hasara neden olmuş. Solungaç kalınlaşmaları çeşitli parazitlerde ve kronik enfeksiyonlarda görülebilir. Lernalar solungaç lamellerini yıkıyorlar ve geri dönüşü yok. Lernaların tutunduğu yerlerde kalınlaşmalar oluyor, solungaçlar görevini yapamıyor.

Levreklerde *amyloodinium ocellatum* son dönemlerde çok görmeye başladık. Solungaç lamellerini tamamen yıkıma uğrattıp düz hale getiriyor. *Epitheliocystis* yine levreklerde çok yaygın olarak görülüyor. Solungaç lezyonlarında çok önemli bir faktör. Tüm sektörün baş belası diyebileceğimiz *flexibacter* tüm balıklarda ve tüm körfezlerde yaygın olarak görülüyor. Solungaçlar açık pembe – beyaz oluyor. Tutunduğu solungaç bölümü tamamen yıkıma uğruyor. Çok ilaç denemesi oldu ama sonuç alınmadı. Çünkü bu bakteri yüzeyde tutunuyor. Kana verilen ilaçlar yüzeye ulaşmadığından tedavi edilemiyor.

Ege bölgesinde çipura – levrek işletmelerinde multiple granülomlar uzun yıllardır özellikle de yaz aylarında salgınlar halinde seyreden önemli bir hastalıktır. Etiyolojisi sıklıkla *photobacterium damsela* sp. (*pastorellozis*) ile ilişkilendirilmiştir. *Vibrio harveyi* vücutta yaralardan, lezyonlardan çıktı. Damarlara tutunup yıkıyor. Çok hızlı akut seyrediyor ve ölümü de hızlı oluyor. Multiple granülamatöz etkeni *aremonas veronii*. Bu konuda aşı çalışmaları yapılmalı. Antibiyotikle tedavi etseniz bile bir süre sonra tekrar ortaya çıkıyor. Tekrar tekrar yapılan izolasyon ve sekans analizleri sonucunda bu granülomlardan *aremonas veronii* tespit edilmiştir. %90 oranında balıklarınızda var olan *sphaerospora dicentrarchi* 25-50 gr balıklarda %34, 80-100 gr balıklarda %68 ve 250-480 gr balıklarda %86 oranında görülüyor. Antibiyotiği çok küçük yaşlarda kullanmayalım, bağırsak florasını bozmayalım ve direnç kazandırmayalım. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Ata ÖZCAN
Özcan Kardeşler

Sayın Başkan, Değerli Katılımcılar hepiniz hoş geldiniz. Sizlere bugün yerinde oksijen üretim sistemlerini anlatacağım. Bu projemiz TÜBİTAK projesidir ve %100 yerli olarak yapılmıştır. 2001 yılında Avrupa Birliği tıbbi gazlarda medikal oksijen standardına geçince Türkiye’de medikal oksijenin olmadığını öğrenip Kanada, Danimarka ve Almanya’da bu sistemlerin nasıl kullanıldığını öğrenip Türkiye’de uygulamak için projemizi geliştirdik. 2012 yılından sonra hobi olarak ihracata başladık fakat bugün 30 ülkede makinemiz mevcut, şuan da 400 adet oksijen jeneratörü referansıyla dünyada oksijen jeneratörü üretici firmalar arasında lider konumdayız. Sertifikalı olarak bu cihazları üretebilen toplam firma sayısı dünyada 5 ve en doğuda bu cihazı üreten firmayız. 3 tanesi Avrupa da, 1 tanesi Amerika Birleşik Devletlerinde.

Oksijen üretim sistemleri hakkında bilgi vermek gerekirse oksijeni biz havadan üretiyoruz ve ihtiyacımız olan tek şey elektrik. Elektrik sayesinde ortam havasını filtre ederek oksijeni elde edebiliyoruz. Oksijeni üretmek için bir kompresörümüz

var. Ortam havasını alıp kompresör vasıtasıyla basıncımızı 10 bar a çıkartıyoruz. Sonraki malzememiz kurutucu. Sıcak havayı soğuk ortama soktuğunuzda ortam havasındaki nem suya dönüşüyor. Önce bu suyu dışarı atıyoruz. Elde ettiğimiz kuru havayı bir hava tankına göndererek burada hapsediyoruz. Daha sonra da bunu partikül filtresi, yağ filtresi gibi filtrelerden geçirerek elde ettiğimiz havayı oksijen jeneratörüne gönderiyoruz.

Oksijen jeneratörü iki tanktan oluşuyor. Bu tankın içinde zeolit dediğimiz bir taş var. Bu taşın ömrü 15 yıl. Taşın özelliği havada bulunan diğer gazlar bu süngerimsi yapının içine giriyor. Fakat oksijen gazı süngerin etrafından yukarı doğru çıkıyor. Oksijenin hızı diğer gazlardan daha fazla olduğu için oksijen tankta en üst kata çıkıyor ve tankın üst kısmında saf oksijen elde etmiş oluyoruz. Tankın birinde oksijen bittikten sonra diğer tankta aynı işlemler olurken, oksijenin bittiği tanktaki diğer gazlar egzozdan dışarı atılıyor. Jeneratörden sonraki tankta saf oksijeni 7 bar basınçta elde etmiş oluyoruz. Bunu daha sonra istediğimiz basınçta havuzlara verebiliyoruz. Havuzlarda kullanılan basınçlar ülkelere ve yerlere göre farklılık gösteriyor. Sisteme bağlanacak ek aparatlarla 150 bar basınca kadar çıkma şansımız oluyor.

3.OTURUM
OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. İbrahim DİLER
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörü

Muharrem KELEŞ
Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü
Yem Daire Başkanlığı

Değerli Katılımcılar hepimizi saygıyla selamlıyorum. Sizlere yem kontrol sistemi hakkında kısa bilgi vermek istiyorum. Yönetmeliklere baktığımız zaman Yem Hijyeni Yönetmeliği, yem işletmelerinin kayıt ve onaylarının, üretilecek yemlerin hijyeni ve kritik kontrol noktalarına dayalı üretimle ilgili hususları kapsamaktadır. Yemlerin piyasaya arzı ve kullanımı hakkında yönetmeliğimiz bulunuyor. Piyasaya arz edilen yemlerin denetimi ve etiketlemelerinin ne şekilde olacağına yönelik bir yönetmeliktir. İlaçlı yem kullanımı özellikle su ürünleri yetiştiricileri için önemli bir tebliğdir. Ülkemizde tedavi amacı dışında antibiyotiklerin yemlere katılması kesinlikle yasaktır. Ancak istisnai bir durum var. Sürüde bir hastalık olduğu zaman veteriner hekim reçetesi ile birlikte onaylı bir yem fabrikasında üretilmesi koşuluyla ilaçlı yem üretebiliyoruz. Bu üretimde kullanılacak ilaçların bakanlık tarafından veteriner ilaçlı premiks olarak onaylanmış olması gerekiyor.

2018 yılı itibariyle ülkemizde faal çalışan karma yem üreten işletme sayısı 1329, toplam kapasite 29,1 milyon ton, toplam karma yem üretimi 24,1 milyon ton ve kapasite kullanım oranı ise %82,9'dur. Balık yemi üreten fabrika sayısı 37 ve balık yemi üretim miktarı 446 bin ton civarındadır. En çok balık yemi ise alabalık, levrek ve çipura yemleridir. Balık unu 25 bin ton civarındadır. Balık yağı ise 10 bin ton civarındadır. Balık unu ithalat miktarı 132 bin ton civarındadır. Balık yağı ithalat miktarı ise 56 bin ton civarındadır. Denetimler işletmelerin risklerine göre yapılır. Bazı işletmeler yılda bir kez denetlenirken bazı işletmeler yılda dört kez denetlenmektedir. Teşekkür ediyorum.

Süreyya ÖZKIZILCIK
Nutra Yem

Dünyanın çeşitli yerlerinde her yıl 2 – 3 kez balık beslemesi konusunda seminer veriyorum. Balık yemlerinde alternatif hammaddelerini üç farklı bakış açısıyla anlatacağım. Burada bir senaryo kurmak istiyorum. Bir girişimci sıfır, yeni bir fabrika kuruyor ya da devralıyor ve yem üretmek istiyor. Buna üç başlıkta bakacağım. 1. Beslenme. 2. Anti-nutrition, bu beslenmenin karşıtıdır. Beslenmeyi engelleyici şeylerdir. 3. İse iki besleyici maddenin birbirleriyle olumlu ya da olumsuz etkileşimleriyle ilgili. Girişimci işletmesinde her şeyi kurmuş ama çalışanlarına diyor ki “bana öyle güzel bir yem yapın ki hem çok iyi büyüksün, hem de fiyatı çok uygun olsun.” Balık ne ister? Balık 10 tane aminoasit ister. Omega-3, omega-6 ister. 6 tane makro mineral ister, 6 tane iz-mineral, 4 yağda çözümlenür vitamin, 11 suda çözümlenür vitamin, azot ve enerji ister. Protein metabolizmasına bakarsınız. Hammaddelerden önce ne yapmam gerekir. Hammaddelere bakarsınız. Balık unu, soya proteini ya da soya küspesi, mısır gluteni, buğday gluteni. Aminoasit oranlarına baktığında en iyisi balık unudur. Yağ asitleri oranları için hamsi, soya, capelin, kanola yağlarına bakıyor.

Formül fiyatlamasına bakıldığında çok yüksek rakamlar ortaya çıkıyor. Balık unu yerine başka bir şey kullanmayı düşünüyorlar. Balık ununun alt bileşenlerinde ne var ona bakmak lazım. Protein kısmına baktığımızda çözünebilir proteinler, peptidler, aminoasitler ve en önemlilerden biri nükleotidler var. Yağ kısmında omega-3 ve fosfolipid var. Kül kısmında mineraller, kalsiyum, fosfor var. Nükleotidler, canlıların DNA ve RNA'larının parçacıklarıdır. Bunları oluşturan baz şekerlerdir. Hammaddelerdeki nükleotid oranlarına bakıyor. Balık ununda 1.4 fakat pres balık ununda oran düşüyor. Demek ki çözünmüş tarafında bulunuyor. O yüzden Karadeniz'deki üreticilere suyu işlemlerini söylüyoruz.

Balık hidrolizatları 2,8 nükleotid oranı içeriyor. Maya özütleri 2,3 içeriyor. Bitkisel proteinlerde ise bu hammadde yok. Fosfolipidlere baktığımızda hücre yapıtaşıdır. Sindirim sistemi dokularını destekler. Yağ sindirimi ve emilimi için elzemdir. Balıklar üzerindeki etkisi ise hızlı gelişme ve büyümeyi sağlıyor. Deformasyonları önüyor. Strese dayanıklılığı arttırıyor ve bağışıklık sistemini güçlendiriyor. Bitkisel proteinlere baktığımızda ise soya unları, kanola unları, bezelye unları, Ayçiçek tohumu unları, mısır glütenu, buğday glütenu ve guar unları bulunuyor. Anti-nutrition (Anti-besleyiciler) ise ciddi sorunlara neden olur. Örneğin soya da pepsin inhibitörü var. Lectin, saponin, anti-vitaminler var. İşleme teknolojileri geliştikçe hammaddelerde ciddi ilerlemeler var. Soya fasulyesi, soya küspesi, soya protein konsantresi bütün bu işlemlerden geçtikten sonra tripsin engelleyiciler 45-50'lerden 2'lere düşmüş. Saponin 0 olmuş. Oligosakkaritler 14'lerden 2'ye düşmüş. Demek ki işlenmiş bitkisel ürünler bizim işimize yarayacak.

Bir arkadaşımın çalışmasından bahsetmek istiyorum. Bitkisel yağlar üzerine denemeler yaptı. Biri balık yağı ile diğeri soya ile olan iki yem yaptı. Diğer bütün bileşenler aynı. 50-60 gr balıklarda 84 günlük bir deneme yaptı. Balıkların omega-3 oranlarına baktı. 112 gr ve 162 gr geldi. Akla ilk gelen şey sodyum potasyum ATPaz enzimi ve yaşayan dokuların çeperlerinde bulunuyor. Bu enzim sindirim hücresinin duvarına yerleşip içeri sodyum dışarı potasyum pompalar. Osmatik dengeyi sağlar. Aynı zamanda balığın midesindeki ya da bağırsağındaki besleyicileri yakalayıp bir çıpa gibi içeri atar. Prolin aminoasidi tamamen aktif transportla alınıyor. Emilimi bu enzim sayesinde yapıyor. Yüksek aminoasit içeren yemi yiyen balıkta prolin alınıyor, diğeri alınmıyor.

Sonuç olarak protein için; bitkisel proteinler, konsantreleri, nükleotidler için; mayalar, hidrolizatlar, peptidler için; bitkisel yağlar, rendering yağları kullanılabilir.

Fosfolipidler için; soya lesitinleri, ayçiçeği tohumu lesitini, alg fosfolipidleri kullanılabilir. Omega-3 için alg yağları dışında herhangi bir alternatif yok. Balık ununu kısıp alternatif bir madde kullanmak için bilinmesi gerekenler; hedef türün biyolojisi, yetiştiricilik koşulları, hammaddelerin izlenmesi ve analizleri, yemlerin kontrol ve analizleri, sindirilebilirlik, çiftlik verilerinin analiz ve takipleri. Sağlıklı balık + sağlıklı yem = Başarı

Güngör MUHTAROĞLU
Akvatek

Herkese selamlar. Yaklaşık 5 sene önce yine bu platformda benzer bir çalışmayı yapmıştık. Orada anlattıklarım şuan da anlattıklarımın çok farklı olmayacaktı ama o zaman yüz bin ton balık yapıyorduk, şuan da iki yüz bin ton balık yapıyoruz. O zaman para kazanıyorduk, şuan da para kaybediyoruz. 2018’de de para kaybettik. 2019’da da kaybetmeye devam edeceğiz çok büyük bir olasılıkla. Sektörümüzün büyümesi için gerekli olan şey alternatif türlerdir. Deniz balıklarında iki balıkta sıkışıp kalmış durumdayız. Levrek ve çipura. Granyöz yeni yeni kendini belli etmeye başlıyor. 5 sene önce kendimize 5 hedef tür koymuştuk. Bunlardan 3 tanesini gerçekleştirdik. Sarıkuyruk, orkinos ve lahos. Bunları henüz daha üretime almadık ama en azından yavrularını yaptık ve belli boya kadar getirebildik. Tür çeşitliliğinin az olmasının en önemli sebebi pazar talebinin olmaması. Pazar talebi olduğunda da bu kez kuluçkahane başarısı önemli oluyor. Yavrusunu yapabilecek miyim? Yavrusunu yaptık peki kafeslerde ya da toprak havuzlarda yapabilecek miyiz? Bütün bunların uygun olduğu tek bir sistem var o da kapalı devre sistemi. Üzerinde çalıştığımız diğer iki tür ise dil balığı ve barbun.

Alternatif türlerin üretim aşamaları kuluçkahane, kafes ve karasal üretim. Üretim sistemleri ise açık devre sistemleri ve kapalı devre sistemleridir. Kuluçkahanede gerekli olanlar alg üretim fotobiyoreaktörleri, alternatif zooplankton türleri, kapalı devre ve kontrol sistemleri. Kafeste ise çevre şartları ve hastalıklar, ışık, sıcaklık, akıntı hızı, stok yoğunluğu, kafes mekanizasyonu, kafes büyüklüğü, yemleme otomasyonu ve izleme. Karasalda da stok yoğunluğu, sıcaklık, tuzluluk, ışık, su debisi, hastalıklar, açık ve kapalı devre sistem. Akuakültür açısından kapalı devre sistemlerinin

Avantajları;

- Stoklama Miktarı
- Üretim Sezonu
- Otomasyon (Üretim Kontrolü)
- Market Kontrolü
- Çevre Koruma
- Atık Su Miktarı
- Alternatif Tür
- Düşük Kontaminasyon

Dezavantajları;

- Kurulum Maliyeti
- Yetişmiş Eleman
- Enerji
- Üretim Maliyeti

Deniz balıklarında daha fazla alternatif tür üzerinde çalışılabilmesi için; bilginin geliştirilmesi, ekolojik dengenin korunması, sınırlı alan veya sınırlı su miktarlarında yoğun üretim yapılabilir olması, kontrollü üretim avantajı, balık sağlığı kontrolüne ihtiyaç vardır.

2.GÜN
1. ve 2. OTURUM
OTURUM BAŞKANI: Osman PARLAK
SUYMERBİR Yönetim Kurulu Üyesi

Osman PARLAK
Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği
Yönetim Kurulu Üyesi

Bu yılın su ürünleri teknikerlerinin yılı olması temennisiyle, Sayın Genel Müdürümüz Dr. M. Altuğ Atalay ve Birlik Başkanımız Faruk Coşkun adına hepinizi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum. Hepiniz hoş geldiniz. Galiba biz bu yıl küresel iklimin üretim üzerinde etkilerini yaşamaya başladık. Özellikle bu yıl barajlardaki üretimimiz de çok ciddi üretim kayıpları ve ölümler yaşadık. Devlet Su İşleri 2017 yılında 2018 yılı için bizi uyarılmıştı. 2019 yılı içinde; 2018 yılında gönderdiği bir yazıyla 2019 yılında da sıkıntılar olacağını belirtti. Ancak 2018 yılındaki durum ile 2019 yılı arasında bir fark var. 2019 yılında suların yüksekten bırakılacağı iddiası ile bu sene tedbirli olunması istenmiştir. Suları yüksekten bırakmanın yine barajlardaki üreticiler üzerinde ciddi etkileri olacaktır. En iyi barajlarda bile sekiz yüz ton, üç yüz ton, beş yüz ton balık ölümleri oldu. Özellikle büyük alabalıkla ilgili ihracatımız üzerinde önümüzdeki yıl etkileri olacaktır. Çünkü bu yıl denize yeteri kadar balık indiremedik. Dolayısıyla Devlet Su İşleri ile görüşülerek bu çok yüksekten suları bırakma fikrini biraz ertelemek gerekir.

Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU
İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi
Meteoroloji Mühendisliği ABD

Sayın Başkan, Değerli Katılımcılar hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. İklim değişken bir şeydir. Hep değişmiştir ve değişecektir. Dünyanın iklimi yaklaşık 150 bin yılda bir derece ısınıp 1 derece soğumuştur. Sanayi Devrimi ile birlikte 1850'den 2000 yılına kadar yani son 150 yılda 1 derece ısındık. Eskiden 150 bin yılda olan olay şimdi 150 yılda oldu. Problem iklim değişikliği değil bunun ani, hızlı olmasıdır. Ekolojik sistem buna uyum sağlayamıyor su ürünleri de dahil. Bu durumun sebebi ise biz yani insanlar. Karbon emisyonlarıyla iklimi değiştiriyoruz. Karbondioksit miktarı, metan, azot oksitler son yıllarda tırmanışa geçiyor. İklim değişikliği %80 fosil yakıtlarından, %20'si de arazi örtüsünün değişikliğinden kaynaklanıyor. Ormanları kesip tarla yapıyorlar, bataklıkları kurutuyorlar. Ağaçların kesilmesi havadaki karbonun yutulmasını engelliyor. Ağaç karbondioksiti alıyor, karbonunu odun yapıp oksiti geri veriyor.

Önümüzdeki 100 yılda 4-5 derece daha ısınmayı bekliyoruz. Isınma hızı giderek artıyor. Isınma en çok kutuplarda meydana geliyor, ekvator ise daha az ısınıyor. Kutuplar

ve ekvator arasındaki sıcaklık farkı değiştikçe hava hareketleri de değişiyor. Sıcaklık farkı fırtınaların yörüngelerini değiştirdi. 2100 yılına kadar Ege Bölgesinde sıcaklık artacak ve balıklar için uygun bir ortam olmayacak. Yazın Türkiye’de hava sıcaklığı 4-7 derece artacak ve hava sıcaklığının artması suların ısınmasına, buharlaşmasına ve toprağın kurumasına neden olacaktır. Hava sıcaklığı 1 derece arttığı zaman bakteriler artıyor ve ishal vakaları %20 artıyor. Havuzlarda bakteri miktarı ne kadar artar bunu sizler daha iyi bilirsiniz. İklim değişikliğinde sıcaklık arttığında kültür balıkçılığı nasıl değişir bunu araştırmanız gerekiyor.

İklim değişikliğine göre arazi planlaması Türkiye’de olmayan bir şey. Ülkemizde iklim değişikliği ile bazı sularımız balıkçılık için elverişsiz hale gelirken, yeni alanlar ortaya çıkacak. Bu alanları şimdiden belirlemekte fayda vardır. Isınma turizmi de olumsuz etkileyecek. Isınma devam ettikçe yaz aylarında fazla sıcaklar nedeniyle turizm yapılamayacak. Buzullar eridiği zaman alttan çıkan toprak, kaya, su gelen ışını %80-90 oranında yutuyor. Bu durum da havanın ısınmasını artırıyor. Ne kadar çok buzul erirse o kadar çok hızlı ısınıyoruz.

Deniz su seviyesini en çok yükselten şey deniz suyunun ısınmasıdır. Isınma genleşmeye neden oluyor ve böylece su yüksekliği artıyor. Akdeniz’de yılda yaklaşık 1,2 mm deniz suyu yükseliyor. Son 100 yılda 20 cm yükselmiş durumda. Burun kuralında deniz su seviyesi 1 birim değişirse yataydaki etkisi 100 birim oluyor. 60 cm su seviyesi yükselirse 60 m kıyı yok olacak anlamına geliyor. Isınma ile birlikte balık ve ölümleri ve göç zamanları değişti, yabancı tür istilaları arttı. Isınma ile birlikte soğuk hava depolarına harcadığımız enerji de artacaktır. Soğuk su balıkları giderek azalacak ve sıcak sularda yetiştiricilik artacaktır. Sularımız yarı tropikal bir hale gelecek. Sıcaklıktaki değişim tür değişimini de beraberinde getirecektir.

Yağışlara bakarsak Türkiye yağışların azaldığı bölgede yer alıyor. Karadeniz’de yağışların artması beklenirken Akdeniz’de yağışlar azalacak. Akdeniz ısınıyor ve kuruyor. Boran dediğimiz fırtına bulutları var. Gök gürültülü sağanak yağış, dolu, yıldırım, hortum bir arada oluyor. İklim değişikliği kışın yağışları azaltırken, ilkbahar ve yaz aylarında da boranların sayısını artırıyor. Ani yağışlarla birlikte seller artacak. Türkiye kültür balıkçılığında iklim değişikliğiyle beraber orta şiddette etkilenecek ülkeler arasında bekleniyor. Meteorolojiyi bilimsel kullanarak önümüzdeki ilkbaharda yağışlar nerede fazla olacak, nerede az olacak buna bakarak planlama yapmanız gerekiyor. Teşekkür ediyorum.

Dr. Atilla ÖZDEMİR
FAO

Değerli Başkan, Değerli Hazirun hepinize günaydın diyorum. Orta Asya Ofisi FAO'nun özellikle toplam 7 ülkeye hizmet veren alt bölge ofisidir. Ayrıca bir diğer görevimiz Orta Asya'ya yönelik bir komisyonda hizmet veriyoruz. Bu komisyon Türkiye'nin liderliğiyle kurulmuş ve Türkiye'nin balıkçılık ve su ürünleri yetiştiricilik konusundaki kapasitesini diğer ülkelere aktarmak üzerine hizmet veren bir kurumdur. Hepiniz FAO'nun logosunu biliyorsunuzdur. Orada Fiat Panis yazar. Fiat Panis "ekmek var olsun" demektir. FAO dünyada sıfır açlık için uğraşan bir kurumdur. Dünyada 567 tane tür yetiştiriliyor. Tür yetiştiriciliği açısından fakir bir ülkeyiz. Kişi başı balık tüketiminde dünya ortalamasında ciddi bir artış var. Avcılık yerinde sayıyor, yetiştiricilik giderek artıyor. Gittikçe düşen bir büyüme oranı var. 2015-2017 üretimleriyle karşılaştırıldığında 2027 de tür bakımından üretim artışının en fazla tilapya da olacağı ön görülmektedir. Deniz balıklarında artış %10 seviyelerinde.

El Nino ile ilgili bazı ön görümler mevcut. Örneğin 2021 yılında bir daha karşılaşacağız. 2026'da da yine El Nino bekleniyor. Çok basit bir anlatımla denizlerdeki besin elementlerinin hızlı değişimi ile beraber 1. Üretim fitoplankton, 2. Üretim zooplankton, balık derken üretimi yapılan önemli türlerin hızlı artışı veya azalışıdır. Balık tüketiminde düşük bir artış olacak. Kişi başına tüketimde bölgesel olarak farklılıklar oluyor. En yüksek oran ise Çin'dedir. Afrika'daki tüketim ise zaten azken daha da düşme eğilimindedir. 2027 yılı için tahmin edilen kişi başına tüketim 21,3 kg'dir. Kişi başına protein ve kalori alımında ise bölgesel olarak çok ciddi farklar oluyor. Gelişmiş ülkelerde kalori alımında bitkisel ürünler daha yüksek ama protein alımında hayvansal ürünler yüksek miktarda bulunuyor. Kaliteli proteini alma konusunda yine gelişmiş ülkeler daha fazla gayret sarf ediyor.

Dünya ekonomisini, tarımı, balıkçılığı çok etkileyen bir ülke var, Çin. Çin'deki her türlü değişiklik bizi doğrudan veya dolaylı yoldan etkiliyor. Üretim odaklı devlet politikasından sıyrılıp talep odaklı bir politika izliyorlar. Pazara yönelik bir üretim söz konusudur. Eskiden sadece üretmekten bahsederken şimdi sürdürülebilirlik önemli hale geldi. Kişi başına talebin artışı nedeni ile ve nüfus artışı nedeni ile diye iki farklı artış oranı var. Bazı çok temel ürünlerle kıyaslandığında balık, nüfus artışı nedeniyle önemli bir talep artışını da beraberinde getiriyor. Balık yeminde balık unu kullanımı gittikçe azalan bir grafik çizmektedir. Tabii bu dünya ortalamasının sonucudur.

Biz ağırlıklı olarak deniz balıkları ürettiğimiz için daha yüksek oranda balık unu kullanıyoruz. 2030 yılı tahminlerinde %90 oranında tilapia ve karideste artış bekleniyor. %40-90 oranında ise salmon sazan, yayıngiller, kabuklular, yumuşakçalar ve diğer tatlı su ve diadrom türlerde artış bekleniyor. Bizim ürettiğimiz türlerin hiçbiri yok. Bölgeler bazında gelişme ise Hindistan da %100'den fazla bir artış var.

Üretim artışında en önemli faktör akuakültür. Tüketimde tercih değişimi ve yeni pazarlarla birlikte üretimde maliyet artışı riski de bizi bekliyor. Ülkemizde son 10 yılda su ürünleri yetiştiriciliğinde ortalama artış %9.35'tir. Aynı büyüme hızını devam ettirsek 2023 yılında üretimimiz 472 bin tona ulaşmış olacaktır. Bizim ciddi olarak bir paradigma değişimine ihtiyacımız var. Paradigma değişimi geleneksel eylem tarzına getirilen köklü değişiklik, yeni bir hakim anlayış yaratan yepyeni bir durumdur. Tüketimin teşvik edilmesinden atık yönetimine, balık sağlığı yönetiminden çevre yönetimine her konuda değişiklikler yapılmalıdır. Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Uğurhan ACAR
ST Sigorta

Sayın Genel Müdür, Sayın Başkan, sayın konuklar hepinizi saygıyla selamlıyorum. 1998 yılında Başak Sigorta ile Türkiye’de ilk su ürünleri sigortaları yapan şirketlerden biriyiz. Bizim geçmişteki tecrübemiz bugün sizlere ST Sigorta olarak, Delta Risk olarak ve Ropner ile birlikte daha özgün bir ürün yaratmaya çalışarak geldik. Bu ürün üzerinde yaklaşık 4-5 ay çalışıldı. Ancak 1998-2003 sürecinden sonra ara vermiş değiliz. Tarsim ürünleriyle çalışmalar devam etti. Dönem dönem yurt dışından yapılan çözümlerle sigorta çözümlerini üretmeye devam ettik. Teminatlar konusunda, muafiyetler konusunda uygulamalardaki bazı özel düzenlemeler gerekliliği konusunda bilgi sahibi olduk.

Su ürünleri yetiştiricilik sektörünün devamlılığı için sürdürülebilirlik, entegrasyon, standardizasyon ve iyi tarım uygulamaları konuları çok önemlidir. Biz bu entegre çalışmayı üretim, katma değerli işlemler, pazarlama, satış, tüketim ve sorunlu bir ürünün geri dönüşünü de eğer dikkate alırsak bu süreçte sizi zorlayacak operasyonel,

finansal veya dış çevre riskleri, doğal afetler gibi sorunların çözümlerini üretmek için size yardımcı olacak bir partner olma niyetindeyiz. Sigortalıların bilinçlenmesi sigorta seçimindeki en önemli etkidir. Çünkü her bir sigorta satıcısı netice itibariyle kendi ürünü ve hizmeti sınırıyla bir risk unsurudur. Doğru seçimi sizler yaparsınız. Biz elimizden geldiğince sizlere destek olmak için buradayız. Entegre hizmetine yönelik olarak üretebileceğimiz su ürünleri hayat sigortası var. Yangın, hırsızlık bunun yanında katma değerli hizmetlerinizi, ürünlerinizi üretirken yangın, hırsızlık, iş durması gibi poliçelere ihtiyacınız olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla bu üretilen veya bugüne kadar kurgusu yapılan sigorta çözümleri sadece su ürünleri hayat sigortası üzerine yoğunlaşmadı. Sizin entegre ve sürdürülebilir olmanızı destekleyecek bütünsel bir sigorta mantığında bir ürün yapılandırılmaya çalıştık.

Ürün sorumluluk sigortaları veya ürün geri çağırma sigortaları; ürünün ulaştığı ülkeler bazen politikalar sebebiyle bazı kotalar konuluyor ve bunların geri iadesi süreçlerinde destek olacak bir poliçe üzerinde çalışıldı. Ürün sorumluluk sigortası yaptırmak istiyorsanız, oluşacak risklerinizi sigortalatmak istiyorsanız bu durumda sigorta seçiminizin ilk başta hayat sigortasını da kapsayacak şekilde olmasını gerekli kılıyor. Eğer ürünün ilk yumurtadan itibaren veya yavrudan itibaren porsiyona kadar sigortalanmış bir hayat sigortası ürününe sahipse ürün sorumluluk sigortacısı sizin ürününüzün sorumluluk sigortasını da çok rahatlıkla yapabilir. Ama tanımadığı bir ürünü ya sigortalamayacaktır ya da çok fazla primlerle sigortalayacaktır.

Hırsızlık, sabotaj, terörizm gibi riskler konusunda taahhütlerimizi aldık. Riskinize özel geniş bir teminat ve uygun primler mümkündür. Risk analizi çok önemlidir. Biz herkese tek bir prim veya tek bir teminat değil, herkesin bulunduğu konuma, ürettiği ürüne ve uyguladığı sisteme uygun olarak istediği teminatları vereceğimiz, buna göre de daha uygun primlerin hesaplanabileceği bir sistem geliştirip hizmete sunmaktır. Teşekkür ediyorum.

Yahya ÇAVDAR
Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü

Sayın Başkanım, Değerli Merkez Birliği Başkanım, Sektörümüzün Değerli Temsilcileri özellikle Karadeniz Bölgesine yetiştiricilik açısından bir büyüteç tutacağız. İrdelediğimiz alan Karadeniz Bölgesinde 18 ili kapsayan bir bölgedir. Karadeniz Bölgesinde balık yetiştiriciliğine dair ilk çalışma 1953 yılına dayanıyor. Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsüne bağlı Bolu'nun Abant ilçesinde bir alabalık üretme istasyonu kuruluyor. 1973-1982 yılları arasında sırasıyla Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun ve Bayburt'ta ilk işletmeler kuruluyor. İlk yıllardaki işletmelerin çoğu aile işletmesi ve kapasiteleri 3-5 ton ile 50 ton arasında değişiyor. Bölge de toprak havuzlarda da üretim yapan işletmelerimiz vardır.

Ağırlıklı olarak ilk işletmeler Trabzon da özellikle Altındere Vadisinde ve Uzungöl Vadisinde kurulmaya başlanıyor. 1990'lı yılların başlarında enstitünün çalışmalarıyla birlikte özellikle Trabzon, Ordu ve Rize'de ağ kafeslerde yetiştiricilik çalışmaları başlıyor. Kafesle önce ahşap daha sonra fiberglas kafeslere dönüşüyor ve son olarak günümüzdeki off-shore kafesler oluyor. Ordu'nun Perşembe ilçesinde de yine o dönemde ahşap kafesler kurulmaya başlıyor.

Yine 1990'lı yılların başında Karadeniz'de Atlantik salmonuyla ilgili üretim denemeleri yapılmaya başlanıyor ve salmon furyası bu dönemde ortaya çıkıyor. Çok yoğun bir yetiştiricilik ve kapasite talebi oluyor ama maalesef Karadeniz şartlarında yaz aylarındaki yüksek sıcaklıktan dolayı yoğun balık ölümleri olmaya başlayınca işletmeler balıkları hasat etmek zorunda kalıyor. Soğuk hava depoları olmadığı için pazara sunmak zorundalar. Birçok işletmecisi de işletmesini kapatmak durumunda kalıyor. 130' un üstünde işletme somon balığı için müracaat ediyor ama sadece 25-26 işletme üretim yapabiliyor. Derbent Barajı kafes üretiminin ilk başladığı yer.

Yıllara göre kapasitenin değişimine baktığımız zaman üretimin başladığı 1972 yılından 2007 yılına büyük bir artış meydana gelmiştir. Türkiye'deki toplam kapasitenin %11.4'ü Karadeniz Bölgesinde yer almaktadır. Aynı zamanda toplam üretimin de %9.6'sı bu bölgede yapılmaktadır. 2017 yılı rakamları ile bölgede 26 bin ton üretim yapılmıştır. İllere göre kapasite kullanımına baktığımızda en yüksek Samsun ve Trabzon illeridir.

Kapasitenin türlere göre dağılımında ise %80'lik kısmı gökkuşağı alabalığı oluşturmaktadır. Son dönemde yetiştiricilerimiz sivriburun karagöz ile ilgili çalışmalar yürüttüler ama çok başarılı olamadılar. Trabzon'da 1990'lı yıllardan itibaren karadeniz alabalığıyla ilgili çalışmalar yapıldı. Bizim Atlantik salmonuna ihtiyacımız yoktur. Karadeniz alabalığı deniz suyunda çok hızlı büyüyor. Kafes şartlarında eğer bu balığı ıslah edip, hızlı büyüyen hatları geliştirip yetiştiricilere verebilirsek, dışarıdan bir kaynak kullanarak üretim yapmamıza gerek olmadan yerli balığımızı üretimde kullanıp dünya pazarında söz sahibi olabiliriz. Şuan ilk ihracatlar da gerçekleşti.

1998 yılında Tarım ve Orman Bakanlığı ve JICA işbirliğinde Türkiye'de ilk defa kalkan üretimi gerçekleştirildi. 2015 yılında Türkiye'de ilk defa mersin balığı üretimi gerçekleştirildi.

2014 yılında Hollanda ile işbirliği içerisinde Karadeniz'de midye yetiştiriciliği projesi gerçekleştirdik. Yaklaşık 1 yılda Pazar boyuna ulaştı.

Barajlara bakacak olursak Derbent Barajının kapasite kullanımı %41, Almus Barajı %83, Borçka Barajı %55, Kürtün Barajı %37 ve Torul Barajı %45 kapasite ile çalışmaktadır. Son olarak Karadeniz bölgesinde 2018 yılında yaklaşık 11 bin ton büyük alabalık ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Kıymetli Hazirun, eğer ki biz dünyaya yön veren küresel ülkeler gibi dünyaya yön vermek istiyorsak, biz de 50 yıllık, 100 yıllık planlar yapmak zorundayız. Hedef koymak yetmiyor. Bu hedefe gidecek planlamayı da yapmak zorundayız.

İhracatımızı kalıcı hale getirmek, pazardaki payımızı sağlamlaştırmak istiyorsak sertifikalı üretim yöntemlerine bir an önce geçmemiz gerekmektedir. Bunun ülke içindeki tüketimi de artıracığı kanaatindeyim. Çünkü tüketim bilinci artıyor, sertifikalı ürünlere rağbet artmaktadır. Teşekkür ederim.

Børge SØRAAS
Steinsvik - Aquaoptima

Sayın Baylar ve Bayanlar burada bu konuşma fırsatı verildiği için teşekkür ediyorum. Bizler kara balıkçılığı için kullanılan kapalı devre sistemleri konusunda uzmanız. Uzun ve başarılı tecrübemiz sayesinde su ürünleri yetiştiriciliği alanında karlı değerler yaratmada ve su ürünleri yetiştiriciliğinin gelişmesinde katkıda bulunuyoruz. Yumurtadan balık üretimine kadar birlikte çalıştığımız 5 firma var. İzmir’de Steinsvik ile birlikte çalışıyoruz. Norveç’te kara bazlı üretimde artış oldu. Üretimin deniz aşamasında yüksek derecede (%16) balık ölümleri yaşandı.

Norveç’teki eğilim; karada kapalı devre sistemlerde somonu daha uzun süre tutmak, denizde daha az tutarak hastalık oluşumunu azaltmak, üretimin daha iyi kontrol edilmesi, daha yüksek yoğunluk ve kapalı devre sistemlerde somon yetiştirmek, su ürünleri yetiştiriciliğinde kapalı devre sistemlerinin önemini ortaya çıkarmaktır. Kapalı devre sistemleri sayesinde Norveç’te %90 oranında kara balıkçılığında tercih ediliyor. Bizler de dünyada Türkiye gibi farklı ülkelere bu

sistemi yerleştirmeye çalışıyoruz. Geleneksel sistemlerde çok büyük miktarlarda su balık tankına geliyor ve yine çok büyük miktarlarda su atık su olarak çıkıyor. Kapalı devre sistemlerinde ise daha az miktarda su girişi oluyor tanklara ve su işlemlerden geçtikten sonra küçük bir miktarda atık su dışarı çıkıyor.

Norveç'te su ürünleri yetiştiriciliğinde kapalı devre sistemini tetikleyen olaylar ilk olarak daha büyük çapta üretim için yeterli suyun bulunmaması ve yıl boyunca gelişme için düzenli ve optimal ısının bulunmamasıdır. Bu şekilde denizde total üretim zamanında azalma sağlıyoruz. Denizdeki uygulamalar için verilen izin, ruhsatın daha iyi kullanılması söz konusu oluyor. Uluslararası boyutta su ürünlerinde büyüme ve gelişmeye devam ediyoruz.

Önümüzdeki 15 yıl içinde Dünya Bankası'nın yaptığı bir analize göre içinde bulunduğumuz bölge kapalı devre sisteminin en çok yaygınlaşacağı alan olarak tahmin ediliyor. Optifarm olarak bakarsak; en uygun su kalitesini sağlayan, anahtar teslim sistemleri üretiyoruz. Optifarm sistemi etkili, kendi kendini temizleyen tanklar, optimum dolaşım hızı ve mükemmel su kalitesi sunuyor. Bu durum balıkların gelişmesini, ideal balık üretimi ve balıkların tank hacmi boyunca eşit olarak dağılımını sağlıyor. Somon ve alabalık yetiştiriciliğinde CO₂, pH, çözülmüş oksijen, amonyak, nitrat gibi parametreler çok önemli rol oynuyor. Optimal suya odaklanma da partiküllerin dağılımı önem kazanıyor. Partiküllerin birikimi ve organik maddelerin artışı su kalitesinin azalmasına neden olur. Suyun kirlenmesini önlemek için partiküller hapsediliyor. %50'si hapsedilse de geri kalanın temizlenmesi için başka süreçler oluyor. Daha verimli ve etkin olduğu için sabit biyoreaktör yerine hareketli biyoreaktör tercih ediyoruz. Son aşamada da köpükle arıtma sistemi yer alıyor.

En son anahtar teslim teknolojisine geçiyoruz. Burada su girişinin arıtılması, su arıtımında kapalı devre sistemi, balık üretim üniteleri, takip ve gözetim, eğitim, çalıştırma ve verilen hizmet. Türkiye ile birlikte iş yaptığımız zaman bu iki aşamaya çok önem veriyoruz. İşin başlatılması ve ilk yıl içinde işletimin takip edilmesidir. İlginize teşekkür ederim.

Doç. Dr. Hüseyin SEVGİLİ
Akdeniz Su Ürünleri Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü

Genel Müdürlerim, Daire Başkanlarım, Hocalarım, Başkanım, Sektörün Değerli Katılımcıları ve Meslektaşlarım hepinizi saygıyla selamlıyorum. Antoine Lavoisier Kütlenin Korunma Kanunu'nda “Hiçbir şey var ya da yok edilemez, her şey form değiştirir.” demiştir. Anaksagoras'da “hiçbir şey doğmaz ve yok olmaz fakat var olan şeyler birleşir ve tekrar ayrılırlar.” demiştir. Yetiştiricilikte balığa Pazar boyuna gelinceye kadar yem veriyoruz. Bu yemin içerisinde protein, lipid, karbonhidrat, kül var. Element düzeyinde azot, karbon, fosfor, silis gibi elementler bulunuyor. Bu elementleri de balığa vermiş oluyoruz. Bir ton balık üzerinden bir varsayımla düşünersek yaklaşık 900-1700 kg kuru yem veriyoruz. Bu kuru yemin 148-450 kg'ı katı atık olarak bırakılıyor. Bu da verdiğimiz yemin yaklaşık %16-17'si oluyor. Yaklaşık 73-121 kg azot veriyoruz. Bunun %9-17'sini kaybediyoruz ama büyük bir kısmını çözünmüş olarak. Fosfor 11-15 kg verip %50'sini kaybediyoruz. Çünkü değerlendirilebilirliği azdır.

Denizlerde kafes yetiştiriciliğinde Kanada'da yapılan bir araştırmada yem veriliyor, küçük organik partiküller oluşuyor. Bu çığnemeden sonra ağızda kalan atıklarda olabilir, dışkı ile atılan atıklarda. Bunları hakim akıntının ters yönünde halatlara asılmış midyeler veya diğer çift kabuklularla tutmaya çalışıyor ve buradan bir ürün elde etmeye çalışıyoruz. Çözünmüş organik besinleri ise deniz yosunları ile tutuyoruz. Kafes dibine ve etrafa saçılan diğer katı atıklar ve midye veya diğer kabuklu yetiştiriciliğinden gelen atıklar var. Bunları da deniz hıyarı, deniz kestanesi ve poliketler ile ürüne çevirmeye çalışıyoruz. Böylece çevresel etkiyi azaltmayı amaçlıyoruz. Temelde balık artı süspansiyon ekstrakte eden türler, dipte yaşayan canlılarla bir entegrasyon söz konusudur.

Ekonomisine bakarsak monokültür salmon yetiştiriciliğinde %15 civarında kar marjı olurken midye ve deniz yosunuyla entegre edildiğinde %2.5-3 civarında kar marjının arttığı görülmüştür. Net bugünkü değere baktıklarında %40 artış olduğu görülmüştür. Kara tabanlı sistemlere gelecek olursak levrele ilgili yapılan bir çalışmada kapalı devre sistemle *tripolium pannonicum* (bataklık papatyası) bitkisi, *plantago coronopus* bitkisi ve *salicornia dolichostachya* (deniz börülcesi) entegre etmişler ve oldukça başarılı sonuçlar alınmış. Azotun %9'unu, fosforun %10'unu tutabilmişler.

Bizim de Avrupa Birliği'nin desteklediği Prima Projemiz var. Sıfır dışarıya kapalı devre sisteminde atıklarla poliket besleyip, çözünmüş besinleri algelere yedireceğiz ve bu algleri tekrar poliketlere vereceğiz. Aynı zamanda sisteme *salicornia* ekip bir entegrasyon yapacağız. Burada ürettiğimiz poliketleri tekrar balığa vereceğiz. Böylece hayvansal bir hammadde elde etmeyi düşünüyoruz.

Tatlı su sistemlerine baktığımızda akla ilk gelen akuaponik sistem. Akuaponik sistemde çözünmüş haldeki besinleri ürüne çevirmek ve besinlerin çevresel etkisini azaltmak için sisteme bitki ekliyorsunuz. Kepez biriminde küçük bir demonstrasyon ünitemiz var. 3 yıldır devam ediyor ve herhangi bir katkı maddesi veya ilaç olmadan marul yetiştiriyoruz.

Alışmamız gereken yeni yaklaşımlar var. Bunlar şehir balıkçılığı ve çöl balıkçılığı. Entegre su ürünleri yetiştiriciliği ile birim yemin daha fazla kullanılmasını, suyun daha az kullanımını sağlarız ve daha fazla çevre dostu yetiştiricilik yapmış oluruz. Böylece daha fazla ekonomik kazanç sağlarız ve daha iyi bir sosyal bakışa sahip oluruz. Teşekkür ediyorum.

Dr. Hayri DENİZ
Muğla Kültür Balıkçıları Derneği

Herkesi saygıyla selamlıyorum. Muğla Kültür Balıkçıları Derneği olarak bir Avrupa Projesi yürütüyoruz ve bununla ilgili bilgiler vermek istiyorum. Projenin adı “Türkiye’deki Su Ürünleri Yetiştiriciliği ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarının Uygulama ve Politikalarının Geliştirilmesi.” Proje 2 Ocak tarihinde başladı ve 1 yıl sürecektir. Projeyi APROMAR (İspanya Deniz Ürünleri Yetiştiricileri Derneği) ile birlikte yürütüyoruz. Muğla Kültür Balıkçıları Derneği 2000 yılında kuruldu ve 98 üyemiz bulunmaktadır.

Projenin amacı Türkiye’deki su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili sivil toplum örgütlerinin uygulama becerilerinin geliştirilmesi için bu konudaki uluslararası sivil toplum örgütlerinin deneyimleri ve en iyi uygulamalarını alarak; bu kullanılan yöntemlerin, uygulamaların ve kuralların Muğla Kültür Balıkçıları Derneği ve üyelerince uygulanmasını sağlamaktır.

Genel hedefler ise su ürünleri yetiştiriciliği sektöründe AB standartlarına uyumun sağlanması, su ürünleri yetiştiricilik standartlarının geliştirilmesi ve su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili üretici örgütlerinin yapısının güçlendirilmesidir. Faaliyetlere bakacak olursak ilk olarak proje yönetimi, faaliyetlerin organizasyonu ve durum analiz çalışmaları, ulusal ve uluslararası görüşmeler ve işbirlikleri, paydaş toplantıları/seminerleri ve genel çalıştay ve yayım faaliyetleridir. Beklenen sonuçlar ise AB politikaları, standartları ve uygulamaları, balık çiftliklerindeki çalışma şartları, çevre güvenliği, balık refahı, idari yaptırımlar, balık çiftliklerinin kurulacağı alanları belirleme yöntemlerinin uygulanması, pazarlama rekabet gücünün dengelenmesi, kamu kurumlarıyla ilişkiler ve işbirliği yöntemleri gibi konuların en iyi şekilde anlaşılması ve deneyim kazanılmasıdır. Nihai olarak tüm üretici örgütlerimizin ve sektörümüzün gelişimine katkı sağlanacaktır. Teşekkür ediyorum.

3.OTURUM
OTURUM BAŞKANI: Muhammet TOĞUÇ
SUYMERBİR Yönetim Kurulu Üyesi

E. Derya TAYFUN
Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü
Hayvan ve Hayvansal Ürünler Sınır Kontrol Daire Başkanlığı

Saygıdeğer Genel Müdürüm, Değerli Birlik Başkanım, Sektörün ve Bakanlığımızın Değerli Temsilcileri hepinizi saygıyla selamlıyorum. Kısaca ithalat ve ihracattan sorumlu bir daire olduğumuzu söyleyebilirim. Genel Müdürlüğümüzün çalışma esaslarına dayanak olan 5996 sayılı bir kanunumuz var. Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde hazırlanmış bir kanun olup Avrupa Birliği tarafından da uyumlu kabul edilmiştir. Bu mevzuata dayalı oluşturduğumuz 3 temel ithalat yönetmeliği var. Ülkeye girişte veteriner kontrollerine tabi olan hayvan ve ürünlere dair yönetmelik, ürünlerin ülkeye girişinde veteriner kontrollerinin düzenlenmesine dair yönetmelik ve hayvan ve ürünlerin ülkeye girişinde ön bildirim ve veteriner kontrollerine dair yönetmeliktir.

İhracatın ithalattan şöyle bir farkı var. Biz ithalatta ulusal mevzuatımıza uygunluk ararız. İhracatta temel olan alıcı ülkenin kriterleridir. Alıcı ülke kriteri yok ise ulusal mevzuata uygunluk aranır. Örneğin Rusya Federasyonu'nun bizden çok

farklı mevzuatı var. Denetimlerde onların talep ettiği koşulları arıyoruz. Eğer talep etmiyorsa biz kendi kanunumuzdaki gereklilikleri karşılamaımızı istiyoruz. Bu nedenle ihracatta yönetmelik ya da tebliğ düzeyinde düzenlemeye ihtiyaç yoktur. Talimatlarla bu işlemleri yürütüyoruz. Bu kapsamda ihracat izinlerinin nasıl verileceği, sertifikasyonun nasıl yapılacağını belirleyen bir talimatımız var. Tüm ihracat işlemleri bu talimat kapsamında yürütülmektedir.

İşletmeler her ay düzenli olarak denetlenmektedir. Belirlenen sıklıkta tesis kullanma suyu ve ürün numuneleri alınmaktadır. Uygunsuzluk tespiti halinde üretim durdurma, ihracat izninin askıya alınmayı veya iptali işlemleri uygulanmaktadır. İhracat aşamasında da belge, kimlik ve fiziksel kontroller yürütülmektedir. Denetim sonuçlarına varsa numune analiz sonuçlarına bakılır ve her şey tamamlandıktan sonra sağlık sertifikası düzenlenmektedir. Sertifikasyon aşamasında ülkelerin belirlediği formatlar kullanılmaktadır. Örneğin Avrupa Birliği'nin formatı var ve hatta dil olarak da belirlenmesi vardır. İlk giriş yapacağı kapı yani onların veteriner sınır kontrol noktası neresi ise oranın dilinde düzenlenir ve bir de varış yerinin dilinde düzenlenir.

Her ülkenin farklı uygulaması bulunur. Sertifika modeli belirlemeyen ülkelerle ilgili genel bir modelimiz bulunmaktadır. Bazı ülkelerde de bu genel model kullanılarak ihracat devam etmektedir. Sertifikaları 3 gruba ayırmamız mümkün. Ön sağlık sertifikası; gümrükleme işleminin yapılacağı il gümrüğüne kadar ürüne eşlik etmesi amacıyla düzenlenir. Sağlık sertifikası; çıkış işleminin yapıldığı gümrük idaresinin bulunduğu il müdürlüğü tarafından ön sağlık sertifikasında belirtilen beyanlar çerçevesinde yapılan kontroller sonucunda alıcı ülke tarafından talep edilen sertifika formatı düzenlenir. Ek beyan; alıcı ülke tarafından talep edilmesi halinde sertifikaya ilave olarak düzenlenen belgedir.

Onay prosedürü uygulayan ülkeler; Avrupa Birliği, Avrasya Ekonomik Birliği (Rusya Federasyonu, Belarus Cumhuriyeti, Ermenistan Cumhuriyeti, Kırgızistan, Kazakistan Cumhuriyeti), Çin Halk Cumhuriyeti, Suudi Arabistan ve Vietnam'dır. Bu ülkeler ülke listelemesi yapan ve sadece bu ülkelerdeki işletmelerle ihracat yapılmasına izin veren ülkelerdir.

Avrupa Birliği'nde 123, Çin'de 33, Rusya'da 41, Suudi Arabistan'da 5 işletme bulunmaktadır. Hızlı alarm ihraç edip bazı olumsuzluklar tespit edildiğinde bizlere bildirim yapmalarıdır. Eksiklikler genelde mikrobiyolojik kriterler üzerinden geliyor. Sıcaklık kontrolleri ile ilgili de son dönemlerde sorun yaşadık. Bu konuda hassasiyet

gösterilmesinde fayda var. Çünkü bu tarz hatalar ihracatın kapanmasına gidecek makro düzeydeki problemlerdir. Mikrobiyal problemler çıkabilir ama sıcaklık kontrolü gibi çok bariz şeylerde hata yaptığımızda sizin kalite kontrol sisteminizi sorguluyorlar. Bu hepimiz için bir dezavantajdır.

2018'in sonunda Çin'den gelen heyetle bir denetim gerçekleştirildi. Esas konu gökkuşuğu alabalığı ve nehir alabalığıydı. Fakat buradaki denetim çok başarılı geçti. O nedenle heyet diğer türleri de ekleyebileceklerini ifade ettiler. Bizde onlara ihracatını talep ettiğimiz tüm türleri gönderdik. Umarım Çin'e de ürün yelpazesini bu şekilde genişletmiş olacağız. Herkese teşekkür ederim.

Hüseyin YILDIRIM
Muğla Alabalık Yetiştiricileri Üretici Birliği

Sayın Genel Müdürüm, Sayın Genel Müdür Yardımcım, Değerli Daire Başkanlarım, Merkez Birliği Başkanım, Değerli Başkanlarım, üretici arkadaşlarım, mühendis arkadaşlarım ve değerli konuklar hepinizi saygıyla selamlıyorum. Devlet ve özel sektör birlikte çalışarak bugün su ürünleri sektörünü bu kadar iyi hale getirdik. Balıkçılık konusunda diğer ülkelere baktığımızda daha önde yer alıyoruz. Yükselmeye de devam edeceğiz. Çünkü buna uygun bir altyapıya ve kaynağa sahibiz. Alabalığın bugünkü durumundan bahsetmek istiyorum. 4 ana başlık olarak anlatacağım. Finansman, verimlilik, yem ve ihracat.

Finansman sadece alabalığın değil diğer su ürünlerinin de bir sorunudur. Finansman konusunda bizim ulaşabileceğimiz finans araçları kendi kaynaklarımız dışında kredi imkanı sağlanması, kdv konusu, vadeli satışlar, sermaye güvenliği, desteklemelerdir.

Yem bu son kara cuma, kara pazartesi devreye girdiğinden beri bizi zorlayan bir durum oldu. Yem de hammaddenin %80'i ithal. Yem firmalarımız balık ver yem

al şartı koyuyor. Bu dönemde böyle bir durum bizim için sıkıntı oluşturuyor. Yem firmalarının daha rekabetçi olmaları gerekir. Balık yemi piyasasında devlet eli olmalıdır. Küçük ölçekli işletmeler yem konusunda mağdur oldukları için kendi yemlerini kendileri yapmaya çalışıyor.

Verimliliğe baktığımızda balık sağlığı ve ıslah alanında çalışmalar yapılmalıdır. 400-450 bin tonluk kapasite mevcut fakat çok az bir miktarını kullanabiliyoruz. Kapasitelerin artırılması ve yeni alanların belirlenmesi çok önemlidir. Teknolojinin geliştirilmesi, makineleşmenin artması da fayda sağlayacaktır.

Planlama her zaman konuşulan ama pek yapılmayan bir durumdur. Bahsettiğim firma olarak bireysel planlama değil, sektör olarak yapılacak bir planlamadır. İhracat konusunda ise ihracatçılarımız bizi onurlandırıyor. İhracatçılarımızın agresif büyüme anlayışı başarılı sonuçların yanı sıra bazı sorunlara da kaynaklık etmektedir. İhracatçılarımızın en zayıf tarafı yıkıcı fiyat rekabetidir. Ülkemiz firmaları tarafından uygulanmakta ve yine kendi firmalarımızı olumsuz etkilemektedir. Alabalığın 4.70 \$ olan fiyatı 5.44 \$ çıkmış, alabalığın değeri artmış çünkü balık yok. Aldığımız balığı da en iyi şekilde değerlendirmek zorundasınız. Levrek ve çipuraya birlikte baktığımızda ortalama 1 \$ zarar görünüyor.

Üretimde çok bir değişiklik yok fakat rekabet artmış. Ama sorunumuz da zaten bu rekabet. Yıkıcı rekabetin nedenleri ise müşteri kazanma ve pazara hakim olma isteği, plansız üretim ve kontrolsüz büyüme, nakit akışı sorunları ve müşterilerin manipülasyonlarıdır. Sonuç olarak fiyatlar düşer, vadeler uzar ve zarar başlar, borç artar, akışı bozulur.

İhracatçı firmalarına bazı önerilerimiz var. Yıkıcı rekabete son verin ve ihracatçı birliklerinizi yeniden konumlandırın. Dış ticaret firmaları kurarak ihracatı birlikte yapın. Uluslararası ticaretin rekabet koşullarında avantaj için "Su Ürünleri Endüstri 4.0" konusunda öncü olun. Alabalık üreticisinin aldığı desteklerin kaldırılması için çağrı yapmayın. Bu tekelleşmeden başka hiçbir işe yaramaz. Ülkenin kaynaklarını koruma konusunda daha hassas olalım. Kendinizi de üreticiyi de müşterilerinize ezdirmeyin. Biz Alabalık üreticileri olarak yaşadığımız bu sorunların gerçek anlamda birliktelik kurmadığımız için olduğunu biliyoruz. Daha güçlü ülke, daha güçlü sektör için; güçlü üreticilerin ve ihracatçıların şart olduğu bilincindeyiz. Bu nedenle pazar için, yatırım ve üretim planları için birlikte karar alarak hareket etmeliyiz. Üretici, ihracatçı ve kamu birlikteliği ile "Kültür Balıkçılığı Konseyi" kurulsun. Hepinize teşekkür ediyorum.

Dr. İsmail MERT
İstanbul Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçı Birlikleri

Sayın Başkan, Değerli Katılımcılar hepinizi saygıyla selamlarım. İstanbul Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçı Birlikleri, tarım sektörünün önde gelen kollarından biri olan su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörünün en önemli sektörel kuruluşlarından biridir. Nisan 1958 yılında kurulmuş olan birliğe yaklaşık 2000'e yakın üye firma bulunmaktadır. Birliğimizin; üyeleri arasında işbirliği ve dayanışma ortamı yaratmak, uluslararası fuarlara katılım sağlamak, ticaret/alım heyetleri organizasyonları ve pazar araştırmaları yapmak, dış pazarlara dönük olarak eğitimler vermek, sektörel ve ülke bazlı raporlar hazırlamak ve sektörel Ur-Ge projeleri yürütmek gibi görevleri vardır.

Su ürünlerindeki trendleri etkileyen en önemli hususlar; artan nüfus, şehirleşme, yaşlanan nüfus, ekonomik gelişim, artan orta sınıf, küreselleşme, sürdürülebilirlik açısından ise kaynaklar, çevre ve teknoloji etkilidir. Arz talep dengesi değişmekte,

artan veya eksilen su ürünleri fiyatları yine etkilemektedir. Devlet ise mevzuatları ile su ürünleri sektörünü organize etmektedir.

Birleşmiş Milletlere göre dünya nüfusunun 2050’li yıllarda 10 milyara ulaşacağı ve gelecek 20 yılda hayvansal ürün talebinin iki kat artacağı buna bağlı olarak hayvansal protein ihtiyacının yaklaşık %20’sinin su ürünlerinden karşılanacağı ön görülmektedir. 171 milyon ton olan dünya su ürünleri üretiminin yaklaşık %47’si yetiştiricilikten karşılanmaktadır. Kişi başına 20 kg olan dünya su ürünleri tüketimi FAO tarafından 2025 yılında 22 kg olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye’nin su ürünleri tüketimi ise kişi başına 5,5 kg’dır. Refah seviyesinin artmasıyla tüketim giderek artacaktır.

Su ürünleri yetiştiricilik tesislerinin kapasite kullanım oranlarına baktığımızda denizlerde %68, iç sularda %45 civarındadır. Türkiye’nin su ürünleri üretimi dünyada %0.34, yetiştiricilik ise %0.32 civarındadır. 2017 yılında dünya toplam ihracatının 119 milyar dolar olduğu, bunun 13 milyar doları Çin, 11 milyar dolarını Norveç, 7 milyar dolarını Hindistan yapmaktadır. Türkiye ise 797 milyon dolar ile 34. sırada yer almakta ve dünya ihracatının %0.67’sini oluşturmaktadır. İthalata baktığımızda ise 18 milyar dolarla ADB ilk sırada yer alırken, bunu sırasıyla 12 milyar dolarla Japonya ve 11 milyar dolarla Çin takip etmektedir. 155 ülkeye yapılan ihracatın %83’ü yetiştiricilikten elde edilmektedir.

En fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkelerin gelir seviyesi, tüketici tercihleri yüksek gelişmiş ülkeler olması, ihracatımıza konu ürünlerimizin kalite ve hijyen standartları yönünden ne kadar yüksek standartlara sahip olduğumuzu göstermektedir. En fazla ihracat yaptığımız on ülkeden sekiz tanesi refah seviyesi yüksek, gelişmiş ve altısı Avrupa Birliği üyesidir. Hali hazırda en büyük ihracat pazarımız Avrupa ülkeleridir. Sektörün en önemli hedef pazarları Amerika Birleşik Devletleri ve Çin’dir.

Sorunlarımıza bakacak olursak; su kaynaklarının diğer sektörlerle paylaşım problemleri, kaynakların giderek kirleniyor olması, ürün deseni ve sunum çeşitliliğinin azlığı, yem hammadde kaynaklarının dışa bağımlılığı, deniz yetiştiricilik tesislerinin kıyı yapılarının eksikliği, orkinos avı yapacak gemilerin ve avda kullanılacak ağların özelliklerinin belirlenmemiş olması, üretici örgütlerinin zayıflığı, tüketimin düşüklüğü gibi sorunlarımız bulunmaktadır. Son söz olarak ise tüm paydaşların katılımı ile su ürünleri eylem planı hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Teşekkür ederim.

Burak ÖZCAN
CANTEK

Merhabalar, balıkçılık sektöründeki değerli paydaşlarımız hoş geldiniz. Cantek Grup; endüstriyel soğutma ekipmanları üretimi, anahtar teslim soğuk depolar, anahtar teslim balık işleme ve mezbaha tesisleri yapan ve 28 yıllık tüm dünyada operasyon yapan bir firmayız. Amacımız gıda güvenencesini sağlamak ve bunu yaparken de eğitici seminerler yapıyoruz ki insanlar gıda güvenencesini bilsin, tanısin ve üreticiler bu sayede daha çok kazansın. Gelişmiş ülkeler gıdayı daha iyi değerlendiriyor. Dünyadaki gıdanın sadece %25'i ideal biçimde saklanabiliyor.

Gıda güvenencesi 3 unsurdan oluşmaktadır. Gıda fiyatlarının uygun olması, gıdanın sürekli teminini sağlamak ve gıdaların hijyenik ve sağlıklı olmasıdır. Bu üçünün bir araya geldiği durumlarda gıda güvenencesi sağlanmış oluyor. Gıda güvenencesinin sağlanması için de ürün üretildikten sonra doğru saklanmalı ve doğru işlenmelidir. Yani üretmek yetmiyor. İyi saklayıp iyi işlersek sürdürülebilirliği sağlar ve yüksek kazanç elde ederiz. Gelişmiş ülkelerde 3 kişiye 1m³ soğuk depo alanı düşerken, Hollanda da 1 kişiye 1m³, Türkiye de ise 11 kişiye 1m³ soğuk depo alanı düşüyor.

Bu oran Afrika ülkelerinde 1000 kişinin üzerine çıkmaktadır. Hollanda'nın neden tarımda çok üst seviyelerde olduğunun en iyi göstergesi aslında budur.

Sağlıklı beslenmemiz için gereken gıdalardan oluşan besin piramidine baktığımızda %70'inin soğuk depolarda saklanması gerektiğini görüyoruz. 2 tip üretici vardır. Biri üretmek odaklıdır. Üretime de nasıl olsa satarım diye düşünür. Gelecek yatırımı yapmaz, günlük düşünür. Anlık hesaplarla çalışır. Diğer üretici tipi ise satış odaklıdır. Satışını önceden planlar, üretimini ona göre şekillendirir. İşte böyle olan üreticiler kazanıyor. Satış odaklı düşünenler için en önemli nokta depolamadır. Hangi koşullarda saklanacak, nasıl işlenecek ve bu işlenmiş ürünler nasıl satılacak önemli olan bunlardır.

Gıda depolamanın ürün fiyatlarına etkisine bakarsak eğer bir ülkenin veya bölgenin yeteri kadar depolama alanı yok ise ürün üretildikten sonra hasat zamanı ürünün fiyatı düşüyor, hasat bittikten sonra bir anda yükselmeye başlıyor. Üretim yapılmadığı zaman da karborsaya gidiyor. Eğer iyi koşullarda ama az depolama alanı varsa hasat öncesi ve sonrası fiyat farkı biraz daha azalıyor. Yeterli depolama alanı var ama saklama koşulları iyi değilse fiyatlar hep düşük kalıyor. Ama üretim teknikleri ve depolama teknikleri yeterli ise bütün yıl boyunca ideal fiyat kullanılıyor. Kısacası depo kapasitesi yeterli, saklama teknikleri de iyi durumda ise gıda fiyatlarını yıl boyunca sabit tutabiliriz. Bu sayede gıda güvencesi sağlanmış olur.

Balıkçılıkta da başarının sırrı etkili ve verimli saklama ve işleme yapmaktır. Maalesef çoğu zaman sürekli, ekonomik, sağlıklı ve çeşitli gıdaya ulaşım istenilen ölçüde gerçekleşmiyor. Yeterli ürün elde edilemiyor, ürün fiyatları artıyor ve arz talep dengesi bozuluyor. Ürün sıkıntısı oluyor ve dışarı bağımlılık artıyor. Bunun sebebi üretimin yetersizliği değil gıda üretenlerin üretmeyi yeterli görmeleridir. Oysaki gıdaların tüm yıl aynı kalitede olması, sürdürülebilir olarak arz edilebilmesi ve makul fiyatlara satılması gerekiyor.

Gıdadan para kazanmak için 4 ana temel nokta vardır. Gıdanın şeklini değiştirmek, gıdanın üretildiği yerden başka bir yerde satılmak, üretildiği zamandan farklı bir zamanda satmak ve tüm bunları yaparken minimum kayıpla, minimum enerji harcayarak, ürünün kalitesini sabit tutarak saklamaktır.

Cantek olarak Türkiye'nin kendi öz kaynaklarından en iyi şekilde yararlanarak zenginliğe ulaşmasını istiyoruz. Bunun için gıda güvenliğinin nasıl sağlanacağını anlatarak, gıdadan nasıl para kazanılacağını öğretiyoruz. Yenilikçi ve teknolojik ürünlerle dünyanın en ileri ülkeleriyle rekabet etmenin, enerjimizi doğru kullanarak en verimli ve etkili üretimi gerçekleştirmenin en doğru yolunu gösteriyoruz. Tüm dünyada gıda kültürünü yaygınlaştırmak için videolar, kitaplar hazırlıyoruz, seminerler düzenliyoruz. Teşekkür ederim.

PANEL VE DEĞERLENDİRME

PANEL VE DEĞERLENDİRME

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştay'ının Panel ve Değerlendirme bölümü ikinci günün sonunda gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme toplantısı; Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü M. Altuğ Atalay, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Nuri Yılmaz ve Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İhsan Bozan'ın yönetiminde gerçekleştirilmiş olup aşağıda isimleri belirtilen panelistlerde gelecek sorulara cevap verebilmek için yer almıştır:

• **E. Derya TAYFUN** - Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü - Hayvan ve Hayvansal Ürünler Sınır Kontrol Daire Başkanlığı – Daire Başkanı

• **Hakkı GEDİK** – Orman Genel Müdürlüğü – İzin ve İrtifak Daire Başkanlığı – Daire Başkanı

• **Hayri YILMAZ** - Tarım ve Orman Bakanlığı - Tarım Reformu Genel Müdürlüğü - Tarımsal Desteklemeler Daire Başkanlığı – Daire Başkanı

• **Özdem MALTAŞ** - Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü – Yetiştiricilik Dairesi - Daire Başkanı

• **Şakir ÇINAR** – Eğirdir Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü – Enstitü Müdürü

• **Kubilay AKALIN** - Tarım ve Orman Bakanlığı - Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü - Yem Daire Başkanlığı – Çalışma Grup Sorumlusu

• **Aylin VELİOĞLU** - Tarım ve Orman Bakanlığı - İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım Daire Başkanlığı – Ziraat Yüksek Mühendisi

• **Dr. Ali KÖKSAL** - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü – Veteriner Hekim

• **İsmail KÜÇÜK** - Tarım ve Orman Bakanlığı - DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı – Meteoroloji Mühendisi

• **Orhan SARITEPE** – TARSİM – Tarım Sigortaları Havuzu – Müdür
Panel ve Değerlendirme Toplantısında görüşülen hususlar;

Şükrü TOKLU (Antalya Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), birincisi orman kiralari ile ilgili bir şey ifade etmek istiyorum. Ben ormanda yeri olan bir üreticiyim. 2000 yılından beri buradayım. 2010 yılında 2020 yılına kadar kiramı yeniledim. 2011 yılından 2019 yılına kadar 8 yıl içerisinde 7600 tl'den 13.700 tl'ye çıkmış kiram. Kiramın artış oranı %73. Aynı dönem içerisinde acaba enflasyon oranı da %73 mü bilmiyorum. Eğer kira artışları gözetlenecekse bize sıfırdan başlamaması gerekiyor. Zaten biz artarak gelen bir kirayı ödemiş oluyoruz. Bizi hiç yokmuş, çalışmıyormuş gibi varsaymamalılar.

İkincisi bir genelge yayınlanmıştı Orman Genel Müdürlüğü'nden sanıyorum. Bir üretici eğer ormanda yeri var ise ve orayı kiralıyorsa 5 yıl süreyle ikametgahının orada olması şartı aranıyordu. Böyle ise eğer %80 oranında çıkan rakamdan alınmaz diye bir

şey vardı. Bu aslında ormandaki bütün çiftlik sahiplerine uygulansa son derece yararlı, iyi bir uygulamaydı. Bununla ilgili taleplerimiz oldu ama bu konu üzerinde çalışacağız denildi ve öyle kaldı.

Bir diğer sorum geçenlerde Tarım ve Orman Bakanımız ormandaki kira artışlarıyla ilgili %50 indirim yapacağız, bunun müjdesini veriyoruz dedi. Benim şimdi kiram 13.000 tl iken yeni bir şeye oturduğum takdirde yaklaşık 80-85 bin tl'ye çıkıyor. Bu 85 bin tl'nin %50'si 40 bin tl ediyor. Yani aslında burada müjde mi oldu yoksa bizi bağlayıcı ciddi sorun mu oldu o tam belli değil. Bu konu ile ilgili de açıklamada bulunursanız sevinirim.

Hakkı GEDİK (Orman Genel Müdürlüğü İzin ve İrtifak Daire Başkanlığı), %50 indirimlerle ilgili yönetmelik değişiklik çalışmasını başlattık. Bununla beraber pişirmeye yönelik belli kriterler, belli şartlar çerçevesinde çalışmalarımızı başlattık. Ancak sonuçta bir sürprizle karşılaşmamanız için şunu ifade etmek isterim. Kanunda orman izinlerle ilgili balık üretim tesisi diye geçiyor. Biz her ne kadar yönetmelikte pişirmenin önünü açacak şekilde bir düzenleme yapmış olsak bile bunun bu şekilde sonuçlanacağı konusunda benim endişelerim var. Birkaç yönetmeliğimiz var izinlere yönelik, kanun ifadesi geçmeyen hangi ifadeyi koyduysak çok kısa bir süre sonra iptal oldu. Yürütmeyi durdurma çıktı. Fakat biz buna rağmen yola koyulduk.

Genelgeyle %80 olayına gelelim. Orman Genel Müdürlüğü'nün bir görevi vardır. Hatta bununla ilgili daire başkanlığı var. Orkøy daire başkanlığı. Orman Genel Müdürlüğü genelde kırsal kesimdeki yaşamla ilgilendiği için, kırsal kesimdeki insanları kırsalda tutmak için destek veriyor. Orkøy destekleri deniyor. Hayvancılık yönüyle destek veriyor, evlere ısıtmadır, çatıdır birçok faaliyetleri var. Bu %80 indirimi tamamen bu gaye ile yapıldı. Bunu tüm balık üreticileri olarak yorumlarsanız yanlış olur. Belki sizin açınızdan rekabet olarak yorumluyorsunuz ama bunun ana gayesi budur.

Orman kiralalarının yıl yıl artışı ile ilgili siz kira diyorsunuz bizde izin irtifak geliri diye geçiyor. Yani bizde kiralama yok izin bedeli var. Arazi izin bedeli diye geçiyor. Devletin tefe tüfe en son ismi bedel artış katsayısı oldu. Bunu da her yıl devlet ağırlıklı olarak vergileri ona bağlantılı arttırıyor. Bu da enflasyonla bağlantılıdır. Belki enflasyonla kafa kafaya gelmiyor olabilir ama bütün devlet alacaklarında bir kural vardır. Özellikle son zamanlarda fiyat artışı çok yüksek esas sıkıntı budur. Bizim orman alanlarında vermiş olduğumuz veya sizlerin talep etmiş olduğu yerlerle ilgili kriterlerimiz var. Eğer talep etmiş olduğunuz alan ki balık üretme tesisleri için en ideal alanlar oralar diye düşünüyorum açık alanlar. Açık alanları planlarsanız kira bedellerinin rakamı çok daha düşük olur. Eğer ki gölgelikte olsun, kapalı bir yer, ağaçlık olsun diye bakarsanız orada fiyatlar yüksektir. Yani fiyat hesaplamasında kriterlerden biri de ormanlık alandaki ağaçların kapalılığıdır. Yanıltıcı bilgi edinmiş olabilirsiniz, bunu da buradan duyurmuş olalım. Her taraf eşit değildir. İller arası fark eder. İzin bedellerinde en yüksek İstanbul,

İzmir gibi şehirlerdir. Üzerindeki ağacın kapalılığı da etkiliyor. Yani kapalı, gür bir ormandaki izin bedeli yüksektir.

Şükrü TOKLU (Antalya Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), biz zaten kira artışımızı her yıl artarak geldik. Kira hiç artmamış yeniden yapıyormuş gibi muamele yapıyor.

Hakkı GEDİK (Orman Genel Müdürlüğü İzin ve İrtifak Daire Başkanlığı), su kiralama sözleşmelerini uzun vadeli yapabilirsiniz daha faydalı olur. Bizdeki izinler kira sözleşmesi bitene kadardır. Eğer siz 2 yıllık kira sözleşmesi yaparsanız, 2 yıl sonunda yeniden masaya oturursunuz.

Şükrü TOKLU (Antalya Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), sözleşmede amacı dışında kullanılamaz yazıyor. Halk pazarlarında balık satış reyonları açılıyor, kilo ile balık pişirilir yazıyor. Onlar nereden, hangi izni aldıysa bizde alalım. Tesisimizin bir kenarında balık pişirme işini yapıyoruz bilinen bir durum bu. Ormanda yeri kiralamışız balık üretiyoruz. Balık satış reyonu olan bir yerin yaptığı işi aynı izni almamıza rağmen yapamıyoruz, bize yasak. Siz yok sayıyorsunuz ama bizde ona uygun yapaım istiyoruz.

Osman PARLAK (Samsun – Sinop Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), itiraz ettiğimiz ve o günkü genel müdürümüzün çözeceğiz diye söz verdiği konu budur.

Hüseyin SALİHOĞLU (Trabzon İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), bakanlığımızdan beklentilerimizi anlatmak istiyorum. Trabzon İç Su Ürünleri Birliği olarak Trabzon'da bakanlığımızla iç içeyiz. Araştırma enstitüsünün içinde yer alıyoruz. Araştırmacılar, bakanlık hep birlikte iş birliği halindeyiz. Yapılan bütün bilimsel çalışmaları anında üreticilere aktarıyoruz. 5200 sayılı Üretici Birlikleri Yasası ile 1380 sayılı Su Ürünleri Yasası hala revize edilmedi. Yasalar hazırlanırken üreticilerinde görüşleri alınmalıdır. Bir an önce günün şartlarına uygun olarak revize edilmeli ve yürürlüğe girmelidir.

Diğer bakanlıklarla olan ilişkilerimizde Tarım ve Orman Bakanlığı daha çok yardımcı olmalıdır. Üreticilerle ilgili kararlar alınırken üretici birliklerinde görüşleri alınmalıdır. Yaptırım içeren cezai işlemlerde yönetmelik ve tebliğlerin yayın tarihinden sonraki tarihler için geçerli olmalı, geriye işletilmemelidir.

Balık tüketimini özendirici faaliyetler olmalı, askeri birliklerde, yatılı okullarda balık yedirilmesi gereklidir. Desteklemeler gelir vergisinden muaf tutulmalıdır. Alan kiralalarında bakanlığımızın yetkisi 2020 yılına kadar uzatıldı. Ancak bu kalıcı olmalıdır.

Su ürünleri üretimi ve değerlendirme tesislerinde destek 500.000 diğer tesislerde 1.5 milyondur. 500.000'in yarısı 250.000 ile hiçbir şey yapılamamaktadır.

Bölgemizde yaz başında denizlerde kafes balıkçılığı yapan işletmelerde suların ısınmasıyla balıklar taşınmak zorunda kaldı. Taşınamayan ise yok pahasına satılmaktadır. Et ve Süt Kurumu eskiden balıktı, o balıkları stoklarsa hem tüketiciyi hem üreticiyi rahatlatmış olur.

Özerdem MALTAŞ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), desteklemelerde üretici birliklerimizle birlikte çalışıyoruz. Desteklemelerle ilgili yeni yol haritasını üretici birliğimizin aylık ve yıllık toplantılarını değerlendirerek yapıyoruz. Kiralamaların kalıcı hale getirilmesi için uğraşıyoruz. Önümüzdeki dönemde seçimden sonra su ürünleri kanununa 4. maddeye taşınarak kalıcı hale getirilmesini istiyoruz. Bu anlamda bir lobi desteğinin yapılmasını öneriyorum.

KDV ile ilgili Genel Müdürüm söyledi. 2. altı ayda çalışma yapılacaktır. Et ve Süt Kurumu'nun balık alımlarıyla ilgili barajlarımızdan suların ısındığı dönemlerde bunun çalışmasını geçmiş yıllarda yaptık. Son iki yıldır alabalık fiyatları iyi durumda ve ihtiyaç olmadı. Ancak geçmiş çalışmalar tekrar gözden geçirilebilir.

Üretici, 2002 öncesi bir dönümlük su ürünleri kullanım alanının kira bedeli ne kadardı daha sonra ne oldu biliyorsunuz. 2014 yılında orman kiralari orman sahalarını kiraya verme konusunda bir tebliğ yayınlayarak 0.7 çarpan noktasına su ürünleri konuldu. Ziraat Odası Başkanı vasıtasıyla birkaç arkadaşımızın da bu konudaki katkılarıyla 0.5 çarpana indirdik. Bakanımıza da bizzat ilettik. 2002 öncesi dönüm başına 30-40 tl'den bugün 4.000 tl'ye gelen bir durum oldu. Adalet olmalıdır. Eğer üretici kazanıyorsa Maliye Bakanlığı'nın konusudur. Orman Genel Müdürlüğü bize bir arazi teslim ediyor. Biz olmasak burada ağaç yetiştirip onu satıyor. Dönüm başına geliri zaten mütevazı bir rakamdır. Kiralamalarda gelir bazlı bir yaklaşım gösterilmesini istiyoruz.

Ali KÖKSAL (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü), Merkezden her şeyi görerek yönetmek mümkün değildir. O nedenle buraya sizleri dinlemeye geldik. Biz her alana orman ya da yetiştiricilik olarak bakmıyoruz. Nasıl olsa balıkçılar su kiralaması yapıyor. Kim kiralıyorsa bunun örneğin 1 kuruşu orman için ayrılınsın, kiralayalım. Biz bunun peşinde değiliz. Elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

Vatandaş ön izin için geliyor denize karşı balık üretme tesisi istiyor. Bunun altında ne ararsınız. Kanun engeli olmasa pişirmenin de önünü açacağız. Pişirme konusu yasal çözmeye çalışıyoruz. Araziyi seçerken az kira olan yeri seçin ve kiralamayı uzun vadede yaparsanız daha faydalı olur.

Üretici, hidroloji raporlarıyla ilgili birçok işletme kurulurken bunların üzerinde ağı istasyonları mevcut değil. Akım gözlem istasyonu olmuş olsa verilerden faydalanacağız. Fakat 1 yıl süren düzenli bir ölçüm isteniyor. Biz DSİ'den olur almak

için sadece bu suyu ölçtürüp hidroloji raporu hazırlatıp kurumun görüşünü almamız gerekiyor. DSİ’de 1.5 yılı aşan bir süre oluyor. Bir projenin başlama ve tamamlanma süreci gerçekten güldürücü seviyede uzun. Bazı havzalarda hassasiyet olduğunu kabul ediyorum ama bazı havzalarda da doğa koşullarını kabul ediyoruz.

Devrim ALTINTAŞ, genel olarak balık çiftliklerinde hidroelektrik santrallerinin kullanılması bizim açımızdan iyi olur.

Şükrü TOKLU (Antalya Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), sular azaldığı dönemde sulama birlikleri bağımsız çalışıyor ve suyu kullandıktan sonra aidat alıyordu. DSİ sulama birliklerini kendi bünyesine almış. DSİ memurları bazı çiftliklere gidip sulama birliğimize üye olup bize aidat vereceksiniz diyor.

Ahmet ATEŞTEPE (Kütahya İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği gereğince çevreye kirletici etkisi olan tesisler Ek-1 ve Ek-2 listesi yayınladı. 2009 ve 2011’de alabalık çiftlikleri olarak bu listede vardık. 2014’teki yönetmelikte alabalık çiftlikleri çıkartıldı. O zaman izin başvurumuzu yapmıştık. Çıkartıldığımız için muafiyet verdiler. Fakat Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği gereğince alabalık üretim çiftliklerinin çıkan suyun endüstriyel atık su olarak kabul edildi. 115 lt’nin üzerinde su kullanan tesisler yılda 110 kere numune aldirmek zorunda ve çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

Ali KÖKSAL (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü), Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği’nde balık çiftliklerinden çıkan sular sanayi suyu olarak değerlendiriliyor. Dolayısıyla çevre izinleri kapsamına giriyor. Bu kapsamda da periyodik olarak analiz edilmesi gerekiyor. Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği idari usuller tebliği 1 nolu tablosunda debiler vardır analiz sıklığı ona göre belirlenir. Bu durumun değiştirilmesi için taslak yönetmelik hazırladık. Tablo 5.13’te kültür balıkçılığı kısmı; parametreler ve analiz sıklığı var. Tablonun altına bir not yazdık. Bu tesislerden tesisin tamamını temsil edecek şekilde mayıs ve eylül aylarında olmak üzere yılda 2 kez numune alınır ifadesini ekledik. Ancak yönetmelik değişikliği çok kolay bir süreç değil. Çalışmaların bir kısmı tamamlandı. Yayınlandığında sorun çözülecektir.

Ahmet ATEŞTEPE (Kütahya İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), bu yayımlanana kadar çevre il müdürlüklerine bir yazı gönderseniz ve bu cezaları durdursanız.

Ali KÖKSAL (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü), mevzuatta yer alırken mevzuata aykırı bir şey yayınlamayız.

Eyüp TURGUT, yeni alınan projelerde ekosistem raporu isteniyor. Havzada zaten üretim yapan 22 çiftlik var. Bizden tekrar bu belgeler neden isteniyor.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), ekosistem raporundan yeni haberimiz oldu. Ankara'ya gidince ilgileneceğim.

İsmail KÜÇÜK (DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı), sulama birliklerini DSİ kurdu. Daha sonra işletmelerini birlikler adına su kullanıcılarına devretti. Fakat sulama birlikleri bunları işletemediği için zararlı bir hale geldi ve tekrar DSİ geri aldı. Antalya bölgesinde sulama birliğinden birileri işletmelerden kullandıkları su ile ilgili bize ücret ödeyeceksiniz diye talepte bulunmuş. Bu konu Şükrü Bey tarafından bize telefonla aktarıldı. Biz kendilerine öneriler yaptık ve sizden eğer birileri bir para istiyorsa bu sözde olmaz, size yazılı olarak bildirmek zorundadır. Bunun bir yasal gerekçesi olmak zorundadır. Zaten böyle bir hak yoktur.

Şükrü TOKLU (Antalya Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), sizden gelen resmi yazıyı esas alarak gerekli yerlere resmi yazı yazdık. Amaç bilgilendirmeydi. Şu an bir ses çıkmadı. Bilgilendirme açısından sordum.

İsmail KÜÇÜK (DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı), HES bu ülkenin kanayan yarasıdır. Birileri tesis kurduktan sonra en büyük faydayı sağlamak adına hiç kimseyi düşünmeden iş yapıyor. Bununla ilgili çalışmalar devam ediyor. HES'lerin biriktirme yapıları yok ise su biriktirme hakları yoktur. HES'ler suyu durduramaz, suyunuzu azaltıyorsa doğrudan şikayetçi olma hakkınız vardır. Hidroloji raporlarına gelince hiçbir tesisin faaliyeti durdurulmadı, bir yıl ek süreler veriliyor. Mevcut tesislerle ilgili 2013 yılında her yere yazı gönderdik. Bundan hepinizin haberi var. Sürenizin dolmasına yönelik gereken tedbirleri almalısınız. Yeni tesis kurulurken fizibilite yapıyorsanız, buradaki en kritik konu size sağlanacak su miktarıdır.

Abidin FİDAN (Denizli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü), yetiştiricilerden yeraltı suyu kullanım izni istenirken tarımsal sulama amaçlı ve hayvancılık amaçlı su tahsisleri deniyor. Su ürünleri yetiştiriciliği amacı eklenirse işimiz daha kolay olacaktır.

İsmail KÜÇÜK (DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı), bütün izin yazılarında tahsis amacını belirtiriz.

Özerdem MALTAŞ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), yeni türlerle ilgili sıkıntı var. Sülük, salyangoz, kurbağa gibi. Sadece kuyu ruhsatı veriliyor. İleriki zamanlarda sıkıntı çıkmaması için tahsis amacının belirtilmesi zorunludur.

İsmail KÜÇÜK (DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı), yazılarımızın son paragrafında hangi amaçla olduğunu belirtiyoruz. Kuyu sularının kapsamı biraz daha farklıdır. Tarım Bakanlığı'ndan gelen ifadeler açık olursa biz gereğini yapabiliriz.

Özerdem MALTAŞ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), geçen yıl ülkemizde yaşanan en büyük sorun; Karkamış Barajı'ndan Borçka Barajı'na (aradaki barajları düşünün), batıda Derbent Barajı'na kadar Torul, Kürtün Almus bütün barajlarda yaşanan balık ölümleri olmuştur. Bu barajlarda enerji üretimi olması yönünde taleplerim oldu. Milli kayıpları yaşamamak için 2019 da bu barajlarda üretim izni verilmeyecektir. Muhtemel risk görülen barajlarda izin verilmeyecektir. Uzun yıllar veri dataları dikkate alınarak işlem yapılacaktır. Lütfen talepte bulunmayınız.

Hakkı GEDİK (Orman Genel Müdürlüğü İzin ve İrtifak Daire Başkanlığı), destekler niye cuma günü akşam 18.00'dan sonra yatıyor. Desteklemeler haftalık olarak çarşambaya kadar ilgili müdürlüklerden talepler toplanıyor, çarşamba öğleden sonra hazineye bildiriliyor. Hazine perşembe günü parayı gönderiyor. Mecburen cuma günü akşam yatmış oluyor.

Serap BİRİNCİOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi), Menderesteki balık ölümlerine şahsen şahit oldum. Sular katran gibi siyahıyordu. Değerlendirmelerde sonuç oksijen yetersizliği çıktı. Beklenen bir sonuçtur. Fakat oksijen neden yetersiz bununla ilgili analizlerin yapılması gerekirdi. Çok ciddi ağır metal ve kirlilik vardı. Toplu balık ölümlerinden birilerinin canı yanmadığı sürece 2019 da bu ölümlerin sayısı artacaktır. Bunlar incelenip, gerekli cezai işlemler uygulanmazsa ölümlerin önüne geçemeyiz.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), devlet bu sektörün yeni farkına vardı ve desteklerini arttırmaya başladı. Bizim balık yetiştirdiğimiz sular temizdir ama bizden çıktıktan sonra da temiz olmasını sağlamamız gerek. Bize gösterilen iyi niyeti iyi kullanalım. Büyümeye devam edelim.

Onur ÇELİK (Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği – Avukat), ihracat rakamları yeterli iken iç tüketimi bir türlü arttıramıyoruz. Bunun sebebinin olumsuz yayınlar olduğunu düşünüyorum. RTÜK'ün yaptığı zorunlu yayının yeterli

olmadığını düşünüyorum. Su ürünleri tüketiminin artırılması için ulusal kanallar nezdinde bir girişimde bulunulabilir mi?

Osman PARLAK (Samsun – Sinop Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), Türkiye’de kişi başına 5,3 kg balık tüketiliyor. Tüketimin artırılması için önce üretim artırılmalıdır.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), sektörler arasında rekabet var. Bu devlet teşvikleri ile değil sektördeki kişilerin daha iyi tanıtım yapması ile olur. Halka daha pratik şekilde sunum yapmalı ki tüketimimiz artsın.

Turan KARAHAN (Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü), tüm sektörün tüketiminin artırılması yönünde gereğinin yapılmasını istiyorum. Tesislerimizi tam kapasiteli olarak kullanıp iç tüketimimizi de arttırabiliriz.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), soru ve sorunların bu çalıştayda daha azaldığının ve ilgili kurumlardan yeterli katılım olmasından dolayı memnuniyet duyduğumu ve devlet desteklerinin devam edeceğini belirtmek isterim. Ekosistem raporu ile ilgili üretim yapılacak olan yer sulak alanıdır. Sulak alanların ayrı bir korunma ve sınıflandırma durumu vardır. Yönetmelik belirleniyor. O yönetmeliğe göre ekosistem raporu isteniyor. Sulak alanlarda faaliyet gösteriyorsak bunun daha hassas yapılması gerekir. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile konuyu ele alacağız.

Tuncay KAYA (Elazığ İli ve İlçeleri İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), aslında sorunlarımız fazlasıyla var. Maliyeti yüksek işletme kredileri kullanıyoruz. KDV oranları bizi sıkıntıya sokmaktadır.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), Konuyla ilgili Maliye Bakanlığı’na gidilmelidir.

Tuncay KAYA (Elazığ İli ve İlçeleri İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği), 150 milyon adetle Türkiye’nin en büyük kuluçkahanesi Elazığ ilimizdedir. Destekler için müracaat edemedik. Sebebine gelince arıtma sistemi maliyetinin çok yüksek olmasıdır. Tebliğde bunun da dikkate alınmasını talep ediyoruz.

Osman Parlak’a katılmıyorum. Elazığ ilimizde üretim var fakat balık üretmiyoruz zarar etmemek için. Bir de en büyük sıkıntımız balık hastalıklarıdır. 1 gr’lık balığı porsiyonluk yapana kadar en az %50’si ölüyor. Özerdem Maltaş’a katılıyorum. Yeni barajların açılmasına gerek yok. Gerekli potansiyeli kullanabilirsek Elazığ ilimizde

üretim kapasitesi yüksektir. Son olarak atıl durumdaki 2. el ekipmanlar IPARD projelerinde dikkate alınmalıdır.

Güzel YÜCEL GIER (Dokuz Eylül Üniversitesi), Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim üyesiyim. FAO, Tarım ve Orman Bakanlığı ve sektörle birlikte yol haritası projesi yaptık. Kısa, orta ve uzun vadede sorun ve çözümleri ele aldık. En uzun vadeli problem balık unu olarak görülmektedir. Ar-Ge su ürünlerinde çok önem arz etmektedir. Serap Hocamın sunumuna atıfta bulunarak iyi bir planlama yapılmalı, toplu planlama ile hastalıklar izlenmelidir.

Tek tür yetiştiriciliğin sakıncası bilinmektedir. Kabuklular, akuaponik, hidroponik konuları sektörde önem arz etmektedir. Tarım ve su ürünleri yetiştiriciliğinin birlikte olması önemlidir. İklim değişikliği de yine yetiştiricilik açısından önemli bir sorundur. Başka türlere doğru yol almamız gerekiyor. Bu şekilde bir planlama yapılırsa ve birlik konseyi kurulursa bu olumlu çalışmalar ile taşınabilir.

Mehmet Nuri YILMAZ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), özellikle yem konusunda bir standart getirilmesi konusunda bize bir görev düştü. Türkiye’de 3 fabrikada değişiklik yapıp balık yemi üretimine geçilecektir. Tarım Kredi Yem Sanayi ve Ticaret A.Ş. Genel Müdürü Sayın Hasan Fehmi KİNAY’a teşekkür ediyoruz.

Kubilay AKALIN (Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü - Yem Daire Başkanlığı), yem konusundaki denetimler aralıksız, rutin bir şekilde artarak devam ediyor. Gereken cezai işlemler de yapılmaktadır.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), İzmir, Muğla ve Antalya’da denizde üretim yapma izinleri durduruldu. Yeni tespit ettiğimiz alanlarda da kıyıda açıklık mesafesi olarak en az 2,5 km tutuyoruz. Gereken akıntı ve derinlik ile bölgenin sosyal yapısı da yerel ve belediye yönetimleri ile işbirliklerine gidilmektedir.

Turgay ÖZDEMİR (Malatya Alabalık Yetiştiricileri Üretici Birliği), bölgemizde 14 bin ton hazır kurulu tesis bulunmaktadır. Yıl bazında ürettiğimiz ortalama 3 bin tonu geçmiyor. Bunun sebebi de yem maliyetini karşılayamıyor olmamız. Et ve Süt Kurumu gibi bir kurum tahsis edilip, küçük ölçekli üreticilere yem desteği verilip, tekrar ürünümüzde bu kuruma verilebilir mi?

Mehmet Nuri YILMAZ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), rekabet piyasasından dolayı mümkün görünmüyor.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), yeme destek vermek Dünya Ticaret Örgütü kurallarına aykırıdır.

İhsan BOZAN (Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği), Biz Merkez Birliği olarak Et ve Süt Kurumu gibi bir organizasyon değiliz. Kamu sermayesi ile böyle bir şey yapılabilir. Aslında birliklerin kuruluş amaçlarından biri de üreticinin ürettiği ürünün belli bir kısmını alıp ticaretini yapmaktır. Bizim tüzüklerimizde var. Ancak birlikleri bu anlamda hareketlendiremedik. Bunun için birliklerin iktisadi teşekkül kurması gerekir. Maalesef ülkemizde toplu hareket etme kültürü çok gelişmiş değil. Tavuk sektöründe fason yetiştiricilik vardı. Bizim sektörümüzde böyle bir sistem gelişmiş değil. Karadeniz somonu konusunda bu tür çalışmalar yapılabilir diye düşünüyorum.

Kiralamalarla ilgili geçtiğimiz günlerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bir yönetmelik yayınladı, hazine taşınmazlarının kiralamalarının zam oranlarıyla ilgili. Mevcut durumda da son ayın tarım üfesi baz alınarak kira artışı yapılıyordu. Bu da alakasız rakamları ortaya çıkarıyordu. Çünkü tarım üfesi nisanda farklı aralıkta farklıdır. Dolayısıyla aynı bölgede bile olsa ay baz alındığı için kiralar farklı olabiliyordu. Bu yönetmelikle son 12 ayın tarım üfesi baz alınacak denildi. Acaba Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın çıkardığı bu yönetmelik Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yapmış olduğu su yüzeyi kiralamaları için de geçerli midir?

Her sene konuştuğumuz bir konu yükleme ve boşaltma yerleri, iskeleler, lojistik alanlar. Bu konuda şuanda Muğla ve Aydın bölgesinde özellikle Gürçamlar koyunda bir balıkçı barınağı kamu marifetiyle yapılıp bizlere kiralanabilir mi? Şuanda kullandığımız Didim bölgesinde Taşburun balıkçı barınağı var. Orası kooperatifler tarafından kiralanmıştı. Ancak herhangi bir yatırım yapılamadı, işletilemedi ve il müdürlüğü kooperatiflerin sözleşmesini feshetti. Ortada kiralayacak kooperatifte kalmadı. Muhtemelen o kooperatifler yasak olacak. Biz birlik olarak kiralamak istediğimiz zaman da yasa buna çok müsait değil, yasa da aslında kooperatif birlikleri diye bir ifade var. Acaba kooperatifler ve birlikler diye bir ifade eklenebilir mi?

Şimdi bir MELBES uygulaması çıkardılar. Trix analizi yapıyoruz. Yılda 2 defa numune alıyoruz. Bu numuneleri akredite laboratuvarlar alarak, analiz sonuçlarını üniversite raporlarıyla bakanlığa sunuyoruz. Tabi laboratuvarları biz seçiyorduk. Bakanlık MELBES ile artık laboratuvarları seçmemize de müsaade etmiyor. Bu laboratuvarların hepsi akredite edilmiş. Suistimal olduğu düşünülüyorsa laboratuvarın akreditasyonu iptal edilebilir ama bizim çalışacağımız bir özel sektör firmasının laboratuvarını bakanlığın göstermesi bize çok mantıklı gelmedi.

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün bir de taslak hazırlığı var bizim işletmelerimizle ilgili. Belli periyotlarda biz sanki ÇED'i yeniden yapıyormuşuz gibi işletme ruhsatı 2-3 senede bir yenileyecekmişiz gibi bir tasarı var. Bu tasarımı biz daha önce Çevre Yönetimi Genel Müdürü'yle konuşmuştuk. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü'müz önderliğinde sektöründe katılımıyla bu taslağın üzerinden hep beraber geçeceğimizi ifade etmişlerdi. Tahmin ediyorum 6 ay falan oldu. Bize henüz

böyle bir toplantı daveti gelmedi. Muhtemelen gelmeden biz yaptık oldu gibi bir şey ortaya çıkacaktır. Bu da tabii sektörü ciddi anlamda mağdur edecektir.

Yine Çevre Bakanlığı'yla ilgili Sayın Genel Müdürümüz birebir takip etti konuyu özellikle bu aşılama ve boylama alanları diye ilave bir mevzuat geliştirilmesi yönünde. Bu konu herhalde Kültür ve Turizm Bakanlığı'na takıldı. Henüz çözülebilmemiş değil. Ama biz hala o işlemi orada yapmaya devam ediyoruz. Bu konunun da çözülmesi gerekir.

Sayın Genel Müdürümüz ifade ettiler ama ben bir daha üzerinde durmak istiyorum. İşletmelerde çalıştırılması zorunlu olan su ürünleri mühendisleri sayısı bizim bazı işletmelerimizde çalıştırdığımız toplam personelden daha fazla olması gerekiyor. Biz 5 kişi ile bir işletmeyi idare ediyoruz. O işletmede mevzuata göre 6 tane su ürünleri mühendisi olması gerekiyor. Bu düzeltilecek bir ifade dediler onun için ayrıca teşekkür ediyorum.

Özdem MALTAŞ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), Su Ürünleri Danışma Kurulu'nda görüşüldü. Şuanda 50-250 ton arası 1, 500 tona kadar 2, 1000 tona kadar 4 ve 1000 tonun üzerinde olunca 5 su ürünleri mühendisi olması gerekiyordu. Tabii gerekçesini de söyleyeyim. Şuanda ülkemizin belirli bölgelerinde gerçekten mühendis bulunamıyor. Yeni bir sistem ön gördük. Artık diplomayla çalıştırma değil de zorunlu olarak işletmelerimizi 12 aylık bildirgelerle takip edelim ve sayıyı azaltalım. 100 tondan başlayalım çünkü küçük işletmelerde çalıştırmak zor. 100-500 ton arası 1, 500-1000 ton arası 2, 1000 ton üzeri 3 mühendis dedik. Şuanda değerlendiriliyor. Henüz bir fikir birliği sağlanmış değil.

Kubilay AKALIN (Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü - Yem Daire Başkanlığı), bizde yem dairesi olarak istihdamı zorunlu personelde biliyorsunuz daha önce hayvansal yan ürün işleyen işletmelerde veteriner ve zooteknist çalıştırma zorunluluğu vardı. Geçen hafta bunun yanına su ürünleri mühendisi ve ilgili bölümlerden mezun olan kişilerinde olması yönünde teklifimizi sunduk.

Ali KÖKSAL (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü), laboratuvarların bakanlık tarafından belirlenmesi şikayetler üzerine geldi. Örnek vereceğim. Biz bir proje yaptırдық. Proje kapsamında oradaki çıktılara baktığımızda sanırım Dokuz Eylül Üniversitesi'nin hocaları vardı. Rapor çıktısında aynen şunu söylüyor. Yapılan trix indeksi ve tablo 3,4'e göre yapılan tüm analizler standart olarak aynı matbu çıkıyor. Yani sağlıklı sonuç alamıyoruz. Halbuki biz bu analizleri akredite olmuş laboratuvarlara yaptırıyoruz. Kendileri üniversitelerin yapmış olduğu analizleri yapılan bir çalışma sonucunda eleştiriliyor. Buna benzer diğer ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşlarından gelen şikayetler üzerine bu kez çözümü bakanlık veya birimimiz, bakanlık tarafından sıraya göre verilmesi en azından bu iddiaların çürütülmesi adına bir yöntem geliştirdi.

Bilindiği üzere biz bu yer seçimlerini yaparken tüm kamu kurum ve kuruluşlardan aldık. Seçili alanlardan bahsediyorum. Her balık çiftliği denizlerdeki hemen hemen hepsi mahkemeye gidiyor. Mahkeme sonucunda bize bilirkişiyi nereden istiyorsunuz diye sorduklarında mutlaka su ürünleri fakültelerinden istiyoruz. İstisnalar haricinde hiçbiri bugüne kadar olumlu cevap vermedi. Mahkemelerde bilirkişi ne diyorsa o rapor çerçevesinde karar verdi. Yapılan tüm ÇED'ini verdiğimiz projeler mahkemeye taşınıyor. Belli bir grup var Türkiye'nin tüm denizlerini dolaşiyor. Nerede bir proje var direk dava açıyor. Bilirkişiye gidiyor ve bilirkişi sonucunda hep olumsuz sonuç çıkıyor. Biz bu çalışmalarımıza hocalarımızı da dahil ettik. Onların görüşünü de aldık. İlgili kamu kurum ve kuruluşların da görüşlerini aldık. Mutabık kalınan çerçevede bu alanları belirledik. Bizde bunu ÇED kapsamında ya da çalışmalarımızın boşa gitmesi ya da projelerin sekteye uğratılması konusunda bizimde sıkıntılarımız var.

Yeni yapılan yer seçimlerini artık tamamen resmi olarak Tarım ve Orman Bakanlığı'na bildirdik. Sizler ne yapıyorsanız biz onun ÇED'ini değerlendiriyoruz. Yalnız bizim ilgili yönetmeliğimiz Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'ne göre, bizim kurumumuzdan görüş almanız ya da bizi de davet etmeniz gerekecektir. Karadeniz de yapılan alan belirlemelerinde böyle olmadığı için 2-3 projede sıkıntılar yaşıyoruz. Çünkü yapılan yer seçimi bizim mevzuatımıza göre eksik kalmış görünüyor.

Yusuf DEMİR (19 Mayıs Üniversitesi), bu sene 19 Mayıs 1919'un 100. yılı. Samsun, Mustafa Kemal Atatürk'ün cumhuriyetin kuruluşuna giden ilk adımı attığı yılın yıldönümü. Bizde 6 aydır bunun çalışmaları içerisindeyiz. Samsun'daki faaliyetlere destek vermenizi ve sizleri Samsun'da ağırlamaktan onur duyacağımı belirtmek istiyorum.

Balıkçılık sektörü hem tarımda hem ihracatta önemli bir konumdadır. Dünyada hızlı bir şekilde teknoloji geliyor. Balıkçılık sektöründe inovasyonu mutlaka tartışmamız lazım. Balıkçılığın kısa, orta ve uzun vadede Türkiye'de balıkçılık projeksiyon çalışması yapması lazım. En fazla 2023 hedefleriyle konuşuyoruz. Halbuki 2030 yılında belki de bu sene konuştuğumuz balıkçılığı Akdeniz Bölgesinde yapamayacağız. Küresel iklim değişikliği bizi oraya doğru sürüklüyor. Bunlarla ilgili çalışmalar yaparsak yetiştiricilerin önünü açacaktır. Önümüzdeki çalıştaylara davet edilsem eğer su ile ilgili bir şeyler anlatmak isterim. Çünkü Türkiye'de hidrolojik çevrimi hep birlikte dönüştürüyoruz. Karadeniz'in dağlarına 400 adet HES yaparak Karadeniz'in hidrolojik döngüsünü bozduk. Balıkçılık üzerine etkilerini tartışmamız gerekiyor. Mayıs-Temmuz-Haziran ayları ile ilgili barajlarda sıkıntı görülmektedir. Bu konuda yetiştiricilerin önünü açacak DSİ ve meteoroloji ortak çalışmalar yapmalıdır.

Üretici, büyük marketlerde balık satışı yapılmaktadır. Bu balıklar Et ve Süt Kurumu aracılığıyla alınıp satılabilir mi? Balığı çocuklarımıza sevdirmek, tanıtmak, yedirmek amacıyla yerinde göstersek daha iyi olmaz mı?

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), daha iyi olacaktır.

Katılımcı, Merkez Birlik avukatı balık tüketimi konusunda çok doğru bir noktaya değindi. Fakat Osman Parlak üretimin yeterli olduğunu vurguladı. Ben buna katılmıyorum. Benim hesaplarıma göre yılda kişi başı kültür balığı tüketimi 400 gr'dır. 5.4 kg olan yıllık tüketimin içinde avcılığın da payı var. Balık tüketimini neden arttırmalıyız? Bence Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte organize bir eylem planı hazırlanmalıdır. Ülkenin en büyük gider kalemlerinden biri sağlıktır. Balık tüketimi kültür meselesidir. O kültürü alıştıramamiz için devlet politikasının olması gereklidir.

Gerçekten çocuklarımıza balığı sevdirmenin yöntemini geliştirmemiz gerekiyor. Japonya'da insanlar 6 aylık bebeklerinin diş eti kaşıntısını gidermek için jel kullanmıyor yerine kurutulmuş balık veriyorlar. Böylelikle bebeklerde damak tadı oluşuyor.

Kendi adıma özeleştiriyi yapmak istiyorum. Biz sektör olarak arz-talep dengesini kuramadık. İşletmeler işletme sermayelerini tüketmekte ve yeterince tanıtım yapılamamaktadır. Beraber hareket edip gerekli tanıtımı yapamadık. Bu konuda devlet desteği bekliyoruz.

Yasin ÖZPEK (Özpekler Su Ürünleri), orman köylülerine %80 indirim konusunda örnek vererek anlatayım. A köyünde oturan bir insan olarak aramızda 1 km fark var. B köyünde doğmuş, büyümüş bir insan olarak benim köyümde su yok. Ben A köyüne gittim. Balıkçılıkla ilgili yatırım yaptım. A köyünde yaşayan insan 20 tl öderken ben 100 tl ödemek zorunda kalıyorum. Biz kırsal bir bölgede mühendislerin çalışmak istemediği, her tarafımızın dağlarla çevrili olduğu, sosyal yaşamın olmadığı yerlerde gönüllü olarak severek yapıyoruz. Oradaki yöreye yatırım yaparak işçi istihdam ediyoruz. Her türlü katkı sağlıyoruz.

Hakkı GEDİK (Orman Genel Müdürlüğü İzin ve İrtifak Daire Başkanlığı), biz sadece orman köylüsüne balıkla ilgili destek vermiyoruz. Sizin köye farklı bir şekilde destek verilir. Ormanda yapılacak olan çalışmalara yönelik üretim makinelerine de desteğimiz var. Bu desteğimiz var diye organize sanayide fabrika kuracak kişi bana niye destek vermediniz deme hakkına sahip değildir.

Mustafa YILMAZER (JUMO), levrek, çipura ve alabalığın dünya pazarında satılabilmesi için ayrı bir strateji geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Herkes burada arz-talep dengesinden, balığın birim fiyatının düşüklüğünden şikayet ediyor ama bu iki taraflı bir durum. Ürettiğimizi satacak kanallarında açılması gerekiyor. Bugün Türkiye'nin en ücra köşesindeki herhangi bir otelde somon yiyebiliyorsak ama o ülkelerin hiçbirine biz bu balıkları satmadıysak burada başka bir durum var.

Norveç, somonu her yeri götürmek için milli bir politika izliyor. Dünyada tanıtımlar yapıyor. Bizimde milli bir politika geliştirmemiz gerekiyor. Anti-dampinge karşı savunmanın ötesinde proaktif bir şekilde ürünlerin tanıtılması için talep yaratacak network oluşturulması gerekiyor. Devletin daha stratejik bir yol haritası çizmesi gerektiğini düşünüyorum.

Halil AKDEMİR (Gümüşdoğa Su Ürünleri), Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile ilgili MELBES konusu çok ciddi bir konu. Hem faaliyet sahiplerinin hem de laboratuvarların güvensizliğinden bahsediliyor. Mevzuatta her şey tanımlıyken MELBES gibi bir uygulama oluşturup otomatik atama ile yapılması komik ve keşmekeş bir hal olduğu ortadadır.

Karasal tesislerin çevre izni ile ilgili 110 lt/sn suyu olan tesisin analizden dolayı ödeyeceği miktar yıllık 45.000 tl. 1 ton ve ya 1000 ton fark etmez. Asgari fiyat tarifesi var. Asgari tarifeden aşağı faturalandırılmaz. Faaliyet sahibi miktarı ödeyecek sonra rapor düzenlenecek. Şartlar öyle iken ya çevre izni olan karasal tesis az ya da çevre iznini alıp analiz yaptırmıyor. Bunu sadece iki kişi dile getiriyorsa böyle bir durum söz konusu olabilir.

MELBES sisteminde de tarife tek. Laboratuvarı tanımlıyoruz. Mail üzerinden önce fatura sonra analizler sisteme düştü. Kimdir, nedir bilmiyoruz. Kiralamalarla ilgili kira sözleşmelerinin damga bedeli ile ilgili tarafların sorumluluğu netleştirilmelidir. Hazine taşınmazlarının 12 aylık ortalaması ile ilgili açıklama getirilmiş. Bu artışlar hangi mevzuata göre uygulanacaktır?

Ayşegül KUBİLAY (Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi), su ürünleri mühendisliği için öğrenci sayısı azalmış olup, devletten mühendislerimize yönelik istihdamın artırılmasını talep ediyor ve mühendis sayısının azaltılmamasını rica ediyorum. Lütfen su ürünleri mühendislerinin haklarını koruyalım.

İhsan BOZAN (Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği), Kılıç grubunda 177 tane su ürünleri mühendisi çalışıyor. Tabi istihdam edilsin. Su ürünlerinin yetkilendirilmesi önemlidir.

Aylin VELİOĞLU (İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım Daire Başkanlığı), millet bahçelerinde dağıtılacak olan balık ekmek iyi tarım uygulamaları sertifikasından gelen balıklarda yer alırsa sektöre ikinci bir destek sağlanmış olacaktır.

Özerdem MALTAŞ (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), hastalıktan ari kuluçkahanelere yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Yönetmeliğin tebliğini Merkez Birliğimiz, siz üreticiler hep birlikte hazırladık. İki hastalık belirledik ülkemizde

yaygın görülmeyen ve biyogüvenlik önlemleriyle ilgili. Talep çok yok ama bu yola giren işletmelerimiz var.

Amacımız 5 yıl içerisinde ülkemizde bununla ilgili birkaç işletme kurmaktır. Kiralama konusuna gelince kiralama ücreti Tarım ve Orman Bakanlığı'na gelmiyor. İşlemleri biz yapıyoruz fakat ücreti biz almadığımız için damga vergisi, tefe, tüfe, tarım üfe değiştiriyoruz. Bu durumla ilgili uygun bir şey olursa biz de gereken düzenlemeyi yaparız.

Dr. M. Altuğ ATALAY (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü), çalıştay son derece verimli oldu. Su ürünleri yetiştiricilik sektörü önemli bir potansiyel taşıyor. Sayı olarak değil ama hacim olarak büyük bir sektör haline geldik. Bütün meslek disiplinlerine ihtiyaç duyuyor. Bütün sektörlerin istihdam edilebileceği, önümüzdeki dönemlerde de tarımın parlayan yıldızı olmaya devam eden bir sektör olacağız.

SONUÇ VE ÖNERİLER

✓ Orman arazilerinin kiralanmasında fiyatların çok yüksek olduğu, geçmiş yıllara göre fiyatların 4-5 kat arttığı bunun için de kira bedellerinin indirilmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır.

• Orman Genel Müdürlüğü ile yapılan görüşmelerde belirlenen kira bedellerinde %50 indirimle gidileceği ifade edilmiştir. Yönetmelik değiştirme çalışmalarının başlandığı belirtilmiştir.

✓ Üretim tesislerinin yanındaki balık pişirme ve satış yerlerine izin verilmesi gündeme getirilmiş olup bu konuda çalışma yapılması istenmiştir.

• Konu ile ilgili yönetmelik değiştirme çalışmalarının başlandığı belirtilmiştir.

✓ Kira artışları her yıl yeniden yapıyormuş gibi muamele yapılıyor. Bunun düzeltilmesi gerekir.

• Su kiralamaları sözleşmelerinin uzun süreli yapılması daha faydalı olacaktır.

• Kiralamaların kalıcı hale getirilmesi için uğraşıyoruz. Önümüzdeki dönemde seçimden sonra su ürünleri kanununa 4. maddeye taşınarak kalıcı hale getirilmesini isteyeceğiz.

✓ Bölgemizde yaz başında kafes balıkçılığı yapan işletmelerde suların ısınmasıyla balıklar taşınmak zorunda kaldı. Taşınamayan ise yok pahasına satılmaktadır. Et ve Süt Kurumu o balıkları alırsa hem tüketiciyi hem üreticiyi rahatlatmış olur.

• Et ve Süt Kurumu'nun balık alımlarıyla ilgili barajlarımızdan suların ısındığı dönemlerde bunun çalışmasını geçmiş yıllarda yaptık. Son iki yıldır alabalık fiyatları iyi durumda ve ihtiyaç olmadı. Ancak geçmiş çalışmalar tekrar gözden geçirilebilir.

✓ Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği gereğince çevreye kirletici etkisi olan tesisler Ek-1 ve Ek-2 listesi yayınladı. 2014'teki yönetmelikte alabalık çiftlikleri çıkartıldı. Fakat Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği gereğince alabalık üretim çiftliklerinin çıkan suyun endüstriyel atık su olarak kabul edildi. 115 lt'nin üzerinde su kullanan tesisler yılda 110 kere numune aldirmek zorundadır diye bir maddesi bulunmaktadır.

• Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği idari usuller tebliği 1 nolu tablosunda debiler vardır analiz sıklığı ona göre belirlenir. Bu durumun değiştirilmesi için taslak yönetmelik hazırlandı ifade edildi. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı)

✓ Yetiştiricilerden yeraltı suyu kullanım izni istenirken tarımsal sulama amaçlı ve hayvancılık amaçlı su tahsisleri deniyor. Su ürünleri yetiştiriciliği amacı eklenirse işimiz daha kolay olacaktır. Sülük, salyangoz, kurbağa gibi yeni türlerle ilgili sıkıntılar var. Sadece kuyu ruhsatı veriliyor. İleriki zamanlarda sıkıntı çıkmaması için tahsis amacının belirtilmesi zorunludur.

• Yazılarımızın son paragrafında hangi amaçla olduğunu belirtiyoruz. Kuyu sularının kapsamı biraz daha farklıdır. Tarım Bakanlığı'ndan gelen ifadeler açık olursa biz gereğini yapabiliriz. (DSİ)

✓ İhracat rakamları yeterli iken iç tüketimi bir türlü artıramıyoruz. Bunun sebebi olumsuz yayınlar ve RTÜK'ün yaptığı zorunlu yayının yeterli olmamasıdır. Su ürünleri tüketiminin artırılması için ulusal kanallar nezdinde bir girişimde bulunulabilir mi?

• Bu devlet teşvikleri ile değil sektördeki kişilerin daha iyi tanıtım yapması ile olur.

✓ Yeni alınan projelerde ekosistem raporu isteniyor. Havzada zaten üretim yapan 22 çiftlik var. Bizden tekrar bu belgeler neden isteniyor?

• Ekosistem raporu ile ilgili üretim yapılacak olan yer sulak alandır. Sulak alanların ayrı bir korunma ve sınıflandırma durumu vardır. Yönetmelik belirleniyor. O yönetmeliğe göre ekosistem raporu isteniyor. Sulak alanlarda faaliyet gösteriliyorsa bunun daha hassas yapılması gerekir. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile ilgili bir konudur.

✓ Maliyeti yüksek işletme kredileri kullanıyoruz. KDV oranları bizi sıkıntıya sokmaktadır.

• Konuyla ilgili Maliye Bakanlığı'na gidilmelidir.

✓ Et ve Süt Kurumu'ndan balık alım satımı sağlanmalıdır. Üreticilere yem desteği verilmeli karşılığında da balık alınmalıdır.

• Rekabet piyasasından dolayı mümkün görünmüyor. Ayrıca yeme destek vermek Dünya Ticaret Örgütü kurallarına aykırıdır.

✓ İşletmelerde çalıştırılması zorunlu olan su ürünleri mühendisleri sayısının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

• 100-500 ton arası 1, 500-1000 ton arası 2, 1000 ton üzeri 3 mühendis dedik. Şuanda değerlendiriliyor. Henüz bir fikir birliği sağlanmış değil.

✓ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı çıkarmış olduğu yeni sistem MELBES ile artık laboratuvarları seçmemize müsaade etmiyor. Bu laboratuvarların hepsi akredite edilmiş. Suiistimal olduğu düşünülüyorsa laboratuvarın akreditasyonu iptal edilebilir.

• İlgili kurum ve sivil toplum kuruluşlarından gelen doğru analiz yapılmadığı gibi şikayetler üzerine çözümü bakanlık tarafından laboratuvarlara sıraya göre verilmesine karar vermiştir.

- ✓ Hidroloji raporları ile ilgili sıkıntılar var. DSİ tarafından onay süresi çok uzun sürmektedir. Bu sürenin kısaltılması gerekmektedir.
  - Hiçbir tesisin faaliyeti durdurulmadı. Çalışmalar uzun sürdüğü için bir yıl ek süreler veriliyor.
- ✓ Yem fabrikalarında su ürünleri mühendislerinin istihdamı konusunda adım atılmalıdır.
  - Yem Daire Başkanlığı olarak istihdamı zorunlu personelde biliyorsunuz daha önce hayvansal yan ürün işleyen işletmelerde veteriner ve zooteknist çalıştırma zorunluluğu vardı. Geçen hafta bunun yanına su ürünleri mühendisi ve ilgili bölümlerden mezun olan kişilerinde olması yönünde teklifimizi sunduk.
- ✓ Denizlerde faaliyet gösteren su ürünleri çiftliklerinin açığa taşınması sonucu zorunlu ihtiyaç olan aşılama/boyama, lojistik alanları hala tahsis edilmemiştir.
- ✓ 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu günümüz şartlarına adapte edilerek değiştirilmelidir.
- ✓ Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği dahil tarımsal amaçlı üretici birliklerin üreticiler üzerinde yetki ve yaptırımları bulunmamaktadır. Mevzuat ve kurallara uymadıkları zaman bunlarla ilgili karar alabilmek için 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu'nun değiştirilmesi gerekmektedir.
- ✓ Yaptırım içeren cezai işlemlerde yönetmelik ve tebliğlerin yayın tarihinden sonraki tarihler için geçerli olmalı, geriye işletilmemelidir.
- ✓ Balık tüketimini özendirici faaliyetler olmalı, askeri birliklerde, yatılı okullarda balık yedirilmesi gereklidir.
- ✓ Barajlardaki toplu balık ölümlerinin nedenleri detaylı bir şekilde incelenmeli ve gerekli yaptırımlar uygulanmalıdır.
- ✓ Yetiştiricilik yaptığımız suların temiz olmasına dikkat ettiğimiz gibi çiftliğimizden çıkan suların da temiz olmasına dikkat etmeliyiz.
- ✓ Tesislerimizi tam kapasiteli olarak kullanıp iç tüketimi de artırmanın yollarını araştırmalıyız.
- ✓ Kısa, orta ve uzun vadede sorunları incelediğimizde en uzun vadeli problem balık unu olarak görülmektedir.

- ✓ Tek tür yetiştiriciliğin sakıncası bilinmektedir. Kabuklular, akuaponik, hidroponik konuları sektörde önem arz etmektedir. Tarım ve su ürünleri yetiştiriciliğinin birlikte olması önemlidir.
- ✓ Türkiye’de yemdeki sorunları çözmek üzere Tarım Kredi Kooperatiflerinin yem fabrikası açarak balık yemi üretimi yapması sektöre katkı sağlayacaktır.
- ✓ Yem konusundaki denetimler aralıksız, rutin bir şekilde artarak devam etmeli, gereken cezai işlemler de yapılmalıdır.
- ✓ İzmir, Muğla ve Antalya’da denizde üretim yapma izinleri durduruldu. Yeni tespit edilen alanlarda da kıyıda açıklık mesafesi olarak en az 2,5 km tutuluyor. Gereken akıntı ve derinlik ile bölgenin sosyal yapısı da yerel ve belediye yönetimleri ile işbirliklerine gidilmektedir.
- ✓ Hastalıktan arı kuluçkahanelere yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Amaç 5 yıl içerisinde ülkemizde bununla ilgili birkaç işletme kurmaktır.
- ✓ Su Ürünleri Yetiştiricileri olarak TARSİM’den yeterince faydalanamıyoruz. %50 indirimli olmasına rağmen TARSİM’in verdiği fiyatlar özel sigortalar tarafından verilen fiyatlardan daha yüksektir. TARSİM Sigortası yaptırmayanlara Ziraat Bankası tarafından sübvansiyonlu kredi verilmemektedir. Bu sebeple üretici mecbur kalıp sigorta yaptırıyor ya da kredi almaktan vazgeçmektedir.
- ✓ Yem maliyeti %70-80 olan su ürünleri yetiştiriciliğinde yemde KDV istisna edilerek sıfıra indirilmiştir. Balıkta ise satışlarda KDV %8 olarak devam etmektedir. Ette perakende satışlarda KDV %1 iken balıklarda %8 olarak uygulanması sıkıntı yaratmaktadır. Aynı ette olduğu gibi toptan satışlarda %1’e indirilmelidir.
- ✓ Geçmiş yıllarda Tarım ve Orman Bakanlığı’nın uygulaması ile Ziraat Bankasından temlik kredisi kullanılabilmekteydi. Kaldırılan bu kredi tekrar uygulamaya konulmalıdır.
- ✓ Su ürünleri üretimi, balık sağlığı, balık hastalıkları, işleme, ihracat, aşılama gibi hizmetler farklı yerlerde yürütülmektedir. Daha etkili yürütülmesi için Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü bünyesinde toplanması önem teşkil etmektedir.

**GEÇMİŞ ÇALIŞTAYLARDA GÜNDEME
GETİRİLMİŞ KONULAR
(2011 - 2018)**

✓ Kamuoyunda kültür balıkları ile ilgili olumsuz imaj ve mevcut bir önyargı bulunmaktadır. Bu durumun iyi yönde değiştirilmesi gerekmektedir.

• Su ürünlerinin üretiminin yanı sıra, su ürünleri tüketiminin de özendirilmesi ve artırılması için medya ve sosyal medyanın etkin olarak kullanılması önemlidir.

✓ Ülkemizde satılan balıklarda henüz etiket – barkod uygulamasına geçilmediği için geri izleme yapılamamaktadır. Etiket olmayan bir balığı tüketici aldığı zaman karşılaştığı olumsuz durumu (balığın bozuk çıkması, bayat olması gibi) izlemesi mümkün olamamaktadır.

• Balıkların geri izlenmesi açısından denetim ve kontrollerin yapılması, kaliteli ve belirli bir standarda sahip olan balığın piyasada olması yönünden markalaşma çok önemlidir ve etiket desteği markalaşmak için başlatılmış bulunmaktadır.

✓ Ülkedeki barınak ve çekek yerlerin çoğunluğu avcılıkla ilgili kooperatiflere kiralanmış, bazı yörelerde de il ve ilçe belediyelerinin sorumluluğundadır. Denizde ağ kafeslerde üretim yapan yetiştiricilerin barınaklardan istifadesi sağlanacak şekilde barınakların kullanım yönetmeliği yeniden düzenlenmelidir.

✓ Toprak havuzlarda üretimi yapılan balıklarda yetiştiricilik desteklemesi alamamaktadır.

• Toprak havuz yetiştiriciliğinin en büyük gider kalemlerinden biri elektriktir ve oluşturulacak bir destekleme modeli ile üretim miktarıyla doğru orantılı olarak tamamen şeffaf izlenebilir bir destekleme yöntemi uygulamaya konulabilir.

✓ Üretici birliklerinin güçlendirilmesi adına yapılan kesintilerden Merkez Birliğimiz yeterince faydalanamamaktadır. Bunun sebebi ise halen gönüllülük esasına dayalı olan üyeliğin mecburi hale getirilmemesinden kaynaklanmaktadır. Türkiye’deki tüm üreticilerin birliklere üye olması gerekmekte fakat üreticilerin bulunduğu illerde birliklerin olmaması nedeniyle bu sağlanamamaktadır. Türkiye genelinde üretim yapanlar üzerinden destek kesintisi yapılması gerekirken, içinde bulunan durum yüzünden yapılamamakta ve Merkez Birliğine de yeterli miktarda destek gelmemekte veya ülke genelinde verilen destek miktarına göre eksik gelmektedir.

• En kısa sürede il birliklerinin kurdurulması zorunlu hale getirilmelidir. Yeterli sayıya ulaşamayan illerde ise en yakın üretici birliği olan yere üye olmasının sağlanması gerekmektedir.

• Birliğe üye olan üreticilerin üye olmayan üreticilerden ayrıcalıklarının olması sağlanmalıdır.

✓ İlçe müdürlüklerindeki teknik personele yetki verilerek projelerin kontrol ve denetimleri etkin hale getirilebilir. İlçe müdürlüklerine mutlaka ilçe müdür yardımcısı kadrosu verilmesi gerekmektedir. İlçe müdürü göreve gittiğinde, makamında bulunmadığı zamanlarda yetkili birinin olmaması sorun oluşturmaktadır.

✓ Üreticinin hangi kalitede yem aldığını bilmesi ve ona göre kendine uygun markayı seçmesi önemli bir husus olmasına rağmen üretici aldığı yemi ancak kullandıktan sonra fikir sahibi olabilmektedir. FCR değerlerini hasattan sonra görebilmekte ve yemin performansını buna göre değerlendirebilmektedir.

• Üreticinin aldığı yemin içeriğinden emin olması için ihtiva ettiği protein değerinin yüzde kaç hayvansal menşeli, yüzde kaç bitkisel menşeli, protein ve yağ kaynaklarının bilgisi, yemin sindirilebilirlik değeri belirtilmeli ve etikete yazılması mecburi hale getirilmelidir. Böylece üretici yemin hem fiyatını hem de içeriğini karşılaştırıp kendi üretim şekline uygun olanı seçebilecek ve üretimdeki yem maliyeti oranını aza indirebilecektir.

✓ Damızlık ıslahının devlet eliyle yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Hastalıktan ari damızlık tesislerinin oluşturulması için desteklemenin araştırma enstitülerinin takibinde, izlenmesinde ve onların kontrolünde belki üniversitelerden yardım alarak ve üreticileri de içinde bulunduracak model geliştirilmesi gerekmektedir.

• Hastalıktan ari damızlıkların ilk olarak elde edilmesi, bu elde edilen damızlıkların üreticilere dağıtılarak, havzalarda hastalıktan arileştirilmiş işletmelere damızlık temininin bakanlığımıza bağlı enstitülerce yürütülmesi ve bunun desteklenmesi çok önemlidir. Ülkemizde bakanlıkça belirlenecek havzalardan başlayarak bunu yapabileme imkanımızın var olduğu bilinmektedir. Önerilen uygulama hayata geçirildiğinde alabalık üreticisine ve sektöre; ıslah konusunda örnek teşkil edecek ve en büyük destek bu şekilde sağlanacaktır.

✓ İzmir, Muğla ve Aydın illerinde bulunan balık çiftliklerinin kullanmakta oldukları kıyı lojistik tesisleri ve iskeleleri için gerekli izinler verilmelidir.

✓ Bölgelerimizde üretilen ve tüketilen su ürünleri miktarları, Pazar durumu, tüketim alışkanlıkları ile ilgili araştırmalar ve anketler yapılarak bu konuda sağlıklı bilgilerin temin edilmesi, sağlanması ve devletimizce sağlanacak tanıtım desteği ile halen çok düşük olan su ürünleri tüketimi arttırmaya yönelik tüketimi teşvik edici çalışmaların ve tanıtım kampanyalarının yapılması gerekmektedir.

✓ Su ürünleri yetiştiricilik işletmelerinin büyük bir kısmı “destekleme tebliği” çerçevesinde, devletten alacağı desteği temlik ederek %85 oranında “temlik kredisi” kullanmaktadır. Üretici aldığı bu kredi ile tesisin yem ihtiyacı, personel gideri vb. işletme

giderlerinin önemli bir kısmını karşılamaktadır. Kararname de “bu kapsamda yapılan tarımsal destekleme ödemeleri kamu kaynağı olduğundan hak sahibinin hesabına aktarılmadan önce haciz/icra ve temlik vb. işlemler yapılamaz” ibaresi yer almaktadır. Banka bu maddeye istinaden destek karşılığı temlik kredisini vermemektedir.

- Ülke ekonomisine katkı sağlayan, emin adımlarla büyüyen ve gelişen bir sektör olarak sıkıntıların giderilmesi için ya kararnamede geçen “temlik” kelimesinin kaldırılması ya da “su ürünleri sektörü hariç” ifadesi getirilmelidir.

- ✓ Plansız üretim en büyük sorunlardandır. Üreticiler üretim dönemlerinde işletmenin fiziki kapasitesi kadar üretim yapmayı planlama konusunda zayıf kalmaktadır. Sektördeki birçok firma hiçbir planlama ve Pazar araştırması yapmaksızın üretim yapmaktadır. Yoğun stok yapan işletmeler, arz talep dengesini sağlayamamakta ve buna bağlı olarak fiyat düşüklüğü sorunu yaşamaktadır.

- Üretim ve pazarlama bir bütün olarak ele alınmalı ve birlikte planlanmalıdır. Bu konuda gerekirse bakanlığımız tür, kapasite ve bölge bazında kısıtlama ve yaptırım uygulamalıdır.

- ✓ İşletmelerde çalışan teknik personeller dokümantasyon konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması nedeniyle verilen bilgilerin güvenilirliği konusunda sorun yaşanmaktadır.

- Kayıtlar düzenli tutulmalı, üretim kontrol altına alınmalıdır. Kuluçkahane ve çiftlik çalışanlarının bu konuda hizmet içi eğitimden geçirilmesi ve hijyen uygulamalarının düzenli bir şekilde takip edilmesi gerekmektedir.

- ✓ Balık sağlığında en önemli unsurlardan biri de nakil araçlarıdır. Nakil araçlarının kayıt altına alınması, belli bir standarda getirilmesi ve kontrolünün yani vizesinin zamanında yaptırılması, dezenfeksiyon şartlarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu duruma bir standart getirilerek bunların ruhsatlı ve vizelelere bağlanması gerekir.

- ✓ Kontrollü olarak üretim yapılmalı, balığın hasat edilmesinden işlemesine kadar geçen süreçte belirlenen şartlara ve kurallara uygun bir şekilde doğru yapılması ve çevreye zarar vermeden uygulanması ve ayrıca bu konuda sektörün kendi otokontrol sistemini kurması gerekmektedir.

- ✓ Kaliteli sulara yetişen balıkların üretiminde; tesisler kurulurken kullanılan suyun niteliği, deşarj yeri, hazırlanan ÇED raporu ve verilen taahhütnameler dikkate alınarak çevre izninden muaf tutulmalıdır.

- ✓ Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizde, her bir denizimizin farklı oşinografik özelliklere sahip olması nedeniyle, “Denizlerde Balık Çiftliklerinin Kurulamayacağı Hassas Alan Niteliğindeki Kapalı Koy ve Körfez Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik” ve “Denizlerde Kurulan Balık Yetiştiriciliği Tesislerinin İzlenmesine İlişkin Tebliğin” yeniden değerlendirilmesi ve revize edilmesi gerekmektedir.
- ✓ Denizlerdeki balık çiftliklerinin izlenmesinin “bölgesel” olarak yapılması ve izlemenin konu uzmanlarınca, belirlenen sabit istasyonlardan düzenli olarak yapılması gerekmektedir.
- ✓ Bakanlık taşra teşkilatında kıyı illeri ile sektörün yoğun faaliyet gösterdiği illerde Balıkçılık Teknolojisi/Su Ürünleri Mühendisi kadroları güçlendirilmelidir.
- ✓ Yeni türlerin yavru üretimindeki sorunların aşılması için özel sektör ile üniversite iş birliği sağlanarak Ar-Ge projeleri artırılmalıdır.
- ✓ Tatlı sularda alternatif türler olarak mersin balığı, karadeniz alabalığı, şabut, yayın balığı ve karabalık gibi yerel türlerimiz değerlendirilmeli, denizlerde ise orkinos, sarıkuyruk, lahoz, sargos gibi balıkların larva ve porsiyonluk yetiştiriciliği geliştirilmelidir.
- ✓ Yetiştiriciliği yapılan türlerde ülkemiz şartlarına uyumlu hatlar geliştirilmeli, ticari değeri yüksek olan yerel türlerde ıslah ve balıklandırma merkezleri kurulmalıdır.
- ✓ Ülkemizdeki yetiştiricilik işletmelerinde hastalık haritası çıkarılmalı ve hastalıkların yayılmasının önlenmesi için tedbirler geliştirilmelidir.
- ✓ Balık hastalıkları teşhisi için veteriner kontrol enstitülerinin alt yapıları güçlendirilmelidir. Teşhis laboratuvarlarının sayısı artırılmalı, bu konuda çalışan birimlerde metot birlikteliği sağlanmalıdır.
- ✓ İklim değişikliğinin ülkemizde doğal ekosisteme etkisi ile avcılık ve yetiştiricilik üretimine etkileri araştırılmalıdır.
- ✓ Yetiştiricilerin bilgi birikimini arttırmak için; damızlık yönetimi, besleme, balık hastalıkları, balık nakli gibi konularda bir program çerçevesinde eğitimler düzenlenmelidir.

SPONSORLARIMIZ

- İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMÜLLER İHRACATÇILAR BİRLİĞİ
- KUZUOĞLU & MARŞİS GRUP
- KILIÇ DENİZ ÜRÜNLERİ A.Ş.
- SAMSUN VE SİNOP LLERİ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ
- GÜMÜŞHİSAR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM İHRACAT VE İTHALAT A.Ş.
- KAYSERİ İÇSU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ
- ÖZCAN KARBİŞLER TİP ÇİHAZLARI SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- TARSİM - Tarım Sigortaları Havuzu
- T. C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
- HF SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM TİC. LTD. ŞTİ.
- 24 ÖZEL EĞİTİM DANIŞMA
- AKYATEK SU ÜRÜNLERİ TURİZM SAN. VE TİC. A. Ş.
- BODRUM VE MİLAS SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ
- BURDUR İÇSU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ
- ÇANTEK SOĞUTMA SİSTEMLERİ
- JUMO ÖLÇÜ SİSTEMLERİ VE OTOMASYON SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
- KARŞOM SU ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.
- KIZILIRMAK SU ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- NOORDZEE SU ÜRÜNLERİ İHR. SAN. VE TİC. A.Ş.
- SKRİTTİNG YEM ÜRETİM A.Ş.
- AKYAPLAST PLASTİK VE DENİZLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- ÇAKIR BALIKÇILIK MALZ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- DİFNE TUR SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM İTHALAT İHRACAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
- KÜTAYYA İÇSU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ
- MEĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ
- BERHAN GIDA TEKSSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.
- HİDROVİN VİNC MAK. OTD. SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ
- MİRCAN MARİNE BALIKÇILIK SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.
- OYTAH TARIM HAYVANCILIK SU ÜRÜNLERİ GIDA NAK. İNS. TUR. SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.
- STENSVİK TÜRKİYİ DENİZ EKİPMANLARI
- FET ELEKTRONİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ./ ALABALIK KULÜÇKA DOLAPLARI
- NİKTAR YEM VE YEM KATRI MAD. GIDA HAYV. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
- PHARMAQ VETERİNER ECZA DEPOSU
- SEF SU ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.

7. SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÇALIŞTAY PROGRAMI

27 Şubat - 02 Mart 2019

ANTALYA

2. GÜN – 01 Mart 2019, Cuma		
HÖTÜRUM – Yetiştiricilik Oturum Başkanı: Osman PAZILAK SUYUMERBER Yürütürm Kurulu Üyesi		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
09:30 – 10:40	Klasik Davetme Davetimi Prof. Dr. M. Akar KADIRGÖLÜ	ITE Ulaşık ve Üzüm Bilimsel Fakültesi Mühürsenler Mahallesi AİBİ
10:00 – 10:20	Diğer Su Ürünleri Yetiştiriciliği Mevcut Durum ve Geleceğe Yönelik Beklentiler – 2030	Dr. Aydin ÖZDEMİR
10:20 – 10:40	Su Ürünleri Sığdırma	Uğurhan AÇAR (Özel Sektör)
10:40 – 11:00	Ara	
HÖTÜRUM – Damazlık İhtisarını Gözetim ve Yürütme Ürünü Oturum Başkanı: Alişir ŞERİF SUYUMERBER Yürütürm Kurulu Üyesi		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
11:00 – 11:20	Yapay ÇAVDAK	Yıldırım Su Ürünleri Mühürsenler Mahallesi Etiler
11:20 – 11:40	Keçisi Davet (İhtisar)	Sonay / Akar / Yılmaz (Özel Sektör)
11:40 – 12:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Dr. Hilmiye SUNGÜL
12:00 – 12:15	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hüseyin DENİZ
12:15 – 14:00	Öğle Yemeği	
HÖTÜRUM – İhtisar ve Pazarcılık Oturum Başkanı: Mustafa ÖZGÜC SUYUMERBER Yürütürm Kurulu Üyesi		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
14:00 – 14:20	Etiler Su Ürünleri Mevcut Durum	E. Derya TAYFUN
14:20 – 14:40	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Tolpa VURAL
14:40 – 15:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Hilmiye YILDIRIM
15:00 – 15:20	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. İsmail MERT
15:20 – 15:40	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Barak ÖZCAN
15:40 – 16:00	Ara	
16:00 – 19:00	Panel ve Değerlendirme (İhtisar Aktarı) Oturum Başkanı: Dr. M. Alişir PAZILAK Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü	

1. GÜN – 28 Şubat 2019, Perşembe		
Açılış – Saygı Durumu ve İhtisar Marşı - Saygıya Gönderme Açılış Konuşması (SUYUMERBER Yürütürm Kurulu Başkanı) - Kurum Başkanları (Özel Sektör) Sözlüğü		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
10:00 – 11:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
11:30 – 14:00	Öğle Yemeği	
HÖTÜRUM – Su Ürünleri Genel Kurulu Oturum Başkanı: Mehmet Şişir YILMAZ Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
14:00 – 14:20	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
14:20 – 14:40	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
14:40 – 15:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
15:00 – 15:30	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
HÖTÜRUM – Balık Sığdırma Oturum Başkanı: Uğurhan AÇAR SUYUMERBER Yürütürm Kurulu Üyesi		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
15:30 – 16:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
16:30 – 16:50	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
16:50 – 17:10	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
17:10 – 17:30	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
17:30 – 18:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
HÖTÜRUM – Yem ve Besleme Oturum Başkanı: Prof. Dr. İbrahim DİLİÇ İhtisar Uygulama Bilimler Üniversitesi Balıkçılık		
Saat	Sorumlu Adı	Kurum Kuruluşu
18:00 – 18:20	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
18:20 – 18:40	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
18:40 – 19:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL
19:00	Keçisi Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Dr. Hilmiye SENGÜL

KATILIMCI LİSTESİ

ABDULLAH DEMİR	EĞİRDİR SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
ABDULLAH MUTLU	BURDUR TARIM ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ABDULLAH TURAK	KIRŞEHİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
ABDULLAH ÜNLÜ	BATI AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	MÜDÜR
ABDURRAHMAN ÇETİNKURŞUN	AFYONKARAHİSAR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
ABDÜLSEMAZ TUNÇ	TUNÇ ALABALIK SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	YÖNETİCİ
ABDİN FİDAN	DENİZLİ İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
ADNAN TEMURÇİN	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	ŞOFÖR
ADEM AKŞİT	HİDROVİN VİNÇ MAK. OTO. SAN. VE LTD. ŞTİ	TEKNİK MÜDÜR
ADEM YAVUZ SÖNMEZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
AHMET ABDULLAHOĞLU	AZER SU ÜRÜNLERİ	FİRMA SAHİBİ
AHMET ATEŞTEPE	KÜTAHYA İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
AHMET BARIŞ	VAN İL ORMAN VE TARIM MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
AHMET BİNGÖL	YAKAMOZ ALABALIK	MÜHENDİS
AHMET DEMİR	BİOMAR SAGUN YEM SAN. TİC. A.Ş.	DOĞU BÖLGESİ SATIŞ VE TEKNİK DES. UZMANI
AHMET KOCAKAPLAN	DENİZLİ ÇİVRİL İLÇE TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
AHMET ÖZEN	ÜZÜMDERE ALABALIK	ŞİRKET MÜDÜRÜ
AHMET ÖZYAŞAR	SİNERJİ GIDA	GENEL MÜDÜR
AHMET SERMED	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
AHMET SAGUN	SAGUN GROUP	

AHMET YÜCEL	S.S.YAPAĞLI KÖYÜ TARIMSAL K.KOOP.	
AKIN BELGEN	MALATYA TARIM ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
AKIN ÖZCAN	ÖZCAN KARDEŞLER TİP CİHAZ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	FİRMA SAHİBİ
ALASTAIR CONWAY	ROPNER INSURANCE SERVICE	MANAGER
ALİ AYAR	TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DAİRE BAŞKANI
ALİ İHSAN KOF	CANLAR ALABALIK	
ALİ KAVARACI	MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	
ALİ KÖKSAL	ÇED, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	VETERİNER HEKİM
ALİ YILDIRIM	MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	
ALİM CAN	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
ALPASLAN YAVUZCAN	SİNOP İL TARIM VE ORMAN MÜD	YÜKSEK MÜHENDİS
ALPER ALP	SAKARYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
ALPER DEMİRCAN	AKVA GROUP	SATIŞ MÜDÜRÜ
ALPER SERMED	MARSİS SU ÜRÜNLERİ	
ARİF BIYIK	ISPARTA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
ARİF ENDER DOYUK	AYDIN TARIM ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	VETERİNER HEKİM
ASIM KARABULUT	ANTALYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ
ASLIHAN BEKTAŞ	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	MÜHENDİS
ATA ÖZCAN	ÖZCAN KARDEŞLER TİP CİHAZ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	FİRMA SAHİBİ
ATILLA ERTÜRK	TAYGUN LTD ŞTİ	ŞİRKET MÜDÜRÜ
ATILLA ÖZDEMİR	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM ÖRGÜTÜ (FAO)	UZMAN

AYHAN ALP	AYHAN ALP SU ÜRÜNLERİ	ÜRETİCİ
AYHAN EKİZ	FETHİYE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
AYKAN BORA ŞEN	PHARMAQ	İŞ BİRİMİ LİDERİ
AYLİN VELİOĞLU	İYİ TARIM UYGULAMALARI VE ORGANİK TARIM DAİRE BAŞKANLIĞI	ZİRAAT YÜKSEK MÜHENDİSİ
AYŞEGÜL KUBILAY	İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
AYŞEGÜL DİLARA GÖKÇE	MARINNE FOODS CORPORATION	TERCÜMAN
AYŞEN KILIÇ BOZAN	KILIÇ SU ÜRÜNLERİ	
AYŞENUR AVANOĞLU	HAMDİ KÜÇÜK A.Ş.	
AYTEKİN SÖZEN	FURKAN SU ÜRÜNLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ	YÖNETİM KURULU BAŞKANI
BAHAETTİN BOLEL	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
BARİŞ KEMAL YÜCEL	DEREN SU ÜRÜNLERİ A.Ş.	FİRMA SAHİBİ
BARİŞ KURUÇELİK	AKERKO SU ÜRÜNLERİ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
BAYRAM DAŞGIN	KÖYCEĞİZ İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
BAYRAM SANCAR	TRABZON İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
BEDRİ AKAGÜNDÜZ	AK-YA DENİZCİLİK VE SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	
BEKİR KARAOSMANOĞLU	SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜR YARDIMCISI
BEKİR YÜCEL TANRIKULU	SINOP İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜR YARDIMCISI
BİROL YILMAZER	KIRKLARELİ TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
BORA KARABALIK	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM UZMANI
BORGE SORAAS	AQUAOPTİMA	CEO
BUKET YAZICIOĞLU ALTINTAS	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	GENEL SEKRETER
BURAK ÖZCAN	CANTEK	PAZARLAMA DİREKTÖRÜ

BÜLENT AFŞAR	TRABZON İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
BÜLENT YILMAZ	GERZE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜD.	YÜKSEK MÜHENDİS
CEBRİL AKÇA	BANAZ İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
CEBRİL SONAR		SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİSİ
CELAL ATEŞ	MUĞLA SITKI KOÇKAN ÜNİVERSİTESİ	DEKAN
CELAL DEMİR	GÜMÜŞDOĞA SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM İHRACAT VE İTHA-LAT A.Ş.	MÜHENDİS
CEM KADEŞ	AQUAPENA SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSLİK VE DANIŞ-MANLIK	GENEL MÜDÜR
CEM NASİB ÇAVDAROĞLU	NERTFARMA & İSTANBUL GLOBAL İLAÇ	FİRMA ORTAĞI
CEM KOYUNOĞLU	ANTALYA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	
CEM YOLYAPAN	TV 8.5	BALIK DEDEKTİFİ
CEMALİ ÇETİN	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİ-Ğİ	MÜHENDİS - MİSAFİR
CENK ARZUMAN	STEİNSVİK	SATIŞ VE PAZARLAMA MÜDÜRÜ
CEVAT YILMAZ	ELAZIĞ TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
CEVDET İNCEOĞLU	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	
CEYHUN GENCER	ALLTECH BİYOTEKNOLOJİ	MÜHENDİS
CUMA CEMİLOĞLU	DENİZ BALIK ÜRETİM TESİSİ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
CUMA MERCAN	ANTALYA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	
DEMİR ALPAY	İZMİR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	GENEL SEKRETER
DENİZ TULUK	DOMANIÇ TARIM VE ORMAN İLÇE MÜD.	İLÇE MÜDÜRÜ
DERYA EVİN	GIDA KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - HAYVAN VE HAY-VANSAL ÜRÜNLER SINIR KONTROL DAİRE BAŞKANLIĞI	MÜHENDİS
DERYA YOLYAPAN	TV 8,5	BALIK DEDEKTİFİ

DEVLET FEDEKAR	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ZİRAAT Y. MÜHENDİSİ
DEVİRİM ALTINTAŞ	TRABZON İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	İŞLETME SAHİBİ
DİLEK ERDİN ELİVAR	CTR ULUSLARARASI BELGELENDİRME VE DENETİM LTD ŞTİ	ÜRÜN BELGELENDİRME MÜDÜRÜ
DİLHAR AKKUZU	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
DOĞAN MEKE	EGEMAR	
DURALI ERASLAN	AKDENİZ SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ÜRT. VE EĞT. ENS. MÜD.	TEKNİK KOORDİNATÖR
DURALI KOÇAK	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	MÜŞAVİR
EKREM SAM	KAYSERİ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
EMEL AKSOY GÜNDEMİR	EMEL BALIK VE BALIK AĞI A.Ş.	
EMİN ERDEN	HEFA İNŞAAT LTD. ŞTİ	ŞİRKET MÜDÜRÜ
EMİN KÖSE	MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	
EMİNE DENİZ	MUĞLA KÜLTÜR BALIKÇILARI DERNEĞİ	
EMRAH KAYMAZ	KAYMAZ ALABALIK	FİRMA SAHİBİ
EMRAL CÖMERT	NERTFARMA & İSTANBUL GLOBAL İLAÇ	FİRMA ORTAĞI
EMRE DÖN	BODRUM TARIM ORMAN İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ENDER ŞAHİN	NARLI ALABALIK	
ENES ATMACA	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
ENES BAYSAL	FETHİYE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ENES GÜN	CANTEK	
ENGİN ÇAKMAK	KEŞAN TARIM VE ORMAN İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ENGİN DERYA TAYFUN	GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜNLER SINIR KONTROL DAİRE BAŞKANLIĞI	DAİRE BAŞKANI

ENGİN MARAŞLI	SEYDİKEMER İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
ENVER AYDIN	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜR YARDIMCISI
ENVER ŞAHİNGÖZ	ENKA SU ÜRN. ÜR TİC. LTD. ŞTİ.	ŞİRKET YETKİLİSİ
ERAY ÖREN	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ÖZEL KALEM
ERBİL BAŞRUH	MUĞLA KÜLTÜR BALIKÇILARI DERNEĞİ	DANIŞMAN
ERCAN KÜÇÜK	TRABZON SU ÜRÜNLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENS.	ENSTÜTÜ MÜDÜRÜ
ERDAL ARSLAN	DSİ ETÜT, PLANLAMA VE TAHSİSLER DAİRESİ B.	METEOROLOJİ MÜHENDİSİ
ERDEM ÖZSOY	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	YÜKSEK MÜHENDİS
ERDİNÇ ÜNLÜ	TUNCELİ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKAN YARDIMCISI
ERGÜL KESER	AFYONKARAHİSAR İL TARIM VE ORMAN MÜD.	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
ERGÜN AKDENİZ	DALAMAN İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
ERHAN AKDOĞAN	YAKAMOZ ALABALIK	MÜHENDİS
ERHUN YAKAR	AK - YA DENİZCİLİK VE SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	
ERİK DIAZ GONDRA	HİPRA	
ERSAN ÜSTÜN	NERTFARMA & İSTANBUL GLOBAL İLAÇ	
ERSEN KORKMAZ	AKVAPLAST PLASTİK	GENEL KOORDİNATÖR
ERSİN ARAS	KM ARAS ALABALIK ÜRT. PAZ. LTD. ŞTİ	ŞİRKET MÜDÜRÜ
ERTUĞRUL ÇAKIR	ÇAKIR BALIKÇILIK MALZEMELERİ LTD. ŞTİ	ŞİRKET SAHİBİ
ERTUĞRUL GÜNDOĞDU	STEINSVİK	GENEL MÜDÜR
ERTUĞRUL POLAT	AYDIN TARIM ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
ESİN ADAMCİL	KILIÇ DENİZ ÜRÜNLERİ	
EŞREF ARSLAN	MİLAS İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
EYYÜP KIRGIL	KIRGIL ALABALIK	İŞLETME SAHİBİ
FADİME GÖKTÜRK	SAMSUN VE SINOP SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİR- LİĞİ	

FAHRİ KAYA	SÜTÇÜLER ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	MÜDÜR
FARUK COŞKUN	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU BAŞKANI
FARUK ERGÜT	ALABALIK ÜRETİCİSİ	
FATİH BOZKURT	AYHAN SU ÜRÜNLERİ	İŞLETME MÜDÜRÜ
FATİH MADEN	ÇAMELİ ALABALIK ÜRETİCİLER BİRLİĞİ	BAŞKAN
FATİH ÖZÇETİN	KÜTAHYA İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	
FATİH YÜKSEL	ARTUĞ SU ÜRÜNLERİ	MÜHENDİS
FATMA İŞİK	DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	
FATMA ÖZNR ULUSOY	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
FERDİ KARA	KARSOM SU ÜRÜNLERİ A.Ş.	İŞLETME MÜDÜRÜ
FERHAN YILMAZ	YILMAZ SU ÜRÜNLERİ VETERİNER KLİNİĞİ	İŞLETME SAHİBİ
FERHAT GÜLERYÜZ	ÖZCAN KARDEŞLER TIP CİHAZ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	
FERİT ÖMER TIRYAKIOĞLU	AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	AB UZMANI
FERİT ÖZTUNÇ	VAN İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	AVUKAT
FERRAHİ SARAÇOĞLU	AZER SU ÜRÜNLERİ	MÜHENDİS
FETHİ ATAY	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
FİLİZ ÇAKMAK	LLOYD'S REGİSTER GÖZETİM LTD. ŞTİ.	MÜŞTERİ HİZMETLERİ MÜDÜRÜ
FULYA ERDİM	GÜMÜŞHANE ŞİRAN İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
GÖKÇE KAHRAMAN TÜKETMEZ	TARSİM ANTALYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	BÖLGE MÜDÜR YARDIMCISI
GÖKHAN ALPARSLAN	NERTFARMA & İSTANBUL GLOBAL İLAÇ	
GÖKHAN ELGİN	ELGİN SU ÜRÜNLERİ	FİRMA SAHİBİ
GÖKHAN SEVİM	NERTFARMA & İSTANBUL GLOBAL İLAÇ	ÜRÜN YÖNETİCİSİ

GÖKMEN AKGÜL	MERCAN MARİNE BALIKÇILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	ŞİRKET MÜDÜRÜ
GÖNÜL SANİYE ÖZOK	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ZİRAAT Y. MÜHENDİSİ
GÖRKEM DALKIRAN	TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU	BİRİM AMİRİ
GÖZDE NAZ YERLİ	YERLİ SU ÜRÜNLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
GÜL TUNÇER	TOB İSPARTA İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
GÜLAY TALAY	İNVE EURASIA A.Ş	
GÜLDEN ATALAYOĞLU	BURDUR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
GÜLHAN ÇAT	TUNCELİ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
GÜLTEKİN ÖZGEN	ST SİGORTA AR. HİZ. LTD. ŞTİ.	ŞİRKET MÜDÜRÜ
GÜLŞAN AMANET ERGÜL	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Y. MÜHENDİS
GÜNER GALİPOĞLU	AKVAPLAST PLASTİK	GENEL MÜDÜR
GÜNGÖR MUHTAROĞLU	AKVATEK	
GÜREL NEDİM ÖRNEKÇİ	ELAZIĞ SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ	TEKNİK MÜDÜR YARDIMCISI
GÜZEL YÜCEL GIER	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DENİZ BİLİMLERİ VE TEK. ENS.	ÖĞRETİM ÜYESİ
HABİP MURUZ	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
HACI AHMET KAYA	TRABZON İÇ SU ÜRÜN. ÜRETİCİ BİRLİĞİ	İŞLETME MÜDÜRÜ
HACI BAYRAM GÜNEŞ	BURSA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
HACI ÇETİN	KAHRAMANMARAŞ TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
HACI PAŞA TUĞYAN	ELAZIĞ TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
HAKAN AÇAR	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
HAKAN ADAMCIL	KILIÇ DENİZ ÜRÜNLERİ	İCRA KURULU BAŞKAN YRD.
HAKAN ARSLAN	ÖZEL SEKTÖR	ŞİRKET MÜDÜRÜ

HAKAN ÇAĞLARIRMAK	GÜMÜŞDOĞA SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM İHRACAT VE İTHA-LAT A.Ş.	SATIŞ PAZARLAMA
HAKAN ERDAL	TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU	
HAKAN TOSCALI	AQUAKÜLTÜR	FİRMA SAHİBİ
HAKKI GEDİK	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZİN İRTİFAK DAİRESİ	
HALİD ALAYLI	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	SU ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ
HALİL AKDEMİR	GÜMÜŞDOĞA SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM İHRACAT VE İTHA-LAT A.Ş.	PROJELER VE YATIRIMLAR KO-ORDİNATÖRÜ
HALİL ŞEN	EGE ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	DEKAN YARDIMCISI
HALUK ERTAMAY	TAMAY SAN VE TIC KOLL STI	GENEL MÜDÜR
HAMİT ÇOŞKUN	DALAMAN İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
HAMZA POLAT	TRABZON SU ÜRÜNLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜ-SÜ	BÖLÜM BAŞKANI
HANİFİ UĞUR	GAZİANTEP İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
HARUN KURUL	NORMFEED YEM AŞ	SATIŞ MÜDÜRÜ
HASAN CURA	AKVA GROUP	GENEL MÜDÜR
HASAN HÜSEYİN ATAR	ANKARA ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
HASAN KUZUOĞLU	RİZE İÇ SU ÜRÜNLERİ YEİŞTİRİCİLERİ. ÜRETİCİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
HASAN MURAT YATALAKOĞLU	GÖKSUN SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	ŞİRKET MÜDÜRÜ
HASAN SARİTEKELİ	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	
HASAN SUKUŞU	AGENOR SU ÜRÜNLERİ	İŞLETME SAHİBİ
HASAN UZUN	DOMANIÇ TARIM VE ORMAN İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
HAYRİ DENİZ	MUĞLA KÜLTÜR BALIKÇILARI DERNEĞİ	PROJE KOOR.
HAYRİ YILMAZ	TARIMSAL DESTEKLEMELER DAİRE BAŞKANLIĞI	DAİRE BAŞKANI
HIDİR ÇUBUK	ESKİŞEHİR TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
HIDİR KARAKAŞ	HAZINE VE MALİYE BAKANLIĞI	

HİDAYET BEDİR HANOĞLU	VAN İL ORMAN VE TARIM MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
HİKMET COŞKUN	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	
HİLAL GÜNDOĞDU	STEINSVİK	
HÜLYA ESENBÜĞA	ERZURUM TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	YÜKSEK MÜHENDİS
HÜLYA TURAN	SİNOP ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
HÜSEYİN ÇAKIR	ÇAKIR BALIKÇILIK MALZEMELERİ LTD. ŞTİ	ŞİRKET SAHİBİ
HÜSEYİN İNAN	İNANLAR SU ÜRÜNLERİ	FİRMA SAHİBİ
HÜSEYİN KILINÇ	NEKTAR YEM	
HÜSEYİN SALİHOĞLU	TRABZON İÇ SU ÜRÜN. ÜRETİCİ BİRLİĞİ	BİRLİK GENEL DANIŞMANI
HÜSEYİN SEVGİLİ	AKDENİZ SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ÜRETME VE EĞİTİM ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİS
HÜSEYİN URÇUK	BİOMAR SAGUN YEM SAN. TİC. A.Ş.	AKDENİZ BÖLGESİ SATIŞ VE TEKNİK DESTEK UZMANI
HÜSEYİN YILDIRIM	MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
İBRAHİM ASLANBAY	MURADIYE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ.	İLÇE MÜDÜRÜ
İBRAHİM DİLER	İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	REKTÖR
İBRAHİM MOTUGAN	GÜMÜŞDOĞA SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM İHR. VE İTH. A.Ş.	SATIŞ PAZARLAMA
İCABİ ÇAĞAN	SAMSUN TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
İHSAN BOZAN	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI
İHSAN ERDEM	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
İLHAN AYDIN	TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI
İLHAN GÜRHAN	DEMİRKAN SU ÜRÜNLERİ	MUHASEBE MÜDÜRÜ
İLKER COŞKUN	HF SU ÜRÜNLERİ	

İLKER YILDIRIM	YOMRA SU ÜRÜNLERİ	
İLYAS KILIÇ	AKUA-MED SU ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ	FİRMA SAHİBİ- MÜHENDİS
İRFAN BAHADIR AKSU	İNVE EURASIA A.Ş	
İRFAN ERDEN	KARTALKAYA ALABALIK	ŞİRKET SAHİBİ
İŞHAK GENÇBAY	FURKAN SU ÜRÜNLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ	GENEL MÜDÜR
İSMAIL ÇATALBAŞ	TEKİR ALABALIK ÜR. PAZ. VE TİC LTD. ŞTİ	FİRMA YETKİLİSİ
İSMAIL DUMANKARA	NEJAT DEDE ALABALIK ÇİFTLİĞİ	İŞLETME SAHİBİ
İSMAIL KÜÇÜK	DSİ ETÜT, PLANLAMA VE TAHSİSLERİ DAİRESİ BAŞKAN- LIĞI	METEOROLOJİ MÜHENDİSİ
İSMAIL MERT	İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ	DANIŞMAN
İSMAIL SEZGİN	SEZGİN ALABALIK TURİZM İŞLETMESİ	FİRMA SAHİBİ
İSMAIL TURAN	HATAY İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
İSMAIL TÜRK	AMASYA TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
İSTİKLAL GÜL	ANTALYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	TEKNIKER
İZZETTİN ASLAN	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
KADİR ÖZDEMİR	MANİSA TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
KAMURAN KOCAMAN	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
KEMAL BİRGE	İĞDIR TUZLUCA İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
KEMAL CEM PÜLTEN	AQUA LIFE OF TURKEY DERGİSİ	
KEMAL PALA	VAN İL ORMAN VE TARIM MÜD	
KENAN YILDIZ	MUĞLA ALABALIK YET. BİRLİĞİ	
KEREM BOZKURT	CANTEK	
KİSMET KARKIN	İSPARTA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
KORAY TUÇDAN	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ

KÖKSAL ENGİNSU	MİLAS İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	
KUBİLAY AKALIN	YEM DAİRE BAŞKANLIĞI	ÇALIŞMA GRUP SORUMLUSU
LATİFE EBRU GÜRPINAR	HİPRA	
MAHIR KANYILMAZ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DAİRE BAŞKANI
MAHMUT ELP	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	DEKAN
MAHMUT ALTIPARMAK	ÖZEL SEKTÖR	ŞİRKET SAHİBİ
MAHMUT ASLAN	ISPARTA İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
M.ALİ AKYAZ	OMEGA 61 SU ÜRÜNLERİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
M.OĞUZ KILINÇASLAN	MERCAN MARİNE BALIKÇILIK SAN. TİC. LTD. ŞT.	ŞİRKET MÜDÜRÜ
M. SELİM IŞIK	MERCAN MARİNE BALIKÇILIK SAN. TİC. LTD. ŞT.	MÜHENDİS
M. ŞÜKRÜ TOKLU	ANTALYA İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
M. YEŞİM ÇELİK	SINOP ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
MEHMET ARAS	KAHRAMANMARAŞ İÇ SU YET. VE ÜRT. BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
MEHMET ALİ AKPINAR	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
MEHMET AKYILDIZ	HADRON TARIM SU ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.	ŞİRKET SAHİBİ
MEHMET ÇABUK	KASTAMONU İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
MEHMET ÇATALKAYA	NARLI ALABALIK	MÜHENDİS
MEHMET DEMİREL	ŞANLIURFA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	VETERİNER HEKİM
MEHMET ERTÜRK	ADİYAMAN TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
MEHMET FATİH HACIALİBEYOĞLU	TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ZİRAAT MÜHENDİSİ
MEHMET METE YILMAZ	BAYBURT TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
MEHMET NURİ YILMAZ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI
MEHMET SALİH GÜNANCI	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
MEHMET SÜLEYMAN AĞAOĞLU	LAZSOM SU ÜRÜNLERİ	

MEHMET ŞAH ECER	AKUA-MED SU ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ	FİRMA SAHİBİ- MÜHENDİS
MEHMET RASİM İŞGÖR	ELAZIĞ TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
MEHMET ŞAHİN	NARLI ALABALIK	GENEL MÜDÜR
MEHMET YAZLIK	BERHAN GIDA AŞ	GENEL KOORDİNATÖR
MELİKE GÜR	KANYON GRUP	UZMAN VETERİNER HEKİM
MELİSA AKAL	HİPRA TÜRKİYE	VETERİNER HEKİM
MELİSSA KOCATEPE	AİR LIQUİDE GAZ SAN. VE TİC. A.Ş	
MERİÇ ALBAY	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SU BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	DEKAN
MERVE DİRİL	TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
MERVE KAPLAN	KOCAELİ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
MESUT ARABOĞA	BITLİS TARIM VE ORMAN İL.MÜD	VETERİNER HEKİM
MESUT BAYIR	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
METİN MEKE	EGEMAR	
METİN POLAT	SEYDİKEMER TARIM İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
METİN ŞİT	BALIKESİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
MICHAEL H. JENSEN	DELTA RISK	MANAGER
MİKAIL FİDAN	ARTUĞ SU ÜRÜNLERİ	FİRMA SAHİBİ
MİKDAT KADIOĞLU	İTÜ UÇAK VE UZAK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
MİNE ERGÜN	EGEMAR	
MUHAMMET DEMİR	VAN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
MUHAMMET TOĞUÇ	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
MUHAMMET BAHADIR ÖNAL	GAZİANTEP İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
MUHARREM AKSUNGUR	TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS

MUHARREM ÇETİNKAYA	BERHAN GIDA AŞ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ / TE- SİS MÜDÜRÜ
MUHARREM GÜNEŞ	ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
MUHARREM KELEŞ	YEM DAİRE BAŞKANLIĞI	MÜHENDİS
MUHARREM EMRE ŞAHİN	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHEN- DİSİ
MUKADDER GÜLER	BOLU TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
MURAT ALTUN	ENKA SU ÜRN. ÜR TİC. LTD. ŞTİ.	
MURAT DEMİRDAŞ	ERZİNCAN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
MURAT KOYUN	TUNCELİ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHEN- DİSİ
MURTEZA ÜNAL	ANTALYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	
MUSTAFA ALTUĞ ATALAY	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	GENEL MÜDÜR
MUSTAFA AYDEMİR	ISPARTA İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
MUSTAFA BAYİR	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK SEKRETERİ
MUSTAFA CELAYİR	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
MUSTAFA DEĞER	TARIM SİGORTALARI HAVUZU	ANTALYA BÖLGE MÜDÜRÜ
MUSTAFA DOĞAN	ISPARTA ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	İZİN VE İRTİFAK ŞUBE MÜDÜRÜ
MUSTAFA DOĞAN	HADRON TARIM SU ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.	ŞİRKET SAHİBİ
MUSTAFA ERBAY	ERBAYLAR BALIKÇILIK	ŞİRKET YETKİLİSİ
MUSTAFA FİDAN	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
MUSTAFA KIYE	VAN SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	TEKNIKER
MUSTAFA KÖKDUMAN	SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
MUSTAFA ÖZEN	ANTALYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜRÜ
MUSTAFA ÖZKAN	ANTALYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
MUSTAFA UĞUR KOYLU	MERSİN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ

MUSTAFA YILMAZER	JUMO	GENEL MÜDÜR
MUZAFFER KARAKAYA	AĞKAŞ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	TESİS SORUMLUSU
MUTLU AKDAĞ	HİDROVİN VİNÇ MAK. OTO. SAN. VE LTD. ŞTİ	GENEL MÜDÜR
MÜCAHİT CAN	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	
MÜGE GÖKKAYA ŞAVKLI	AİR LIQUIDE GAZ SAN. VE TİC. A.Ş	
NAİL KIRMACI	SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜRÜ
NECİP MURAT ŞAHİN	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
NECİP ÜMİT TÜRKMEN	BALIKTEKNİK SU ÜRÜN. DANIŞ. VE MAK. SAN.	FİRMA SAHİBİ- MÜHENDİS
NECLA TÜRK		UZMAN VETERİNER HEKİM
NEDİM YAZICIOĞLU	AKVATEK	KOORDİNATÖR
NEJDET KARAKUŞ	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	JEOMORFOLOG
NERGİZ ALTAN	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
NESLİHAN BİLİR	ADANA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
NESLİHAN ÖĞRETMEN	AKERKO SU ÜRÜNLERİ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
NİHAT IŞIK	DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	SAYMAN
NİHAT KURTULUŞ	AQUAKÜLTÜR	CEO
NİHAT YILMAZ	VAN SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
NİMET KAVUZ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ÇALIŞMA GRUP SORUMLUSU
NİZAMİ ÜNLÜ	TUNCELİ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
NURİ MANCAR	EGE BALIK AĞLARI LTD. ŞTİ	
NUSRET BİLGEHAN	MENAGRO TARIM VE HAYV. İNŞ. LTD. ŞTİ.	GENEL MÜDÜR
OĞUZ KARASARI	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
OĞUZHAN AKAYDIN	MESSE STUTTGART ARES FUARCILIK LTD. ŞTİ.	

OKAN BİLGİÇ	MUĞLA İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
OKAN KAYA	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
ONUR ÇELİK	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	AVUKAT
ONUR EMRE SOLAK	PHARMAÇ	GENEL MÜDÜR
ORHAN BÜLBÜL	KAHRAMANMARAŞ TARIM VE ORMAN İL MÜD	ŞUBE MÜDÜRÜ
ORHAN SARITEPE	TARIM SİGORTALARI HAVUZU	MÜDÜR
ORHAN TUFAN EROLDUĞAN	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLER FAKÜLTESİ	DEKAN
OSMAN BOZKURT	MERSİN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
OSMAN PARLAK	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
OSMAN SARIDOĞAN	ISPARTA İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
OSMAN ŞENTÜRK	TRABZON İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ÖMER GÖRPELİ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ÖMER KAHRAMAN	MUĞLA ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	SEYDİKEMER İŞLETME MÜDÜRÜ
ÖMER SÖNMEZ		
ÖMER TUNÇ	TUNÇ ALABALIK SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	YÖNETİCİ
ÖZDEN ÇELİK	S.S.YAPAĞLI KÖYÜ TARIMSAL K.KOOP.	
ÖZERDEM MALTAŞ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DAİRE BAŞKANI
ÖZGE ÇAKIR	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ŞEHİR PLANCISI
ÖZGÜR DURANSOY	TROUW NUTRITION TÜRKİYE	SATIŞ MÜDÜRÜ
ÖZKAN KEKEÇ	TEKİR ALABALIK ÜR. PAZ. VE TİC LTD. ŞT.	ŞİRKET MÜDÜRÜ
ÖZKAN ÖZBAY	ELAZIĞ SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	MÜDÜR
ÖZLE KORAN	SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİSİ	

ÖZNR DİLER	ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	
ÖZNR YILDIZ BAŞRUH	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	RAPORTÖR
PELİN SAVAŞ	CANTEK	
PINAR KARAGÖZ	BODRUM TARIM ORMAN İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
PINAR SAVAŞ SOYKÖSE	BURDUR BUCAK İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
PINAR SEVİM	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
RAİFE MELDA AKGÜNDÜZ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
RABİA UYSAL	KARAMAN TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
RASİH ECEVİR YAVUZ	MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	
RECEP ERDEN	KARTALKAYA ALABALIK	GENEL MÜDÜR
REŞAT AKGÜN	HİPRA TÜRKİYE	VETERİNER HEKİM
RIFAT CENK ÖZAŞKINLI	EC FEED	FİRMA SAHİBİ
RIZA AYDINLIK	BURSA TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
RIZVAN SÜYEK	AKDENİZ SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ÜRETME VE EĞİTİM ENSTİTÜSÜ	MÜDÜR
ROSA MARIA MERİNO PEREZ	HİPRA	
SADETTİN AYARCI	AKVAPLAST PLASTİK	OPERASYON MÜDÜRÜ
SAİT ÖZTÜNC	VAN İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
SEBAHATTİN ERGÜN	ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ DENİZ BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	BÖLÜM BAŞKANI
SEDA AYARCI	AKVAPLAST PLASTİK	AĞ İŞLETMELERİ MÜDÜRÜ
SELÇUK TAYYİP KÖSOĞLU	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
SELMAN GALİPOĞLU	AKVAPLAST PLASTİK	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI
SENAN KURT	BERHAN GIDA AŞ	YÖNETİM KURULU BAŞKANI

S.SERAP BİRİNCİOĞLU	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
SERDAR KAÇMAZ	KÜTAHYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
SERDAR REÇBER	PHARMAQ	MÜHENDİS
SERHAT TOPTAŞ	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ	RAPORTÖR
SERKAN BIÇER	HİPRA	GENEL MÜDÜR
SERKAN ERKAN	AKDENİZ SU ÜR. ARŞ. ÜRT. VE EĞT. ENS. MÜD.	MÜDÜR YARDIMCISI
SERKAN ILGAZ	KILIÇ DENİZ ÜRÜNLERİ	İCRA KURULU BAŞKAN YRD.
SERKAN KOKTAY	MESE STUTTGART ARES FUARCILIK LTD. ŞTİ.	
SERKAN KÖSE	ERZİNCAN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
SERKAN YILMAZ	STANDART TARIM	İŞLETME SAHİBİ
SERTAÇ YAPICI	GİRESUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
SEVDA TURAN	ELAZIĞ TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
SEYFALİ AĞDEPE	YOZGAT TARIM ORMAN İL MÜD	MÜHENDİS
SEYFULLAH KAÇMAZ	SİNERJİ GIDA	SATIŞ MÜDÜRÜ
SEZGİN ARSLAN	KUZAY SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	GENEL MÜDÜR
SONGÜL GÜNDOĞDU	İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
SÜLEYMAN AKHAN	AKDENİZ ÜN. SU ÜRÜNLERİ FAKULTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
SÜREYYA ÖZKIZILCIK	NUTRA YEM	
ŞABAN ÇAKMAK	TRABZON İÇ SU ÜRÜN. ÜRETİCİ BİRLİĞİ	TURİZM DANIŞMANI
ŞABAN SARIKAYA	FETHİYE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
ŞAHİN ŞENER	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZİN İRTİFAK DAİRE BAŞKANLIĞI	MÜHENDİS
ŞAKİR ÇINAR	EĞİRDİR SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ENS. MÜD	ENSTİTÜ MÜDÜRÜ
ŞAKİR FIRAT ERKAL	MUĞLA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜDÜR

ŞEMSETTİN KELEŞ	TRABZON İÇ SU ÜRÜN. ÜRETİCİ BİRLİĞİ	İŞLETME SAHİBİ
ŞENER SERİN	FET ELEKTRONİK LTD ŞTİ	FİRMA SAHİBİ
ŞENER YERLİ	YERLİ SU ÜRÜNLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ	
ŞERAFETTİN BALCI	RİZE TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ŞEREF ÇAKIR	EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	ZİRAAT MÜHENDİSİ
ŞEREF GÜÇER	TUNCELİ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ YÜKSEK MÜHENDİSİ
ŞEVKİ ULUSOY	AGENOR SU ÜRÜNLERİ	İŞLETME SAHİBİ
ŞÜKRÜ ŞENOL PARUĞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
TAMER DEMİRKAN	DEMİRKAN SU ÜRÜNLERİ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
TANER ŞEKER	KILIÇ HOLDİNG	ALABALIK DİREKTÖRÜ
TANJU ÖZDEMİRDEN	MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
TARKAN ŞENGÜL	ÖZPEKLER SU ÜRÜNLERİ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
TARKAN YILDIRIM	HY MAVİ BALIK SU ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	
TAYFUN DENİZER	TRABZON İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	İŞLETME SAHİBİ
TEZCAN AVANOĞLU	HAMDİ KÜÇÜK A.Ş.	SATIŞ PAZARLAMA
TOLGA ERYILMAZ	İYİ TARIM UYGULAMALARI VE ORGANİK TARIM DAİRE BAŞKANLIĞI	ZİRAAT MÜHENDİSİ
TUNÇAY KAYA	ELAZIĞ İLİ VE İLÇELERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ BİRLİĞİ	ALABALIK ÜRETİCİSİ
TURAN İRİŞ	VAN İÇ SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKAN YARDIMCISI
TURAN KARAHAN	ELAZIĞ İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜRÜ
TURAN TEMEL	TOKAT TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ PERSONELİ
TURGAY GÜNDEMİR	EMEL BALIK VE BALIK AĞI A.Ş.	GENEL KOORDİNATÖR
TURDAY ÖZDEMİR	MALATYA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK BAŞKANI
TURGUT EGE ÇAKIR	ÇAKIR BALIKÇILIK MALZEMELERİ LTD. ŞTİ	PAZARLAMA SORUMLUSU

TÜLAY ŞAHİN	LLOYD'S REGISTER GÖZETİM LTD. ŞTİ.	DENETÇİ
UFUK ALTINTOP	MESSE STUTTGART ARES FUARCILIK LTD. ŞTİ.	GENEL MÜDÜR
UFUK BİÇER	AYDIN TARIM ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
UĞUR TAHANCI	ENKA SU ÜRN. ÜR TİC. LTD. ŞTİ.	MÜHENDİS
UĞURHAN ACAR	ST SİGORTA AR. HİZ. LTD. ŞTİ.	RİSK YÖNETİMİ DANIŞMANI
UMUT TURUPLU	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
UTKU DURAN	BİOMAR SAGUN YEM SAN. TİC. A.Ş.	KARADENİZ BÖL. SATIŞ UZMANI
UYGAR KEMİKSİZ	ÇAKIR BALIKÇILIK MALZEMELERİ LTD. ŞTİ	MÜHENDİS
ÜLKÜ TUNÇ	TUNÇ ALABALIK SU ÜRÜNLERİ LTD. ŞTİ.	
ÜMİT ÇELİK	MESSE STUTTGART ARES FUARCILIK LTD. ŞTİ.	
ÜMİT GÜNDÜZ	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
VAHDETTİN ÇETİNER	DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	
VEDAT ERGÜN	ELAZIĞ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İL MÜDÜR YARDIMCISI
VEDAT KIRTAY	MİSYA SU ÜRÜNLERİ AŞ.	SATIŞ DİREKTÖRÜ
VEYSEL ÇAKIR	KEBAN İLÇE TARIM VE ORMAN MÜD.	MÜHENDİS
VEYSİ İPEK	BATMAN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
VOLKAN AKPINAR	MİLAS İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	VETERİNER HEKİM
VOLKAN TURAN	JUMO	SATIŞ MÜDÜRÜ
YAHYA ÇAVDAR	TRABZON SU ÜRÜNLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜ-SÜ	MÜDÜR YARDIMCISI
YAKUP KOŞAR	HİDROVİN VİNÇ MAK. OTO. SAN. VE LTD. ŞTİ	PAZARLAMA MÜDÜRÜ
YASİN ÖZPEK	ÖZPEKLER SU ÜRÜNLERİ	ŞİRKET YETKİLİSİ
YAŞAR İŞİTMEZ	ERDEMLİ TARIM ORMAN İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
YAŞAR ÖZKAN	ANTALYA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ
YAVUZ ÖZER	ELAZIĞ TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ	SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ

YAVUZ PEPEOĞLU	TRABZON İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	DANIŞMAN
YEŞİM ASLANOĞLU	BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
YILMAZ ESKİTOĞLU	TRABZON İÇ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ BİRLİĞİ	İŞLETME SAHİBİ
YİĞİT ALAŞEHİR	MERSİN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
YUSUF DEMİR	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
YUSUF GÜN	SİLİFKE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	İLÇE MÜDÜRÜ
YUSUF KANDEMİR	ABALIOĞLU YEM – SOYA VE TEKSTİL SANAYİ A.Ş.	
YUSUF ÖĞRETMEN	RTEÜ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ
YÜCEL DOĞAN	KONYA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	ŞUBE MÜDÜRÜ
YÜCEL ONUR ÖZGÜR	İZMİR İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
YÜKSEL BAŞ	YÜKSEL SELÇUK ALABALIK	İŞYERİ SAHİBİ
ZAFER DURU	CANTEK	
ZAFER KARAHASANOĞLU	LAZSOM SU ÜRÜNLERİ	
ZAFER ÖZTEKİN	DSİ İŞLETME VE BAKIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	SU ÜRÜNLERİ VE ÇEVRE ŞUBE MÜDÜRÜ
ZAHİDE GÜNGÖR	2A ÖZEL EĞİTİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.	GENEL MÜDÜR
ZELİHA TIRYAKIOĞLU	ANTALYA İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	MÜHENDİS
ZEYNEL SERNİKLİ	MİLAS İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	VETERİNER HEKİM
ZEYNEP YILDIZ	MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	BİRLİK SEKRETERİ
ZİYADDİN SEÇKİN	KEBAN İLÇE TARIM VE ORMAN MÜD	İLÇE MÜDÜRÜ

SPONSORLARIMIZ

KAYSERİ İÇ SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ
BİRLİĞİ

 Özcan Kardeşler
tıp cihazları, sanayi ve ticaret ltd. şti.

TARSİM®
TARIM SİGORTALARI HAVUZU
tarımın sigortasıyız

 Ziraat Bankası

 SU ÜRÜNLERİ

euro time

BODRUM ve MİLAS SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLERİ ve ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ

 BURDUR İÇ SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ
BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

 CANTEK®
GROUP

JUMO

SPONSORLARIMIZ

karSom

SU ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.

NORDZEE®

SU ÜRÜNLERİ İHR.
SAN. VE TİC. A.Ş.

YEM ÜRETİM A.Ş.

PLASTİK VE DENİZCİLİK
SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ

BALIKÇILIK MALZ. SAN. VE TİC.
LTD. ŞTİ.

BERHAN GIDA TEKSTİL
SAN. VE TİC.A.Ş.

MERCAN MARİNE
BALIKÇILIK SAN. VE TİC.
LTD. ŞTİ.

ALABALIK KULLUĞUNA BÖLGE BAYI

SEAPROOFED FOR LIFE

nektar

PHARMAQ

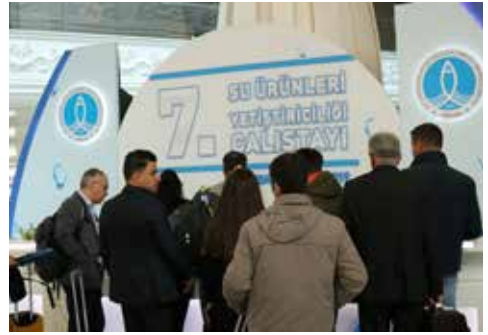

STANT AÇAN FİRMALAR

FİRMA	KONTAKT KİŞİ	MAİL ADRESİ	TELEFON
Akvaplast Plastik ve Denizcilik San. Ve Tic. A.Ş.	Ersen KORKMAZ	ersen@akvaplast.com.tr	0 232 478 02 88
Cantek Soğutma Sistemleri	Burak ÖZCAN	burak.ozcan@cantekgroup.com	0 242 258 17 00
Çakır Balıkçılık Malzemeleri San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Ece ÇALKIN ÖZCAN	ece@cakir-fishing.com	0 252 527 21 96
Fet Elektronik San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Şener SERİN	sener@fetelektronik.com.tr	0 332 350 49 16
Hidrovin Vinç Makine Oto San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Yakup KOŞAR	yakup@hidrovin.com.tr	0 312 802 06 65
JUMO Ölçü Sistemleri ve Otomasyon San. ve Tic. Ltd. Şti.	Volkan TURAN	Volkan.Turan@jumo.net	0 216 645 52 00
Albirlık - Muğla Alabalık Yetiştiricileri Üretici Birliği İktisadi İşletmesi	Hüseyin YILDIRIM	muglaalabalik@hotmail.com	0 252 656 17 64
Özcan Kardeşler Tıp Cihazları San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Ata ÖZCAN	ataon@ozcankardesler.com	0 216 485 45 01
Steinsvik Turkey Deniz Ekipmanları	Ertuğrul GÜNDOĞDU	ertugrul.gundogdu@steinsvik.no	0 532 224 86 87
ST Sigorta Aracılık Hizmetleri	Gültekin ÖZGEN	gultekinozgen@hotmail.com	0 242 512 24 24
TARSİM – Tarım Sigortaları Havuzu			0 850 250 82 77

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

